

ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်ခြင်း

ဘရိုက်တာ:ဂရမ္မာ

ပထမတွဲ

BRIGHTER GRAMMAR BOOK-1

C.E.Eckersley m.Macaulay

အင်္ဂလိပ်သဒ္ဒါဘာသာပြန်

ဦးချိန်မြင့်

စိတ်ကူးဆိုဆိုစာအုပ်

ဦးချိန်မြင့်

ဘရိုက်စားဂရမ္မာ - ပထမတွဲ

**BRIGHTER GRAMMAR
BOOK-1**

C.E,Eckersley m, Macaulay

၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ
ခုတ်ယူကြိမ်

သပိတ်တော် ရဟန်းတော်

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၀၁၁၀၈၀၅၁၀ နှင့်

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၀၀၄၆၇၁၆၀၅ တို့ဖြင့်

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း၊ m. s. ဝပြုလုပ်ပြီး ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချို
စာအုပ်တိုက်၊ ၈၅၊ ၁၆၄ လမ်း၊ တာမွေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်နှင့် ပုံနှိပ်သူ -
ဦးနိုင်ဦး၊ ငွေပြည်တော်ပုံနှိပ်တိုက်၊ သိမ်ဖြူလမ်း၊ ရန်ကုန်တို့က စုတ်ယ
အကြိမ် စောင်ရေ ၅၀၀ ချိတ်နှိပ်ကာ ၂၀၀၆ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် တန်ဖိုး
၉၀၀ ကျပ်ဖြင့် ပြန်ချိသည်။

စာအုပ်အုပ် ကို/မိ

CONTENT

မာတိကာ

(Each Lesson is followed by Exercises)

(သင်ခန်းစာများတွင် လေ့ကျင့်ခန်းများ ပါရှိသည်။)

ပြေဆိုနည်း မူပိုင်ခွင့်အကြောင်း

Lesson	Page
သင်ခန်းစာ	
1. Part of speech : Nouns စကားအစိတ်အပိုင်းများ (နာမ်များ) Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ	၁
2. Nouns Number နာမ်များ ကိန်း Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ	၁၀
3. Nouns . Number (Continued) နာမ်များ ကိန်း (အဆက်)	၁၇
4. Proper Nouns ကိုယ်ပိုင်နာမ်များ Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ	၂၅
5. Nouns . Possessive Case နာမ်များ ၊ ပိုင်ဆိုင်ခြင်း Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ	၃၆
6. Adjective of Quality ဂုဏ်ပြုနာမ်သဘာဝများ Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ	၄၄

7. Adjective of Quality	၅၀
အရေအတွက်ပြု နာမ်ဝိသေသနများ	
Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ	
8. Demonstrative and Interrogative Adjectives	၅၄
သရုပ်ပြ နာမ်ဝိသေသနနှင့် အမေးပုစ္ဆာနာမ်ဝိသေသနများ	
Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ	
9. Verbs = ကြိယာများ	၅၉
Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ	
10. Sentences and Phrases	၆၇
ဝါကျများနှင့် စကားစုများ	
Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ	
11. Parts of a Sentence	၇၅
ဝါကျတစ်ခု၏ အစိတ်အပိုင်းများ	
Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ	
12. The Object of a Sentence	၈၀
ဝါကျတစ်ခု၏ ကံပုဒ်	
Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ	
13. Pronouns = နာမ်စားများ	၈၉
Exercises = သင်ခန်းစာများ	
14. Gender of Nouns and Pronouns	၉၆
နာမ်၊ နာမ်စားများ၏ လိင်	
Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ	
15. Pronoun, Number, Person	၁၀၂
နာမ်စား၊ ကိန်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်	
Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ	
16. Pronouns Case	၁၀၈
နာမ်စားများ [ကိစ္စ၊ ဖြစ်ရပ်]	
Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ	
17. Adverbs = ကြိယာဝိသေသနများ	၁၁၄
Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ	

18. Prepositions, Adverb phrases,

Adjective Phrases

၁၂၃

ဝိဘတ်များ၊ ကြိယာဝိသေသန၊ စကားစုများ၊

နာမဝိသေသနစကားစုများ

19. Conjunctions = သမ္ပန္နများ

၁၃၄

20. Interjections = အာမေဋ်များ

၁၃၅

Exercises = လေ့ကျင့်ခန်းများ

LESSON ONE

သင်ခန်းစာ [၁]

PARTS OF SPEECH : NOUNS

ဝါစင်များ | စကားအစိတ်အပိုင်းများ | နာမ်များ

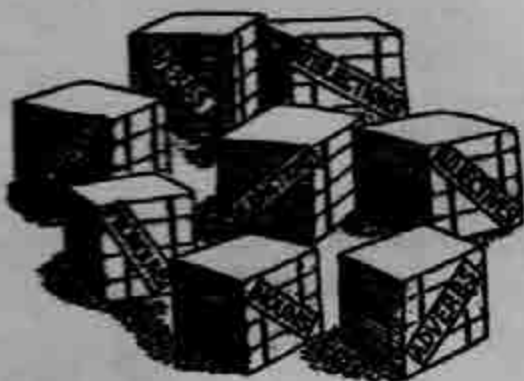
"Grammar" So someone has said "is the art of putting the right words in the right places." Let us see then if we can discover what are the right places and the right words that go into them.

သဒ္ဒါဟူသည် မှန်ကန်သောနေရာများတွင် မှန်ကန်သည့်စကားလုံးများကို ထားသို့တတ်သော ပညာဖြစ်သည်ဟု အဆိုပြုခဲ့ကြသည်။ မှန်ကန်သောနေရာများဟူသည် အဘယ်အရာများနည်း။ ထို မှန်ကန်သည့်နေရာများတွင် ထားရမည့် လိုက်ဖက်သင့်လျော်သောစကားလုံးတို့ကား မည်ကဲ့သို့သော စကားလုံးများဖြစ်သနည်းဟု ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့မြင်နိုင်စွမ်း ရှိ၊ မရှိကို ကြည့်ကြရအောင်။

All the words in English can be put, according to the work they do, into eight 'Boxes.' These 'Boxes' are the parts of speech.

အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှာ မိမိတို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသမျှ စကားလုံးကို [၀] ပိုဒ်အားလုံး ၈ မျိုး ခွဲခြားကန်သတ်၍ သေတ္တာ (၈)လုံးထဲတွင် ထည့်သွင်းထားသည်။ ဤသေတ္တာများ သည် 'Part of speech = ဝါစင်များ' ဖြစ်ကြသည်။

- Nouns = နာမ်များ | အမည်ဟူသမျှသည် နာမ် |
- Adjectives = ဓာမဝိသေသနများ | နာမ်ပုဒ်ရှေ့မှနေ၍ နာမ်ပုဒ်ကို အထူးဝိသေသနပြုပေးသောပုဒ်သည် ဓာမဝိသေသန |
- Verbs = ကြိယာများ | လူ၊ အရာဝတ္ထုအကြောင်းကို ပြောဆိုရန်အတွက် သုံးရသောပုဒ်သည် ကြိယာ |
- Pronouns = နာမ်စားများ | နာမ်ပုဒ်အစား အသုံးပြုသော ပုဒ်သည် နာမ်စား |

- Adverbs** = ကြိယာဝိသေသနများ၊ နှာမ်နှင့် နှာမ်စားမှတစ်ပါး မည်သည့် ဝါခက်ကိုမဆို အထူးပြုသုံးရသောပုဒ်သည် ကြိယာဝိသေ သန။
- Prepositions** = ဝိဘတ်များ၊ လူနှင့် အရာဝတ္ထုသည် အခြား တစ်စုံတစ်ခုနှင့် မည်ကဲ့သို့ ဆက်စွယ်ပတ်သက်ခြင်းရှိသည်ကို ဖော်ပြရန် နှာမ်၊ နှာမ်နှင့် သဘောတူညီသော ပုဒ်ရှေ့ကထားသည့်ပုဒ် သည် ဝိဘတ်။
- Conjunctions** = အဆက်ပုဒ်များ၊ ဝါကျများနှင့် ပုဒ်များကို ဆက်သွယ်ပေါင်း စပ်ပေးသောပုဒ်သည် သမ္ပန္န = အဆက်ပုဒ်များ။
- Interjections** = အာမေဋိတ်များ၊ ဝမ်းသာ၊ ဝမ်းနည်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်းများ ကြောင့် ရုတ်တရက် စိတ်မှာထိခိုက်ခံစားရမှုများကို ဖော် ညွှန်းပြောဆိုသောစကားသည် အာမေဋိတ်။

When you put words from these boxes in the right order, you get **Sentences**. But before we talk about sentences, let us open these boxes one by one, and see what comes out.

သင်သည် ဤသေတ္တာများမှ စကားလုံးများကို တိကျမှန်ကန်အောင် အစီအစဉ်အလိုက်ထားသောအခါ **'sentences = ဝါကျများ'** ကို ရရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဝါကျများ၏ အကြောင်းအရာကို မပြောဆိုစင် ဤသေတ္တာများကို တစ်လုံးပြီးတစ်လုံးဖွင့်လှစ်လျက် အထဲမှထွက်ပေါ်လာသမျှကို ကြည့်ရှုကြရန်။

Let's open first the box marked Nouns.

ကျွန်ုပ်တို့သည် 'Noun = နာမ်များ' ဟု အမည်တပ်ထားသောသေတ္တာကို ပထမ ဖွင့်ကြည့်ကြပါစို့။

Nouns are the names of people, e.g. man, woman, Ali, Caesar, or animals, e.g. horse, dog, etc. or things, e.g. horse, motor-car, tree, blackboard, etc.

'Nouns' နာမ်များဆိုသည်မှာ လူများ၏ အမည်ဖြစ်ကြသည်။

ဥပမာ - man = လူ၊ woman = မိန်းမ

Ali = အလီ၊ Caesar = ဆီးဇာ တို့ ဖြစ်ကြသည်။

သို့မဟုတ် - တိရစ္ဆာန်များ၏ အမည်နာမ်များလည်း ဖြစ်ကြသည်။

ဥပမာ - horse = မြင်း၊ dog = ခွေး တို့ ဖြစ်ကြသည်။

သို့မဟုတ် - အရာဝတ္ထုများ၏ အမည်နာမ်များလည်းဖြစ်ကြသည်။

ဥပမာ - house = အိမ်၊ motor-car = မော်တော်ကား။

tree = သစ်ပင်၊ blackboard = ကျောက်သင်ပုန်းစသည်တို့

ဖြစ်ကြသည်။

A Noun is the name of anything.

'Nouns = နာမ်' ဆိုသည်မှာ တစ်စုံတစ်ခု၊ သက်ရှိသက်မဲ့၊ အရာဝတ္ထု၏ အမည်နာမ်ဟု မှတ်သားရန်။

EXERCISES

၆ လှ ကျင့် ခန်း များ :

- Write down the name of people, six animals and six things. What is the name given to all these?
 six people (example : teacher)
 six animals (example : horse)

six things (example : table)

၁။ လူ ၆ ယောက်၊ တိရစ္ဆာန် ၆ ကောင်၊ အရာဝတ္ထု ၆ ခုတို့၏ အမည်နာမများကို ရေးပါ။ ဤအရာအားလုံးအတွက် ပေးထားသောအမည်များသည် အတယ်နည်း။

2. Pick out the names of person in the following.

၂။ ဆောက်တင်ဖော်ပြထားသောလူများ၏ အမည်နာမများကို ထုတ်ဖော်ပြပါ။

Example : Those women are teacher in my school.

Answer : Women, teachers.

(1) The boy saw his brother.

လူကလေးသည် သူ၏အစ်ကိုကို မြင်ခဲ့သည်။

(2) The teacher speaks to his puplis.

ဆရာသည် သူ့တပည့်များကို စကားကိုပြောသည်။

(3) My sister is a clever girl.

ကျွန်တော်၏ညီမသည် လိမ္မာပါးနပ်သော မိန်းကလေးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

(4) That boy is my friend.

ထိုလူကလေးသည် ကျွန်တော်၏ သူငယ်ချင်းဖြစ်သည်။

(5) There is a man and a woman in the picture.

ရုပ်ပုံကားထဲမှာ ယောက်ျားတစ်ယောက်နှင့် မိန်းမတစ်ယောက်ရှိသည်။

(6) The lady has three servants.

အမျိုးသမီးမှာ အစေခံသုံးယောက်ရှိသည်။

(7) The children are staying with their uncle and aunt.

ကလေးများသည် သူတို့၏ဦးလေး၊ အဒေါ်တို့နှင့် အတူတကွနေကြသည်။

(8) Gentleman opened the door for his wife.

လူကြီးလူကောင်းသည် သူ၏မိန်းမတွက် တံခါးကိုဖွင့်ပေးခဲ့သည်။

(9) My father and mother have asked my cousin to come and stay at our house.

ကျွန်တော်အဖေနှင့် အမေတို့သည် ကျွန်တော်၏ဝမ်းကွဲညီအစ်ကို မောင်နှမကို ကျွန်တော်တို့၏အိမ်မှာ လာ၍နေရန် ပြောပြီးပြီ။

(10) The soldiers marched through the town.

စစ်သားများသည် မြို့ကိုဖြတ်၍ မျိုတက်သွားကြသည်။

(11) That little girl is my daughter.

ထို ငယ်ရွယ်သောမိန်းကလေးသည် ကျွန်တော့်သမီးဖြစ်သည်။

(12) The sailors were led by an officer.

သင်္ဘောသားများကို အရာရှိတစ်ဦးက ရှေ့ဆောင်ခဲ့သည်။

(13) A grocer sells tea and sugar.

ချိုချဉ်သည်သည် လက်ဖက်ခြောက်နှင့်သကြားကို ရောင်းသည်။

(14) The chemist has a shop in that street.

ဆေးဇော်စပ်ရောင်းသူမှာ ထိုလမ်းထဲတွင် ဆိုင်တစ်ဆိုင်ရှိသည်။
What are the names of people called in Grammar?
သဒ္ဒါနည်းအရ လူများ၏ အမည်နာမကို မည်ကဲ့သို့ခေါ်ပါသလဲ။

III. Pick out of the names of things in the following.

၃။ ဆောက်တွင်ပါရှိသော အရာဝတ္ထုများ၏ အမည်နာမတို့ကို ကောက်နုတ် ဖော်ပြပါ။

(1) There is a pen on the desk.

စာရေးစားပွဲပေါ်တွင် ကလောင်တံတစ်ချောင်းရှိသည်။

(2) The boy kicked the football through the goal.

လူကလေးသည် ဂိုးပေါက်ထဲသို့ ဘောလုံးကို ကန်သွင်းခဲ့သည်။

(3) Put the chalk on the table.

စားပွဲပေါ်တွင် မြေဖြူခဲကို တင်ထားပါ။

(4) On the plate there were some apples and oranges.

ပန်းကန်ပြားပေါ်မှာ ပန်းသီးများနှင့် လိမ္မော်သီးများရှိသည်။

(5) The car went quickly along the road.

ကားသည် လမ်းမကြီးတစ်လျှောက် လျင်မြန်စွာသွားခဲ့သည်။

(6) There were some cigarettes in the box.

သေတ္တာထဲမှာ စီးကရက်အချို့ရှိခဲ့ကြသည်။

(7) You can buy tea and sugar at the shop.

သင်သည် ဆိုင်မှာ လက်ဖက်ခြောက်နှင့် သကြားကို ဝယ်ယူနိုင်သည်။

- (8) There are three windows in the room.
ဤအခန်းထဲမှာ ပြတင်းပေါက် သုံးခု ရှိကြသည်။
- (9) The train is at the platform of the station.
မီးရထားသည် ဘူတာရုံ၏ လှည့်ပတ်ကြီးမှာ ရှိသည်။
- (10) Smoke is coming out of the funnel of the engine.
မီးခိုးသည် စက်၏ခေါင်းတိုင်မှ ထွက်လာနေသည်။
- (11) Porters are putting luggage into the carriage and the van.
ကူလီများသည် ရထားနှင့်ကုန်လှည့်ကြီးများအတွင်းထဲသို့ အထုပ်အပိုးများကို ထည့်သွင်းနေကြသည်။
- (12) The guard blows his whistle and waves his flag.
The wheels begin to move and the train starts.
မီးရထားကတ်တိုလ်သည် သူ၏စရာကို မှုတ်၍ သူ၏အလံကိုလည်း ရှေ့ယမ်းပြသည်။ ဘီးများသည် ရွေ့လျားရန်အစပြု၍ မီးရထားသည် စတင်ထွက်သည်။
- (13) Open your books and read the words on page one.

သင်၏စာအုပ်ကိုဖွင့်၍ စာမျက်နှာ(၁)မှစာလုံးများကို ဖတ်ပါ။

- (14) There are many nuts on the tree.
ထိုသစ်ပင်ပေါ်မှာ အခွံမာသောအသီးများစွာရှိကြသည်။
- (15) The boy had toothache from eating too many sweets.
လူကလေးသည် သကြားလုံးများကို အစားများသောကြောင့် သွားကိုက်ရောဂါ ရှိခဲ့သည်။

What are the names of things called in grammar?

Grammar (သဒ္ဒါ) နည်းဖြင့် အရာဝတ္ထုများ၏အမည်များကို ဘယ်လိုခေါ်ပါသလဲ

8

IV. Pick out the names of animals in the following.

၁။ အောက်တွင်ပါရှိသော တိရစ္ဆာန်များ၏ အမည်နာမများကို ကောက်နုတ် ဖော်ပြပါ။

(1) The dog is running in the field.

ခွေးသည် လယ်ကွင်းထဲတွင်ပြေးနေသည်။

(2) Look! the cat has caught a mouse.

ကြည့်စမ်း! ကြောင်သည် ကြွက်တစ်ကောင်ကို ဖမ်းဆီးပြီးပြီ။

(3) I saw lions and tigers in the Zoo.

ကျွန်တော်သည် ခြင်္သေ့များနှင့် ကျားများကို တိရစ္ဆာန်ရုံထဲမှာ မြင်ခဲ့သည်။

(4) The bird is singing in the tree.

ငှက်သည် သစ်ပင်ပေါ်တွင် တွန်ကျူးနေသည်။

(5) Camels can carry heavy loads.

ကုလားအုပ်ကြီးများသည် ကြီးမားလေးလံသောဝန်များကို သယ်ယူနိုင် ကြသည်။

(6) Here is a hen with twelve chickens.

ဒီမှာ ကြက်ကလေး ၁၂ ကောင်နှင့်အတူ ကြက်မကြီးတစ်ကောင် ရှိသည်။

(7) We get milk from cows.

ကျွန်တော်တို့သည် နွားနို့ကို နွားမများထံမှ ရကြသည်။

(8) There are horses and donkeys in the field.

လယ်ကွင်းထဲတွင် မြင်းများနှင့်မြည်းများရှိကြသည်။

(9) The eagle is a very big bird.

လင်းယုန်သည် အလွန်ကြီးသောငှက်တစ်ကောင်ဖြစ်သည်။

(10) The kittens and puppies were playing together.

ကြောင်ကလေးနှင့် မွေးစခွေးကလေးများသည် အတူတကွကစားနေခဲ့ကြ သည်။

(11) Elephants are found india and afarica.

ဆင်များကို အိန္ဒိယနှင့် အာဖရိကတွင်တွေ့ကြသည်။

(12) I am going now to feed the ducks and geese.

ယခု ကျွန်တော်သည် တဲများနှင့်ငန်းများကို အစားကျွေးနေသည်။

What are the names of animals called in grammar?

'Grammar = သဒ္ဒါ' နည်းအရ တိရစ္ဆာန်များ၏ အမည်တို့ကို မည်ကဲ့

သို့ ခေါ်ပါသလဲ။

V. Put a noun in each of the following spaces.

၅။ အောက်ပါ ကွက်လပ်များတွင် နာမ်ပုဒ်တစ်လုံးစီ ဖြည့်စွက်ပေးပါ။

- (1) the ..... drove the .....
..... မောင်းခဲ့သည်။
- (2) The ..... played with a .....
..... တစ်ခုနှင့် ကစားခဲ့သည်။
- (3) Tom kicked the ..... through the .....
တွမ်သည် ..... ဒိုးယိုပေါက် ကန်ခဲ့သည်။
- (4) Put a ..... in the .....
..... အထဲမှာ ..... ထည့်ပါ။
- (5) Write a ..... on the .....
..... အပေါ်မှာ တစ် ..... ရေးပါ။
- (6) He cut the ..... with his .....
သူသည် သူ၏ ..... နှင့် ..... ဖြတ်ခဲ့သည်။
- (7) Ali opened the ..... of the .....
အလီသည် ..... ၏ ..... ကို ဖွင့်ခဲ့သည်။
- (8) The ..... climbed the ..... and picked a .....
..... တက်ခဲ့၍ တစ် ..... ကို ကောက်ခဲ့သည်။
- (9) Mary went to the ..... and bought a .....
မေရီသည် ..... သွား၍ ..... ဝယ်ခဲ့သည်။
- (10) The ..... sang a ..... at my .....
ကျွန်တော်၏ ..... တေးဆိုခဲ့သည်။

VI. Underline (or write down) all the nouns in this story.
There are (16) different nouns in it.

၆။ ဤဝတ္ထုထဲမှ 'Nouns' ပုဒ်အားလုံးတို့၏ အောက်တွင် မျဉ်းဆွဲပါ။ (သို့မဟုတ်) ရေးချပါ။ ထိုအထဲတွင် ခြားနားကွဲပြားသော 'Nouns' နာမ်ပုဒ် (၁၆) ပုဒ် ပါသည်။

A CURE FOR A HEADACHE

ခေါင်းကိုက်ဝေဖန်မှုအတွက် ဆေးကုသနည်းတစ်ခု

One day a man went into a chemist's shop and said,
"Have you anything to cure a headache?"

တစ်နေ့မှာ လူတစ်ယောက်သည် ဆေးဖော်စပ်သူ၏ ဆိုင်ထဲသို့ သွား၍
“ခင်ဗျားဆီမှာ ခေါင်းကိုက်ပျောက်ဆေး ရှိပါသလား” ဟု မေးမိသည်။

The chemist took a bottle from a shelf, held it under the gentleman's nose and took out the cork. The smell was so strong that tears came into the man's eyes and ran down cheeks.

ဆေးဖော်စပ်သူသည် စင်တစ်ခု
မှ ပုလင်းတစ်ကုံးကိုယူ၍ ထိုလူကြီး
လူကောင်း၏ နှာခေါင်းအောက်တွင်
ပုလင်းကိုထားပြီး ဗူးဆို့ကို ဖွင့်လိုက်
သည်။ ဆေးအနံ့သည် အလွန်အမင်း
ပြင်းထန်သောကြောင့် ထိုလူကြီး၏
မျက်လုံးထဲမှ မျက်ရည်များထွက်လာလျက် သူ့ပါးပြင်ပေါ်သို့ စီးကျလာသည်။

“What did you do that for?” he said angrily; as soon as he could get back his breath.

သူသည် အသက်ပြန်ရှူနိုင်လျှင် ရှူနိုင်ချင်းပင် ဒေါသတကြီးဖြင့် “ဘာ
အတွက် ခင်ဗျား ဒီလိုလုပ်ရတာတဲ့” ဟု မေးသည်။

“But the medicine has cured your headache hasn't it?” said the chemist.

“ဒါပေမဲ့ ဒီဆေးကြောင့် ခင်ဗျားရဲ့ခေါင်းကိုက်ရောဂါကို ပျောက်အောင်
လုပ်ခဲ့ပြီမဟုတ်လား” ဟု ဆေးဖော်စပ်သူကလည်း ပြန်ပြောသည်။

“You fool,” said the man, “It's my wife that has the headache, not me!”

“ခင်ဗျား အရူးပဲ၊ ခေါင်းကိုက်ရောဂါဖြစ်တာက ကျုပ်ရဲ့မိန်းမဗျေ ကျုပ်
မဟုတ်ဘူး” ဟု ထိုလူကြီးက ပြန်ပြောလိုက်သည်။

LESSON TWO

သင်ခန်းစာ [၂]

NOUNS, NUMBER

နာမ်များ ကိန်း

Look at the pictures.

ဤရုပ်ပုံများကို ကြည့်ပါ။

Here there is only
one boy, one girl,
one dog.

ဒီမှာ လူကလေးတစ်ယောက်၊

မိန်းကလေးတစ်ယောက်၊

ခွေးတစ်ကောင် ရှိသည်။

Here there is more than one boy, one girl or one dog.

ဒီမှာ လူကလေးတစ်ယောက်၊ မိန်းကလေးတစ်ယောက်၊ ခွေးတစ်ကောင်

ထက် ပိုများသည်။

As you know, the words **boy, girl, dog** are nouns, notice the little change in a nouns when we want to show "more than one"

သင်သိအတိုင်း boy = လူကလေး၊ girl = မိန်းကလေး၊ dog = ခွေး ဟူသော စကားလုံးများသည် "Nouns = နာမ်ပုဒ်များ" ဖြစ်သည်။

တစ်ခု၊ တစ်ကောင်၊ တစ်ယောက်ထက် ပိုရှိ၍ပြသလိုသောအခါ "Noun-နာမ်" နာမ်ပုဒ်တွင် အနည်းငယ်ပြောင်းလွှဲခြင်းကို မှတ်သားထားရန်။

A

boy = လူကလေး

girl = မိန်းကလေး

dog = ခွေး

B

boys = လူကလေးများ

girls = မိန်းကလေးများ

dogs = ခွေးများ

What is the difference? In grammar we call this a difference of **number**. In English grammar there are two numbers. **Singular number** and **Plural number**. Nouns that mean 'Only one' are singular number; nouns that mean 'more than one' are plural number. All the words in column A are singular number. All the words in column B are plural number.

ဘယ်လိုခြားနားကြပါသလဲ။ 'Grammar = သဒ္ဒါ' နည်းစနစ်အားဖြင့် ဤဟာကို 'Number = ကိန်း' ၏ ခြားနားခြင်းဟု ခေါ်သည်။ အင်္ဂလိပ်သဒ္ဒါ နည်းအားဖြင့် 'Singular number = ဧကဝစ်ကိန်း[တစ်ခုကိန်း]' နှင့် 'Plural number = ဗဟုဝစ်ကိန်း[အများကိန်း]' ဟူ၍ ကိန်း နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသည်။ တစ်ခုတည်း အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသည့် 'Noun = နာမ်' နာမ်ပုဒ်များသည် 'Singular number = ဧကဝစ်ကိန်း[တစ်ခုကိန်း]' ဖြစ်သည်။ တစ်ခုထက် ပိုမိုများ ပြားသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသည့် နာမ်ပုဒ်များသည် 'Plural number = ဗဟုဝစ်ကိန်း[အများကိန်း]' ဖြစ်ကြသည်။ A ဇယားအကွက်အတွင်းရှိ စကားလုံး များသည် 'Singular number = ဧကဝစ်ကိန်း[အနည်းကိန်း]' ဖြစ်သည်။ B ဇယားကွက်တွင်ရှိသည့် စကားလုံးများသည် 'Plural number = ဗဟုဝစ် ကိန်း[အများကိန်း]များ ဖြစ်သည်။

With most of the nouns in English we make the plural number by adding 's' to the singular.

အင်္ဂလိပ်ဘာသာတွင် 'Noun = နာမ်' ပုဒ်များကို 'Singular = ဧကသုတ်ကိန်း' တွင် 's' ပေါင်းထည့်ပေးခြင်းအားဖြင့် 'Plural = ဧဟုသုတ်ကိန်း' အဖြစ် ပြုလုပ်ရပေသည်။

EXERCISES

ဧ လှ ကျင့် ခန်း များ :

- I. Make all these nouns Plural:
Example: One boy, Three.....
Answer: three boys.
- ၁။ ဤ 'Noun = နာမ်' များအားလုံးကို 'Plural Number = အများကိန်း' ပြုလုပ်ပါ။
Horse = မြင်း; Eye = မျက်လုံး; Car = ကား
Tree = သစ်ပင်; dog = ဓွေး; Shop = ဆိုင်
Chemist = ဓာတုဗေဒဆရာ; Day = နေ့; bottle = ပုလင်း
Nose = နှာခေါင်း
- II. Make all these nouns singular;
Example: Two boys. one
Answer: One boy.
- ၂။ ဤ 'Nouns = နာမ်' များကို Singular Number = တစ်ခုကိန်း ပြုလုပ်ပေးရန်။
horse = မြင်းများ; cheeks = ဝါးများ
smells = အနံ့များ; corks = ဗူးဆို့များ
fools = လူစွဲများ; nouns = နာမ်များ
spaces = ကွက်လပ်များ; animals = တိရစ္ဆာန်များ
names = အမည်များ; things = အရာဝတ္ထုများ
- III. How many 'numbers' are there in English Grammar?
၃။ အင်္ဂလိပ်သဒ္ဒါမှာ 'Number = ကိန်း' ဘယ်နှစ်မျိုးရှိသလဲ။
- IV. What numbers is used for nouns that means 'only one'?
၄။ 'တစ်ခု'ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသော 'Nouns = နာမ်ပုဒ်များ' အတွက် မည်ကဲ့သို့သော 'Number = ကိန်း' ကို အသုံးပြုရမည်လဲ။
- V. What number is used for nouns that mean 'more than One'?

၅။ 'တစ်ခုထက်ပိုမိုသော' အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသည့် 'Nouns = နာမ်ပုဒ်များ' အတွက် မည်သို့သော 'Number = ကိန်း' ကို အသုံးပြုရပါမည်လဲ။

VI. How do we generally make English singular nouns into plural ones?

၆။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာတွင် 'Singular Nouns = တစ်ခုကိန်းနာမ်များ' ကို 'Plural Nouns = အများကိန်းနာမ်များ' ဖြစ်အောင် မည်သို့ပြုလုပ်ကြမည်နည်း။

VII. Make two column like this:

ဇယားကွက်နှစ်ခုလုပ်ပါ။

Singular = တစ်ခုကိန်း	Plural = အများကိန်း
-----------------------	---------------------

Now put all the nouns in these sentences that mean 'only one' in the first column, and those that mean 'more than one' in the second column:

'Sentences = ဝါကျများ' ထဲမှ တစ်ခုဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသော 'Nouns = နာမ်' ပုဒ်များကို ပထမဇယားကွက်ထဲတွင်ထားပါ။ တစ်ခုထက်ပိုမိုသော 'Nouns = နာမ်' ပုဒ်များကို ဒုတိယဇယားကွက်ထဲတွင် ထားပါ။

1. The hen has twelve chickens.

ကြက်မမှာ ကြက်ကလေး ၁၂ ကောင်ရှိသည်။

2. The chemist had many bottles in his shop.

ဆေးစပ်ရောင်းသူ၏ ဆိုင်ထဲတွင် ပုလင်းများစွာရှိခဲ့သည်။

3. The boys are playing in the field.

ကလေးများသည် လယ်ကွင်းထဲမှာ ကစားနေကြသည်။

4. My books are in my bag.

ကျွန်တော်၏ စာအုပ်များသည် ကျွန်တော့်လွယ်အိတ်ထဲတွင် ရှိသည်။

5. I have four fingers and one thumb on each hand.

ကျွန်တော့်လက်အသီးသီးပေါ်တွင် လက်ချောင်းလေးချောင်းနှင့် လက်မတစ်ခုရှိသည်။

6. There are pictures on the wall of this room.

ဤအခန်း နံရံပေါ်တွင် အရုပ်ကားများရှိကြသည်။

7. The birds are singing in the trees.

သစ်ပင်များပေါ်တွင် ငှက်များတွန်ကျွေးနေကြသည်။

8. The teacher give us some lessons in grammar.
 ဆရာသည် 'Grammar = သဒ္ဒါ' သင်ခန်းစာအချို့ကို ကျွန်တော်တို့
 အား ပေးခဲ့သည်။

9. There is an apple on this plate.
 ပန်ဆာန်ပြားပေါ်တွင် ဝန်းသီးတစ်လုံးရှိသည်။

10. How many windows are there in the room.
 အခန်းထဲမှာ ပြတင်းပေါက် ဘယ်နှစ်ခုရှိသလဲ။

11. The guard blows his whistle and waves his flag.
 မီးရထားဂါတ်ဝိုလ်သည် သူ၏ ဧရာကိုဖွတ်ပြီးနောက် သူ့အလံများ ဝှေ့
 ယမ်းပြသည်။

12. Open your books and read the sentences on page ten.
 သင်၏ စာအုပ်များကိုဖွင့်၍ စာမျက်နှာ ၁၀ တွင်ရှိသော ဝါကျများကို
 ဖတ်ပါ။

13. There are many nuts on the tree.
 သစ်ပင်ပေါ်မှာ အခွံမာသီးများစွာရှိသည်။

14. The sparrow is a small bird.
 စာကလေးသည် သေးငယ်သော ငှက်တစ်ကောင်ဖြစ်သည်။

15. The Kittens and the Puppies are playing together.
 ကြောင်ကလေးများနှင့် ခွေးကလေးများသည် အတူတကွ ကစားနေကြ
 သည်။

16. The elephant is a very big animal.
 ဆင်သည် အလွန်ကြီးမားသော တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ဖြစ်သည်။

17. The man said his wife had a headache.
 သူ၏ ဇယားတွင် ခေါင်းကိုက်ရောဂါရှိသည်ဟု လူကြီးကပြောသည်။

18. Tears came into the man's eyes and ran down his checks.
 လူကြီး၏ မျက်လုံးများထဲမှ မျက်စည်များသည် ထွက်လာ၍ သူ၏
 ပါးပြင်ပေါ်သို့ စီးဆင်းကျဆင်းသွားသည်။

VIII. Complete the following sentences using nouns in the singular number.

၁၈။ အောက်ပါဝါကျများကို စကားဝှစ်ကိုး(တစ်ခုကိုး) မှုန်းများသုံး၍ ပြည့်စုံ
 စွာ ပြည့်စွက်ပေးပါ။

1. The ..... kicked the .....
..... ကန်ခဲ့သည်။
2. Give me your .....
သင်၏ ..... ကျွန်တော့်အား ပေးပါ။
3. I like this .....
ကျွန်တော်သည် ဤ..... ကြိုက်သည်။
4. My ..... is on the .....
ကျွန်တော်၏ ..... ပေါ်တွင်ရှိသည်။
5. The ..... writes on the .....
..... ပေါ်မှာ ရေးသည်။
6. There is a one the .....
..... ပေါ်မှာ..... တစ်လုံးရှိသည်။
7. The ..... is playing with the .....
..... နှင့် ကစားနေသည်။
8. I have a ..... in my .....
ကျွန်တော်၏ ..... ထဲတွင်..... ရှိသည်။
9. He goes to the ..... every .....
သူသည်..... စဉ်..... သွားသည်။
10. The ..... is a very big.....
..... အလွန်ကြီးသော..... ဖြစ်သည်။

IX. Complete the following sentences by using in the plural number:

- ၉။ အောက်ပါ ဝါကျများကို ဝဟုဝစ်ကိန်း၊ အများကိန်း၊ မှာမများအသုံးပြု၍ ကွက်လပ်များကို ဖြည့်ပေးပါ။
1. The ..... are playing with the .....
..... နှင့် ကစားနေကြသည်။
  2. How many ..... have you?
သင့်မှာ..... ဘယ်လောက်များ ရှိပါသလဲ။
  3. There are three ..... on the .....
..... ပေါ်မှာ..... သုံး..... ရှိကြသည်။

4. _____ are putting ..... in the van.
_____ ကုန်လှည်းထဲသို့..... သွင်းနေကြသည်။
5. The engine has six .....
ကော်မာ..... မြောက်..... ရှိသည်။
6. There are ..... and ..... on the plate .....
..... နှင့်..... ဝန်းကန်ထဲမှာ ရှိကြသည်။
7. My brother has twelve .....
ကျွန်တော်အစ်ကိုမှ..... ၁၂ ကောင်ရှိသည်။
8. Open your ..... and read the ..... on page ten.
သင်တို့၏..... ပွင့်၍ စာမျက်နှာ ၁၀ တွင်ရှိသော..... ဖတ်ပါ။
9. In the zoo I saw..... and .....
တိရစ္ဆာန်ရုံထဲမှာ..... နှင့်..... ကျွန်တော်မြင်ခဲ့သည်။
10. The ..... are singing in the .....
..... ပေါ်မှာ တေးဆိုနေကြသည်။

LESSON THREE

သင်ခန်းစာ [၃]

NOUNS, NUMBER (Continued)

နာမ်များ ကိန်း (အသက်)

We saw that most nouns make their plural by adding 's' to the singular. But there are some that make their plural differently.

ဧကဝုတ်ကိန်း၊ တစ်ခုကိန်း၊ ဆီသို့ 's' ကို ပေါင်းဖက် ထည့်ပေးခြင်းဖြင့် အများဆုံးနာမ်ပုဒ်များကို ဗဟုဝုတ်ကိန်း၊ အများကိန်း၊ လုပ်နိုင်ကြောင်း သိခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အချို့သောနာမ်ပုဒ် ဧကဝုတ်ကိန်းများကို ထူးခြားစွာ ဗဟုဝုတ်ကိန်း၊ အများကိန်း၊ များဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ပေးခြင်း ရှိသည်။

[1]

Nouns that end in a 'hissing' sound make their plural by adding 'es'. For example:

ချည်ဖြင့် အဆုံးသတ်သော နာမ်ပုဒ်များကို 'es' ပေါင်းစပ်ပေးခြင်းဖြင့် ဗဟုဝုတ်ကိန်း၊ အများကိန်း၊ ပြုလုပ်ပေးရသည်။ ဥပမာ-

Singular [တစ်ခုကိန်း]	Plural [အများကိန်း]
brush = ဝက်မုင်ဘီး	brushes = ဝက်မုင်ဘီးများ
box = သေတ္တာ	boxes = သေတ္တာများ
church = ဘုရားရှိခိုးကျောင်း	churches = ဘုရားရှိခိုးကျောင်းများ
inch = လက်မ	inches = လက်မများ
fox = ခြေခွေး	foxes = ခြေခွေးများ

[2]

Some nouns the end in 'O' form their plurals by adding 'es'. For example:

'O' နှင့် ဆုံးသော အချို့ နာမ်ပုဒ်များကို 'es' အဆုံးတွင် ပေါင်းဆက်ပေးလိုက်ခြင်းဖြင့် ဗဟုဝစ်ကိန်း [အများကိန်း] ပြုလုပ်ရပေသည်။ ဥပမာ-

Singular [တစ်ခုကိန်း]	Plural [အများကိန်း]
potato = အာလူး	potatoes = အာလူးများ
hero = သူရဲကောင်း	heroes = သူရဲကောင်းများ
cargo = ကုန်စည်	cargoes = ကုန်စည်းများ
mosquito = ခြင်	mosquitoes = ခြင်များ

[3]

Nouns that end in 'f' or 'fe' generally make the plural by changing the 'f' of 'fe' to 'ves', like this:

'f' သို့မဟုတ် 'fe' နှင့်ဆုံးသည့် နာမ်ပုဒ်များကို များသောအားဖြင့် 'f' နှင့် 'fe' ကို 'ves' အဖြစ်သို့ အစားထိုးပြောင်းလဲပေးခြင်းဖြင့် အများကိန်း [ဗဟုဝစ်ကိန်း] ပြုလုပ်ရပေသည်။

Singular [တစ်ခုကိန်း]	Plural [အများကိန်း]
leaf = သစ်ရွက်	leaves = သစ်ရွက်များ
half = တစ်ဝက်	halves = တစ်ဝက်များ
wolf = ဝံပုလွေ	wolves = ဝံပုလွေများ
wife = မယား [ဇနီး]	wives = မယား [ဇနီးများ]
knife = ဓား	knives = ဓားများ
thief = သူခိုး	thieves = သူခိုးများ

[4]

There are some nouns that end in 'y' that make the plural by changing the 'y' into 'ies' like this.

'y' နှင့်အဆုံးသတ်သော နာမ်ပုဒ်များကို 'y' ကို 'ies' အဖြစ်သို့ အစားထိုး ပြောင်းလဲပေးခြင်းဖြင့် အများကိန်း ပြုလုပ်ရပေသည်။ ဥပမာ-

Singular [တစ်ခုကိန်း]	Plural [အများကိန်း]
baby = ကလေး	babies = ကလေးများ

lady = အမျိုးသမီး
 fly = ယင်ကောင်
 army = စစ်တပ်
 city = မြို့
 body = ကိုယ်ခန္ဓာ

ladies = အမျိုးသမီးများ
 flies = ယင်ကောင်များ
 armies = စစ်တပ်များ
 cities = မြို့များ
 bodies = ကိုယ်ခန္ဓာများ

[5]

There are one or two nouns that don't follow any of these rules, and they are words that you will meet quite often. Here are the most common of them:

နာမ်ပုဒ်တစ်လုံး၊ နှစ်လုံး အနည်းငယ်ရှိပါသေးသည်။ ထိုနာမ်ပုဒ်များသည် အထက်ပါဖော်ပြသော လွှဲပြောင်းအစားထိုးနည်းများကို မလိုက်နာဘဲ စကားလုံး မပြောင်း။

• All nouns that end in 'y' don't make their plural like this. They do so when a **consonant (b, d, l, m, etc)** come before the y.

'y' နှင့်ဆုံးသည့် နာမ်ပုဒ်များဟူသမျှကို 'ies' အဖြစ် ပြောင်းလွှဲ၍ အများကိန်းမပြုလုပ်ရ။ အဆုံး 'y' ရှေ့မှ **'b, d, l, m'** စသည့် ဗျည်းအက္ခရာများရှိနေမှသာ 'y' ကို 'ies' အဖြစ်သို့ လွှဲပြောင်းနိုင်သည်။

ဧကဝစ်ကိန်း၊ တစ်ခုကိန်း၊ မဟုတ်ကိန်း၊ အများကိန်း၊ အဖြစ် ပြောင်းလွှဲသွားပုံများကို တွေ့ရ မြင်ရပေမည်။ ၎င်းတို့အနက် အသုံးများလွန်းသော စကားလုံးများဖြစ်ကြသည်။

Singular [တစ်ခုကိန်း]	Plural [အများကိန်း]
man = လူ	men = လူများ
woman = မိန်းမ	women = မိန်းမများ
child = ကလေး	children = ကလေးများ
foot = ခြေ	feet = ခြေများ
ox = နွားထီး	oxen = နွားထီးများ
tooth = သွား	teeth = သွားများ
goose = ငန်း	geese = ငန်းများ
mouse = ကြွက်	mice = ကြွက်များ

sheep = သိုး
deer = သမင်

sheep = သိုးများ
deer = သမင်များ

EXERCISES

လေ့ကျင့်ခန်းများ

I. Give the plural of each of the following:

၁။ ဖော်ပြပါစကားလုံးများအသီးသီး၏ ဗဟုဝစ်ကိန်းအများကိန်းကို လုပ်ပေးပါ။

(1)	box = သေတ္တာ	hero = သူရဲကောင်း
	potato = အာလူး	church = ဘုရားရှိခိုးကျောင်း
	brush = ဝက်မုင်ဘီး	fox = မြေခွေး
	inch = လက်	
(2)	half = တစ်ဝက်	knife = ဓား
	leaf = သစ်ရွက်	baby = ကလေး
	loaf = ပေါင်မုန့်	lady = အမျိုးသမီး
	donkey = မြည်း	fly = ယင်ကောင်
	wolf = ဝံပုလွေ	day = နေ့
	thief = သူမိုး	army = စစ်တပ်
(3)	woman = မိန်းမ	child = ကလေး
	tooth = သွား	man = လူကြီး
	deer = သမင်	goose = ငန်း

II. Give the singular of each of the following:

၂။ စကားလုံးများကို တစ်ခုကိန်း ပြောင်းလုပ်ပေးပါ။

(1)	brushes = ဝက်မုင်ဘီးများ	potatoes = အာလူးများ
	boxes = သေတ္တာများ	inches = လက်မများ
	churches = ဘုရားရှိခိုးကျောင်းများ	foxes = မြေခွေးများ
	heroes = သူရဲကောင်းများ	

- (2) halves = တစ်ဝက်များ
- leaves = သစ်ရွက်များ
- babies = ကလေးများ
- loaves = ပေါင်မုန့်များ
- ladies = အမျိုးသမီးများ
- knives = ဓားများ
- (3) sheep = သိုးများ
- teeth = သွားများ
- men = လူများ
- geese = ငန်းများ
- women = မိန်းမများ

- wolves = ဝံပုလွေများ
- armies = စစ်တပ်များ
- flies = ယင်ကောင်များ
- wives = မယား(ဇနီး)များ
- thieves = သူမိုးများ
- days = ဇန့်များ
- feet = ခြေထောက်များ
- mice = ကြွက်များ
- deer = သမင်များ
- children = ကလေးများ

III. How do nouns that end in a 'hissing' sound make the plural? Give an example.

၃။ 'ရဲ' သံဖြင့်ဆုံးသော နာမ်ပုဒ်များကို မည်ကဲ့သို့ အများကိန်းပြုလုပ်ရပါသနည်း။ ဥပမာတစ်ခုပြပါ။

IV. How do some nouns that end in 'O' make the plural? Given an example.

၄။ 'O' ဆုံးသော နာမ်ပုဒ်အချို့ကို မည်ကဲ့သို့ အများကိန်းပြုလုပ်ရပါသနည်း။ ဥပမာတစ်ခုပြပါ။

V. How is it that the plural of story is stories but the plural of donkey is donkeys?

၅။ 'story' နာမ်ပုဒ်ကို 'stories' ဟု အများကိန်းပြုလုပ်ခြင်းနှင့် 'donkey' နာမ်ပုဒ်ကို 'donkeys' ဟု အများကိန်းပြုလုပ်ခြင်းတို့မှာ မည်ကဲ့သို့ ကွဲပြားခြားနားသွားပါသလဲ။

VI. If nouns end in 'f' or 'fe', how do they generally make the plural?

၆။ နာမ်ပုဒ်များသည် 'f' သို့မဟုတ် 'fe' နှင့် ဆုံးလျှင်၊ အများအားဖြင့် မည်ကဲ့သို့ အများကိန်းပြုလုပ်လေ့ရှိပါသလဲ။

VII. Give four rules for changing English nouns from singular to plural.

၇။ အင်္ဂလိပ်စာပိုဒ်များကို အနည်းကိန်းမှ အများကိန်းသို့ ပြောင်းလဲရန် နည်း ၄ နည်းကို ဖော်ပြပါ။

VIII. Mention five words that don't follow any of these rules.

၈။ ဤနည်းဥပဒေများကို မလိုက်ရသော စာပိုဒ် ၅ လုံးကို ဖော်ပြပေးပါ။

IX. Charge the following sentences from singular to plural. the first one is done for you.

၉။ အောက်ဖော်ပြပါ ဝါကျများကို တစ်စုကိန်းမှ အများကိန်းသို့ ပြောင်းလဲပေးရန်။ ပထမတစ်ပိုဒ်သည် ဖြေဆိုထားပြီးဖြစ်သည်။

(1) The boy had a knife. plural, The boys has knives.*

လူကလေးမှာ ဓားတစ်ချောင်းရှိခဲ့သည်။ [တစ်စုကိန်း]

လူကလေးများမှာ ဓားများရှိခဲ့ကြသည်။

(2) The child came into the room.

ကလေးသည် အခန်းတွင်းဆီသို့ ဝင်လာခဲ့သည်။

(3) The man looked on the shelf.

လူကြီးသည် အဆင့်ပေါ်သို့ ကြည့်ခဲ့သည်။

(4) The lady gave the girl the key.

အမျိုးသမီးသည် မိန်းကလေးကို သော့ပေးခဲ့သည်။

(5) The cat caught the mouse.

ကြောင်သည် ကြက်ကိုဖမ်းဆီးခဲ့သည်။

* Note that as a (e, g, a, knife) mean one, there is no a in the plural.

'a knife' ဟူသော နမူနာကိုသို့ 'a' သည် 'one' တစ်ခု အနက် အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သည်။ အများကိန်းမှာ 'a' မပါရှိရ။

(6) The leaf fell from the tree.

သစ်ရွက်သည် သစ်ပင်မှ ကျခဲ့သည်။

(7) The man and woman went to the cinema.

လူကြီးနှင့် မိန်းမကြီးသည် ရုပ်ရှင်ရုံဆီသို့ သွားခဲ့ကြသည်။

(8) The child saw sheep in the field.

လူကလေးသည် လယ်ထဲမှာ သိုးတစ်ကောင်ကိုမြင်ခဲ့သည်။

(9) The gentleman filled the glass.

လူကြီးလူကောင်းသည် ဖန်ခွက်ကို ဖြည့်ခဲ့သည်။

(10) The nurse carried a baby.

သူနာပြုဆရာမသည် ကလေးငယ်တစ်ယောက်ကို ချီခဲ့သည်။

(11) The ox pulled the cart.

ဗွားတီးသည် လှည်းကို ဆွဲခဲ့သည်။

(12) The army went into battle.

စစ်တပ်သည် စစ်ပွဲထဲသို့ ချီတက်ခဲ့သည်။

(13) The donkey ran down the street.

မြည်းသည် လမ်းဆီသို့ ပြေးဆင်းခဲ့သည်။

(14) A bird sang on the branch of the tree.

ငှက်တစ်ကောင်သည် သစ်ပင်တစ်ပင်၏ သစ်ကိုင်းပေါ်တွင် သီဆိုခဲ့သည်။

(15) The foot of the deer crushed the flower.

သမင်၏ခြေထောက်သည် ပန်းကိုနင်းချေခဲ့သည်။

X. Change the following sentences from plural to singular.

၁၀။ ဝါကျများကို အများကိန်းမှ တစ်ခုကိန်းသို့ ပြောင်းလဲပေးရန်။

Example : Soldiers stood outside the house.

Answer : A soldier stood outside the house.

(1) The nurse carried babies.

သူနာပြုဆရာမများသည် ကလေးငယ်များကို ချီပိုးခဲ့ကြသည်။

(2) The cats caught the mice.

ကြောင်များသည် ကြွက်များကို ဖမ်းဆီး ခဲ့ကြသည်။

(3) The boys had knives.

လူကလေးများမှာ ဓားများရှိခဲ့ကြသည်။

(4) The armies went into battles.

စစ်တပ်များသည် စစ်ပွဲထဲသို့ သွားခဲ့ကြသည်။

(5) The leaves fell from the trees.

သစ်ရွက်များသည် သစ်ပင်များမှ ကြွေကျခဲ့ကြသည်။

(6) The children rode on donkeys.

ကလေးများသည် မြည်းများကို စီးခဲ့ကြသည်။

(7) The gentlemen filled the glasses.

- လူကြီးလူကောင်းများသည် ဖုန်းခွက်များကို ဖြည့်ခဲ့ကြသည်။
- (8) The boy has watches.
လူကလေးများမှာ နာရီများရှိခဲ့ကြသည်။
- (9) The policemen found the thieves.
ရဲသားများသည် သူခိုးများကို တွေ့ခဲ့ကြသည်။
- (10) We saw geese and foxes.
ကျွန်တော်တို့သည် ငန်းများနှင့် မြေခွေးများကို မြင်တွေ့ခဲ့ကြသည်။
- (11) The oxen ate the grass.
နွားထီးများသည် မြက်များကိုစားခဲ့ကြသည်။
- (12) The women told the children stories.
မိန်းမများသည် ကလေးများအား ပုံဝတ္ထုများကို ပြောပြခဲ့ကြသည်။
- (13) The thieves stole watches and boxes of jewels.
သူခိုးများသည် နာရီများနှင့် ကျောက်မျက်ရတနာသေတ္တာများကို ခိုးခဲ့ကြသည်။
- (14) The babies laughed at the children.
နို့နို့ကလေးများသည် ကလေးများကိုကြည့်ခါ ရယ်မောခဲ့ကြသည်။
- (15) Wolves killed the sheep.
ဝံပုလွေများသည် သိုးများကို သတ်ခဲ့ကြသည်။

XI. Look again at the short on page (9) and put all the singular nouns in one column and all the plural nouns in another column.

သ။ စာမျက်နှာ (၉)မှ ဝတ္ထုတိုကို တစ်ဖန်ပြန်ကြည့်ပြီး ဧယားကွက်တစ်ခုတွင် တစ်စုကိန်းနာမ်များကိုထား၍ တခြားဧယားကွက်ထဲမှာ အများကိန်းနာမ်များကို ခွဲခြားထားပေးပါ။

LESSON FOUR

သင်ခန်းစာ [၄]

PROPER NOUNS . တစ်ဦး၊ ခေါင်းကပ်

ကိုယ်ပိုင်နာမ်များ

In lesson one we had the words *boy, girl, dog, cat*, and we said these were nouns because they were the names of people or animals. That is quite true; but most people, [and some animals] have more than one name.

သင်ခန်းစာ(၁)တွင် လူကလေး၊ မိန်းကလေး၊ ခွေး၊ ကြောင် စသော စကားလုံးများ ပါရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် လူများ၊ တိရစ္ဆာန်များ၏ အမည် နာမဖြစ်ကြသောကြောင့် နာမ်ပုဒ်များဟု ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုအတိုင်း အမှန် ဝင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် လူများနှင့် အချို့သော တိရစ္ဆာန်များမှာ တစ်ခုထက် ပိုမိုသော အမည်နာမရှိကြသည်။

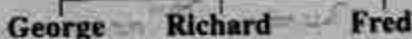

Here for example are two men. I can call each of them **man**, that is the name I can give to any man. But the first one has another name, Mr. Brown [in fact he has two names] he is Henry William Green. Henry Brown's wife is Alice Brown. They have three boys [or three sons]. They are all

boys, all sons. The first one is called George, the second Richard and the third Fred.

နမူနာအနေဖြင့် ... လူနှစ်ယောက်ရှိကြသည်။ သူတို့ကို 'လူ' ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သည်။ တစ်စုံတစ်ဦးသောလူအား ပေးနိုင်သောအမည်နှစ်ခုဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ပထမလူမှာ 'Mr. Brown' ခေါ်သော အမည်လည်းရှိသေးသည်။ [အမှန်တကယ် သူ့မှာ နာမည်နှစ်မျိုးရှိသည်။ သူသည် Henry Brown ဖြစ်သည်။] တခြားလူမှာလည်း အမည်သုံးမျိုးရှိသည်။ သူသည် 'John Willim Green' ဖြစ်သည်။ 'Henry Brown' ၏ မိန်းမနာမည် 'Alice Brown' ဖြစ်သည်။ သူတို့တွင် ကလေးသုံးယောက်ရှိကြသည်။ [သို့မဟုတ် သားသုံးယောက်ရှိကြသည်။] သူတို့အားလုံးမှာ လူကလေး၊ သား ဟူသော အမည်နှစ်ခုအပြင် တခြားနာမည်များလည်း ရှိကြသေးသည်။ ပထမလူကလေးကို 'George'၊ ဒုတိယလူကလေးကို 'Richard'၊ တတိယလူကလေးကို 'Fred' ဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။

Henry Brown + Alice Brown

And they have a dog, called Jock.

ထို့အပြင် သူတို့မှာ 'Jock' အမည်ရှိသော ခွေးတစ်ကောင်ရှိသည်။

Mr. and Mrs. Green have four girls [or daughters]. And of course all the girl have other names besides girl or daughter. Here they are.

မစ္စတာနှင့် မစ္စဂရင်းတို့မှာ မိန်းကလေး ၄ ယောက် [သို့မဟုတ် သမီး ၄ ယောက်] ရှိကြသည်။ ကလေးအားလုံးမှာ မိန်းကလေး[သို့မဟုတ်] သမီးဟူသော အမည်အပြင် အခြားအမည်များလည်း ရှိသေးသည်။ အောက်မှာပြထားသည့် အမည်များမှာ ၎င်းသမီးများ၏ အမည်များဖြစ်သည်။

John William Green + Elizabeth Green

If Mr. Brown says to his sons, 'Boys, come and have a game of football,' they all come, beacuse boy is the name they all have in common.

Mr. Brown သည် သူ၏ သားများကို "လူကလေးတို့...လာ ဘောလုံးကစားကြ" ဟု ပြောလိုက်လျှင် သူတို့အားလုံးလာကြသည်။ အကြောင်းမှာ

'boy = လူကလေး'ဟူသော အမည်နာမသည် သူတို့အားလုံးကိုခေါ်သော အမည်ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

And if Mrs. Green says, "Girls it's dinner time." they all come in to dinner, because girl is the common name for all of them.

ထို့အပြင် Mrs. Green က "မိန်းကလေးတို့...ညစာထမင်း စားချိန် ရောက်ပြီ" ဟု ပြောလိုက်လျှင် သူတို့အားလုံး ညစာထမင်းစားရန် လာကြသည်။ မိန်းကလေးဟူသော အမည်သည် သူတို့အားလုံးနှင့်သက်ဆိုင်နေသော အမည် ဖြစ်သည်။

But if Mr. Brown says, "Fred, it's your badtime," only Fred goes off to bed just then. Mr. Brown hadn't spoken to all the boys, only to one particular boy, and so he used his particular name.

သို့ရာတွင် Mr. Brown က "ဖရက်-ဒါ မင်းရဲ့အိပ်ချိန်ဖြစ်တယ်" လို့ ပြောလိုက်လျှင် ဖရက်သာလျှင် သူ့အိပ်ရာဆီသို့သွားသည်။ Mr. Brown သည် လူကလေးအားလုံးကို ပြောဆိုလိုက်ခြင်းမဟုတ်။ သီးခြား ဖရက်ခေါ်သော လူကလေးတစ်ဦးတည်းကိုသာ ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် လူကလေး၏ တသီးတခြားအမည်နာမကို အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။

Yesterday Mrs. Green said to her daughters, "Girl, I want you to help me with the work in the house today." So all the girls came to the kitchen where she was [you see, she had used the name girls which is the name they all have in common.] Then she said, "Mary, I want you to make the breads; Ellen, you can dust the sitting-room; Margaret, I want you to mend daddy's socks; and Lilian, will you go into the garden and pick some fresh flowers for the dining-room." You see, now, she used a particular name for each girl.

မနေ့က Mrs. Green သည် သမီးများကို "မိန်းကလေးတို့...ဒီနေ့အိမ်မှာ ချိန်ကို မင်းတို့တစ်တွေ ကူညီလုပ်ပေးစေချင်တယ်" ဟု ပြောသည်။ ထို့ကြောင့် မိန်းကလေးများသည် Mrs. Green ရှိသည့် မီးဖိုခန်းထဲသို့ ဝင်လာခဲ့ကြသည်။ သူတို့နှင့်ဆိုသည့် "Girls = မိန်းကလေးများ" ဟူသောအမည်ကို အသုံးပြု

ခဲခြင်းကို မြင်တွေ့ရမည်။ | ထို့နောက် မိခင်က "မေရီ ... အိပ်ရာခုတင်တွေကို ပြင်ဆင်စေချင်တယ် ... အယ်လင်ကတော့ ဧည့်ခန်းထဲကဖုန်တွေကို သုတ်ကွယ်၊ ဗာဂရက်ကတော့ မင်းရဲ့ ဖေဖေခြေအိတ်တွေကို ပြုပြင်ပေးလိုက်ပါ။ လီလီယံ... မင်းက ညစားခန်းအတွက် ပန်းခြံထဲက လတ်ဆတ်မွှေးပျံ့တဲ့ပန်းတွေကို ခူးရ မယ်" ဟု ပြောသည်။ ယခု မိခင်ဖြစ်သူက မိန်းကလေးအသီးသီးအတွက် သီးခြားစီ ရှိသည့် အမည်နာမတစ်ခုစီကို ခေါ်ဝေါ်အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း တွေ့မြင်ရပေသည်။

Look at this map of England. On it there are seven towns [or cities], four rivers, two ranges of hills, four capes, and three islands. The town is common to all towns [that is it can be used of all of them]. The word river is common to all rivers, the word cape is common to all capes, the word island is common to all islands.

အင်္ဂလန်ပြည်၏ မြေပုံကိုကြည့်ပါ။ မြေပုံပေါ်မှာ မြို့၊ ခုနစ်မြို့၊ [သို့မဟုတ် မြို့ကြီးများ] မြစ်လေးစင်း၊ တောင်တန်းနှစ်ခု၊ အငူစွန်းလေးခုနှင့် ကျွန်းသုံးကျွန်း ရှိကြသည်။ 'Town = မြို့' ဟူသော စကားလုံးသည် မြို့များအားလုံးကို ခေါ်ဝေါ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ 'river' စကားလုံးသည် မြစ်အားလုံးနှင့်ဆိုင်သော အခေါ်အဝေါ်ဖြစ်သည်။ 'cape = အငူစွန်း' ဟူသော စကားလုံးသည် အငူစွန်း များအားလုံးကို ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ 'Island = ကျွန်း' ဟူသော စကားလုံး သည်လည်း ကျွန်းများအားလုံးကို ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

Now, on p(38) is the same map with all the particular names of these towns of cities, island, rivers, capes, etc.

စာမျက်နှာ (၃၈)တွင် ဤမြို့များ သို့မဟုတ် မြို့ကြီးများ၊ ကျွန်းများ၊ မြစ် များ၊ အငူစွန်းများ စသည်တို့၏ သီးခြားအမည်များနှင့် မြေပုံတူညီနေသည်ကို ရေးဆွဲ၍ ထည့်သွင်းထားသည်။

(Nouns that are the names given to all people of things of places of the same kind are called *common nouns*.)

အမျိုးအမည်တူညီကြသော လူများ [သို့မဟုတ်] အရာဝတ္ထုများ [သို့မဟုတ်] နေရာများတို့ကို အမည်မဲ့ပေးပြီးဖြစ်သည့် 'နာမ်ဝုဒ်များ' ကို **common nouns** = ဝေါဟာရနာမ်များ [အများဆိုင်နာမ်များ]ဟု ခေါ်ကြသည်။

(Nouns that are the particular names of people or places of things are called proper nouns.)

လူများ၊ နေရာများ၊ အရာဝတ္ထုများ၏ အမည်သီးခြား ကန့်သတ်ရှိသောနာမ်ဝုဒ်များကို 'Proper nouns ကိုယ်ပိုင်နာမ်များ'ဟု ခေါ်သည်။

(You will notice that all proper nouns begin with a capital letter.) Days of the week [e.g. Monday, Tuesday, Wednesday, etc.] and months of the year [e.g. January, February, etc.] are all names of particular days or months and so should begin with capital letters.

ကိုယ်ပိုင်နာမ်ဝုဒ်များ အားလုံးသည် 'Capital = စာလုံးကြီး' နှင့် စရေးသားရမည်ကို မှတ်ထားရန်။ တစ်ပတ်၏ နေ့များ [ဥပမာ-တနင်္ဂနွေ၊ အင်္ဂါ၊ ဗုဒ္ဓဟူး]။ ထို့ပြင် တစ်နှစ်၏လများ [ဥပမာ-ဇန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီ]။ သီးခြားဖြစ်သောနေ့များ၊ လများ၏ အမည်များဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် 'Capital = စာလုံးကြီးများ' နှင့် စရေးသားရပေမည်။

EXERCISES

လေ့ကျင့်ခန်းများ

- I. Write down:
    - (1) Ten **common nouns** that are the names of things that can see in your classroom.
- စာသင်ခန်းထဲတွင် သင်မြင်တွေ့နိုင်သော အရာဝတ္ထုများအမည်များ ဖြစ်ကြသော ဝေါဟာရနာမ်ဝုဒ် ၁၀ ဝုဒ်ကို ရေးပါ။
အများဆိုင်နာမ်

(2) Ten for things used in games.

ကစားရာတွင် အသုံးပြုသော အရာဝတ္ထု ၁၀ လုံးရေးပါ။

(3) Ten for things you can see in the town.

မြို့ထဲတွင် သင်မြင်တွေ့နိုင်သော အရာဝတ္ထုများမှ ၁၀ လုံး ရေးပြပါ။

(4) Ten for things you can see in the country.

တိုင်းပြည်မှာ သင်တွေ့မြင်နိုင်သော အရာဝတ္ထုများမှ ၁၀ လုံးရေးပြပါ။

(5) Ten for things you can see in your home.

သင့်အိမ်မှာ တွေ့မြင်နိုင်သော အရာဝတ္ထုများမှ ၁၀ လုံးရေးပြပါ။

II. Write down:

၂။ ရေးသားပြပါ။

(1) Ten **proper nouns** that are the names of persons.

လူများ၏ အမည်များဖြစ်ကြသော ကိုယ်ပိုင်နာမ် ၁၀ လုံးကို ရေးပြပါ။

(2) Ten that are the names of places of things.

နေရာ သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုများ၏ အမည် ၁၀ လုံးကို ရေးပါ။

III. Pick out the proper nouns in the following.

Example : Rome and Venice are cities in Italy.

Answer : Rome, Venice, Italy [not cities-it is a common noun]

၃။ အောက်တွင် ဖော်ပြထားသော 'Proper noun = ကိုယ်ပိုင်နာမ်ပုဒ်' များကို ထုတ်နုတ်ပြပါ။

(1) John came to our house on Friday.

ဂျွန်သည် သောကြာနေ့က ကျွန်တော်တို့အိမ်သို့ လာခဲ့သည်။

(2) Mary has a birthday in October.

မေရီမှာ အောက်တိုဘာတွင် မွေးနေ့တစ်နေ့ရှိသည်။

(3) The Nile is a big river.

နိုင်းမြစ်သည် အလွန်ကြီးသော မြစ်တစ်စင်းဖြစ်သည်။

(4) Margaret has gone to Turkey.

မာဂရက်သည် တူရကီပြည်သို့ သွားပြီ။

(5) London is the capital of England.

လန်ဒန်မြို့သည် ဟင်္ဂလိန်ပြည်၏ မြို့တော်သည် လန်ဒန်ဖြစ်သည်။

(6) The Queen Elizabeth sails from Southampton to New York.

အမ်လီဇဘတ်ဘုရင်မသည် ဆောက်သင်ပတန်မှ နယူးယောက်သို့ သင်္ဘောနှင့် ထွက်ခွာသွားသည်။

(7) Athen is in Greece.

အသင်သည် ဂရိပြည်တွင် ရှိသည်။

(8) King George was the ruler of Great Britain.

ကျော့ဘုရင်သည် ဂရိတ်ဗြိတိန်ကို အုပ်ချုပ်စိုးမိုးသူဖြစ်သည်။

(9) The Red sea is to the east of Egypt.

အီဂျစ်ပြည်၏ အရှေ့ဘက်မှာ ပင်လယ်နီရှိသည်။

(10) Singapore is a big city in Malaysia.

စင်ကာပူသည် မလေးရှားတွင် မြို့ကြီးတစ်မြို့ဖြစ်သည်။

IV. Write out the following sentences putting in the right capital letters.

၄။ အောက်ပါဝါကျများကို မှန်သောစာလုံးကြီးများကိုထည့်သွင်း၍ ရေးပြပါ။

(1) Henry lives in london.

ဟင်နရီသည် လန်ဒန်မှာနေသည်။

(2) Lima is a very fine city.

လီမာသည် လှပသောမြို့တစ်မြို့ဖြစ်သည်။

(3) My brother's name is Geroqe.

ကျွန်တော်အစ်ကို၏ နာမည်သည် ကျော့(ရီ)ဖြစ်သည်။

(4) We sailed to America on the Queen mary.

ကျွန်တော်တို့သည် ကွင်းမေရီသင်္ဘောနှင့် အမေရိကသို့ ရွက်လွင့်ခဲ့ကြသည်။

(5) The sudan lies to the south of Egypt.

အီဂျစ်၏ တောင်ဘက်မှာ ဆူဒန်ရှိသည်။

(6) William shakespeare was one of england's greatest poets.

ဝီလီယံနီရှိုတ်စပီးယားသည် အင်္ဂလန်ပြည်၏ ကျော်ကြားထင်ရှားသော ကဗျာဆရာများတွင် တစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့သည်။

(7) The Niles is longer river than the Thames.

နိုင်းမြစ်သည် သီမ်းမြစ်ထက်ရှည်သော မြစ်တစ်စင်းဖြစ်သည်။

(8) Paris is the capital of France.

ပါရီသည် ငြင်သစ်၏မြို့တော်ဖြစ်သည်။

(9) My birthday is on Thursday, the 15th of May.

မေ ၁၅ ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့သည် ကျွန်တော်မွေးနေ့ဖြစ်သည်။

(10) The sphinx is not far from Cairo.

စဖင့်သည် ကိုင်ရိုမှ မဝေးပါ။

V. Here is a short story containing common nouns and proper nouns, but the proper nouns have been written with a small letter.

၅။ ဝေါဟာရများနှင့် ကိုယ်ပိုင်နာမ်များပါဝင်သော ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ပါရှိသည်။ သို့ရာတွင် ကိုယ်ပိုင်နာမ်များကို 'small letter = စာလုံးအသေး' နှင့် ရေးပေးထားသည်။

(1) Put in one column the common nouns.

အများဆိုင်နာမ်ပုဒ်များကို ဇယားကွက်တစ်ခုမှာ ထားပေးပါ။

(2) In another column the proper nouns.

ကိုယ်ပိုင်နာမ်ပုဒ်များကို အခြားသောဇယားကွက်ထဲမှာ ထားပေးပါ။

Write each proper nouns with a capital letter.

ကိုယ်ပိုင်နာမ်ပုဒ်များကို စာလုံးကြီးနှင့် ရေးပြပါ။

A visit to London

လန်ဒန်သို့ ခရီးအလည်သွားခြင်း

Last tuesday henry brown took his sons george, richard and fred to see London. They live about fifty miles from London in a small town called greenfields. They went by train. It was a steam-train by an engine called king arthur. Mr. Brown opened the door of an empty carriage and the boys jumped in. The guard blew his whistle and waved his flag and the train started. The train was a fast one. It passed through kingtstown, sandfield, pursley and didcombe before stopping. But it stopped at crawly Junction where some people got off and where a porter put some begs of letters and parcels in the van. An old lady got into the car-

riage. She had a bag with her name and address on it, mrs. m.smith northwood road, working surrey. She had a little dog with her called micky. Ten minutes later they came into waterloo station and very soon they were out in busy streets.

လွန်ခဲ့သည့် အင်္ဂါနေ့မှာ Henry သည် သူ့သားများဖြစ်ကြသော George, Richard, Fred တို့နှင့် လန်ဒန်မြို့ကိုကြည့်ရှုရန် ခေါ်သွားခဲ့သည်။ သူတို့သည် လန်ဒန်မြို့မှ မိုင် ၅၀ ခန့်ဝေးသည့် Greenfield မြို့တစ်မြို့တွင် နေထိုင်ကြသည်။ သူတို့သည် မီးရထားဖြင့် သွားခဲ့ကြသည်။ King Arthur ခေါ်သည့် စက်တစ်လုံးဖြင့် ဆွဲရသော ရေခဲခွေးပေးမီးရထားဖြစ်သည်။ ဗစ္စတာ ဘရောင်းသည် တွဲလွတ်တစ်ခု၏ တံခါးကိုဖွင့်လိုက်လျှင် လူကလေးများသည် အထဲသို့ခုန်ဝင်ခဲ့ကြသည်။ ဂါတ်စိုလ်သည် ဓရာကိုမှတ်၍ အလံကို ဝှေ့ယမ်းပြသည်။ မီးရထားသည် စတင်ထွက်ခွာတော့သည်။ ထိုမီးရထားသည် Knightstown, Sandfield, Pursley နှင့် Didcombe မြို့များကို ဖြတ်ကျော်လာခဲ့သည်။ ထို့နောက် မီးရထားသည် ကရော်လီလမ်းခွဲမှာ ရပ်သည်။ လူအနည်းငယ် ဆင်းကြသည်။ အလုပ်သမားတစ်ယောက် မီးရထားတွဲထဲသို့ ပါဆယ်ထုပ်များနှင့် စာအိတ်များကို တင်လိုက်သည်။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် မီးရထားတွဲထဲသို့ တက်စီးလိုက်ပါခဲ့သည်။ Mrs.M.Smith, Northwood Road, working, Surrey ဟု သူမ၏နာမည်နှင့် လိပ်စာကိုရေးထားသော အိတ်တစ်လုံး ပါရှိသည်။ သူမနှင့်အတူ Micky ဟုခေါ်သော ခွေးလေးတစ်ကောင်လည်း ပါရှိသည်။ ၁၀ မိနစ်ခန့်ကြာသောအခါ သူတို့သည် Waterloo Station ဝါတာလူးဘူတာရုံဆီသို့ ဆိုက်ရောက်သည်။ မကြာမီပင် သူတို့သည် လူများနှင့်စည်ကားစွာပွင့်လှစ်သော လမ်းပေါ်သို့ရောက်နေကြသည်။

"Come on, boy, we'll take a bus now," A big, red bus came along marked london bridge. "That's the bus we want, said mr. brown and the boys hurried up the stairs and on to the top the bus. As they went along, mr. brown pointed out places and things for them to see, "There's westminster bridge and there are the house of parliament. We are crossing landon's river now, the thames, and just over there is westminster abbey."

"လာကြ ... လူကလေးတို့၊ အခု တို့ဘတ်စ်ကားစီးရမယ်" ဟု London Bridge ဟု သတ်မှတ်ထားသော လမ်းတစ်လျှောက် ဘတ်စ်ကားနီကြီးသည် လာခဲ့သည်။ "ထိုဟာ တို့စီးသွားရမယ့်ဘတ်စ်ကားပဲ" ဟု Mr. Brown က ပြောသည်။ လူကလေးများသည် လှေကားကို အလျင်အမြန် တက်လိုက်ကြသည်။ ဘတ်စ်ကား၏အထက်ထပ်ဆီသို့ ရောက်ကြသည်။ သူတို့သည် လမ်းတစ်လျှောက်သွားခဲ့စဉ် Mr. Brown သည် ဟောဒါက Westminster Bridge၊ ဒါက House of parliament အဆောက်အအုံ၊ ပြီးတော့ အခု London မြို့ရဲ့ Thames မြစ်ကို ဖြတ်ကျော်နေပြီး ဒီကကျော်ရင် Westminster Abbey ဘုရားရှိခိုးကျောင်းကြီးပဲဟု ပြောပြသည်။ ကလေးများကို ကြည့်သင့်မြင်သင့်သည့် အဆောက်အအုံနှင့် နေရာများကို ညွှန်ပြသည်။

"What's that monument on the bank of the river?" said richard.

"မြစ်ကမ်းပေါ်က အထိမ်းအမှတ်အဆောက်အအုံဟာ ဘာလဲ" လို့ Richard က မေးသည်။

"That's cleopatra's needle. It came from egypt."

"ထိုဟာ ကလီယိုပါထရာရဲ့ အိမ်မြှောင်သံလိုက်ပဲ၊ အီဂျစ်မှ ရောက်လာခဲ့တာပဲ"

"That's a fine ship in the river", said George.

"မြစ်ထဲမှာ လှေတို့သင်္ဘောတစ်စင်းရှိတယ်" လို့ ဂျော့က ပြောတယ်။

"It's the discovery, the ship in which captain scott sailed for the south pole."

"ကပ္ပတိန်စကော့ တောင်ပင်ရိုးစွန်းကို ရွက်လှည့်သွားခဲ့သည့် သင်္ဘောကို ပြသထားခြင်းဖြစ်တယ်"

"And what's that building in the distance with the golden cross on top?"

"ဟိုကထိပ်ဖျားမှာ ရွှေကြက်ခြေခေတ်တိုင်နှင့်အဆောက်အအုံဟာတာလဲ"

"That is St.Paul's cathedral", said Mr.Brown.

"It was built by the great architect sir Christopher wren."

"အဲဒါ စိန်ပေါ(လ်)ဘုရားရှိခိုးကျောင်းဖြစ်တယ်။ ဆာခရစ္စတိုဖာရင်းဆိုတဲ့ ဗိသုကာကြီးက ဆောက်လုပ်ခဲ့တဲ့ အဆောက်အအုံကြီး" ဟု မစ္စတာဘရောင်းက ပြောပြသည်။

"I want to see the tower of London" said George.

"ကျွန်တော် လန်ဒန်မြို့စင်ကို ကြည့်ချင်တယ်"

"We'll see that after lunch" said his father.

"နေ့လယ်စာ စားသောက်ပြီးမှ ငါတို့ ကြည့်ကြတာပေါ့" ဟု သူ့ဖခင်က ပြောသည်။

"Where are we going for lunch" said fred.

"I didn't eat much breakfast, I was to excited."

"ကျွန်တော်တို့ နေ့လယ်စာစားဖို့အတွက် ဘယ်ဆီကိုသွားကြမှာလဲ၊ စိတ်လှုပ်ရှားနေတာနဲ့ မနက်စာကို ဝအောင်မစားခဲ့ဘူး" ဟု ဖရက်က ပြောသည်။

"We'll have lunch at the hotel that I know in Johnson Sqaure near fleetstreet. Here it is, the crown hotel, come on, boys, lunch is ready"

"Fleet လမ်းအနီးက ဂျွန်ဆင်ပန်းခြံထဲက ဟိုတယ်တစ်ခုမှာ ငါတို့ နေ့လယ်စာ စားကြမယ်လေ။ အဲဒီမှာ သရဖူဟိုတယ်ရှိတယ်။ ကလေးတို့ လာကြ နေ့လယ်စာစားဖို့ အဆင်သင့်ပဲဟေ့" ဟု သူတို့ဖခင်က ပြောသည်။

LESSON FIVE

သင်ခန်းစာ [၅]

NOUNS. POSSESSIVE CASE

နာမ်များ ရိုင်ဆိုင်ခြင်း

It is to say, "This is the book of the boy" or "The dog of Mrs. Smith was called Micky", or "John is doing the work of the man". But the English people don't usually say this. They are instead:

"This the book of the day" ဤဟာသည် လူကလေး၏ စာအုပ် ဖြစ်သည်။ Mrs. Smith ရဲ့ခွေးကို Micky လို့ ခေါ်သည်။ John သည် လူတစ်ယောက်၏ အလုပ်ကို လုပ်နေသည်ဟု ပြောလိုဖြစ်နိုင်သည်။ အင်္ဂလိပ် လူမျိုးများသည် ပြောနည်းပြောဟန်အရ ဤကဲ့သို့ပြောကြ။ သူတို့ ပြောကြသည် မှာ .....

- 1 This is the boy's book.
- ဤဟာသည် လူကလေး၏ စာအုပ် ဖြစ်သည်။
- 2 Mrs. Smith's dog was called Micky.
- မစ္စမစ်၏ ခွေးကို မစ်ကီဟုခေါ်သည်။
- 3 John is doing a man's work.

ဤသည် လူတစ်ယောက်၏ အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်နေသည်ဟု ဖြစ်သည်။ This form is called the *possessive case*, because it is used to show possession. It show that something belong to the person for whom the noun stands, e.g. that the boy possesses a book, that Mrs. Smith possesses a dog, that the work that john was doing was the sort that belongs to a man's job.

Possessive case ရိုင်ဆိုင်ခြင်းကို ပြောဆိုပြသရန်အတွက် အသုံးပြု

သောကြောင့် ပိုင်ဆိုင်ခြင်းပြုနာမ်များဟု ခေါ်သည်။ နာမ်ပုဒ်တည်ရှိမှုကြောင့် တစ်စုံတစ်ခုကို လူကပိုင်ဆိုင်ခြင်း ဖော်ပြသည်။ ဥပမာ-လူကလေးပိုင်ဆိုင်သော စာအုပ်တစ်အုပ်။ မစွမ်းစမစ်ပိုင်ဆိုင်သော ခွေးတစ်ကောင်။ ဂျွန်လုပ်နေသောအလုပ်သည် လူတစ်ယောက်ပိုင်ဆိုင်သော အလုပ်မျိုးဖြစ်ကြောင်း ညွှန်ပြသည်။

The possessive form of *singular* nouns is made by putting an apostrophe s('s) after the noun that stands for the possessor.

“Singular-တစ်ခုကိန်းနာမ်များ”၏ ပိုင်ဆိုင်ခြင်းကိုပြဆိုသော ဥပမာကို ပိုင်ဆိုင်သူအဖြစ် တည်ရှိသော “nouns = နာမ်ပုဒ်” နောက်မှ apostrophes('s) ခေါ်သော အမှတ်အသားကို ထည့်ပေးခြင်းအားဖြင့် ပြုလုပ်ရသည်။

ထို့ကြောင့် “the cat of Mary” အတွက် “Mary’s cat”

“the house of Jack” အတွက် “Jack’s house”

“the foot of the girl” အတွက် “the girl’s foot”

ဟု ရေးသားကြသည်။

To make the possessive form of plural nouns there are two easy rules to remember.

‘အများကိန်းနာမ်များ’၏ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်းပြ ‘ပိုင်ဆိုင်ခြင်း’ ဥပမာကို ပြုလုပ်နိုင်ရန် လွယ်ကူသည့် နည်းနှစ်မျိုးရှိသည်။

- (1) If the plural ends in s we just add an apostrophe, e.g. အများကိန်းဖြစ်ပြီး ‘s’ နှင့်ဆုံးနေလျှင် apostrophe(’) ပေါင်းထည့်ရသာ ဖြစ်သည်။ ဥပမာ-

The house of the boys = The boys’ house ဟု ရေးသည်။

The hat of the girls = The girls’ hat ဟု ရေးသည်။

- (2) If the plural does not end in s we add’s. There are not many nouns whose plurals don’t end in s. But there are one or two that are often used, e.g. man, women, child.

‘အများကိန်း’သည် ‘s’ နှင့် မဆုံးလျှင် ‘apostrophe’ ကို ပေါင်းထည့်ပေးရသည်။ အများကိန်းတွင် ‘s’ နှင့်မဆုံးသော နာမ်ပုဒ်များသည် မများပါ။ သို့ရာတွင် မကြာခဏ အသုံးပြုကြသော နာမ်ပုဒ်များသည် တစ်လုံး၊ နှစ်လုံးမျှသာ ဖြစ်ကြသည်။

- ဥပမာ - man = လူ
- woman = မိန်းမ
- child = ကလေး

The possessive plurals of these men's woman' children's

ဥပမာများ-

ဤသည်တို့မှာ ပိုင်ဆိုင်ခြင်းကိုပြသသော အများကိန်းနာမ်များဖြစ်ကြသည်။

- men's = ယောက်ျားများ၏
- Women's = မိန်းမများ၏
- children's = ကလေးများ၏

ဥပမာများ-

Men's work is done in the fields.

ယောက်ျားများ၏ အလုပ်ကို လယ်ထဲတွင် လုပ်ကိုင်ကြသည်။

Women's work is done in the home.

မိန်းမများ၏ အလုပ်ကို အိမ်ထဲမှာလုပ်ကိုင်ကြသည်။

Children's work is done in the school.

ကလေးများ၏ အလုပ်ကို ကျောင်းမှာလုပ်ကြသည်။

The possessive form is used for **people** and for most **animals**. It is not generally used for **things**-

လူများနှင့် များပြားသော တိရစ္ဆာန်များအတွက် ပိုင်ဆိုင်ခြင်းကိုပြသသော ပုံစံနမူနာကို အသုံးပြုကြသည်။ ပိုင်ဆိုင်ခြင်းကို ပြသသောပုံစံကို အများအားဖြင့်

အရာဝတ္ထုများအတွက် အသုံးမပြုကြ-

So we say:

ထို့ကြောင့်

The teacher's lesson

ဆရာ၏ သင်ခန်းစာ

The mother's dress

မိခင်၏ အဝတ်အစား

The dog's foot

ခွေး၏ ခြေထောက်

The lion's tail

ခြင်္သေ့၏ အမြီး

but we say 'the colour of the book' (not 'the book's colour'), the top of the house (not 'the house's top').

သို့ရာတွင် 'စာအုပ်၏အရောင်' ဟု ခေါ်ဆို ။ 'the book's colour' ဟု မခေါ်ဆိုရ။ 'the top of the house' အိမ်၏ ထိပ်ဖျားဟု ခေါ်ဆိုရမည်။ 'the house' top' ဟု မခေါ်ဆိုရ။

EXERCISES

လေ့ကျင့်ခန်းများ

I. Write down the possessive form for the following.

အောက်တွင် ဖော်ပြထားသော ပိုင်ဆိုင်ကြောင်းပြပုံစံကို ရေးပြပါရန်။

Example : the teeth of the dogs.

Answer : the dogs' teeth. The looked at the dogs' teeth.

(1) the hat of the man

လူကြီး၏ ဦးထုပ်

(2) the leg of the boy

လူကလေး၏ ခြေထောက်

(3) the home of the girl

မိန်းကလေး၏ အိမ်

(4) the stick of John

ဂျွန်၏ တုတ်

(5) the wing of the bird

ငှက်၏ တောင်ပံ

(6) the voice of the child

ကလေး၏ အသံ

(7) the face of the baby

ကလေးငယ်၏ မျက်နှာ

(8) the laughter of the man

လူကြီး၏ ရယ်မောခြင်း

(9) the shop of the chemist

ဆေးစပ်ရောင်းသူ၏ ဆိုင်

(10) the friend of my brother

ကျွန်တော့်အစ်ကို၏ မိတ်ဆွေ

(11) the dog of Mrs. Smith

မစ္စက်စ်မစ်၏ ခွေး

(12) the dinner of the cat

ကြောင်၏ ညစာ

II. Write down the possessive form of the following.

ပိုင်ဆိုင်ခြင်းပြပုံစံကို ရေးပြပါ။

Example : the teeth of the dog.

Answer : the dogs' teeth. The dogs' teeth were sharp.

(1) the homes of the boys

လူကလေးများ၏ အိမ်

(2) the legs of the horses

မြင်းများ၏ ခြေထောက်များ

(3) the laughter of the girls

မိန်းကလေးများ၏ ရယ်မောခြင်း

(4) the wings of the birds

ငှက်များ၏ အတောင်ပံများ

(5) the voice of the pupils

တပည့်များ၏ အသံများ

(6) the shorts of the men

လူကြီးများ၏ အော်ဟစ်သံများ

(7) the cries of the children

ကလေးများ၏ ငိုသံများ

(8) the shouts of the boys

ကလေးများ အော်သံများ

(9) the songs of the women

မိန်းမများ၏ သီချင်းများ

(10) the servants of the ladies

အမျိုးသမီးများ၏ အစေခံများ

(11) the barks of the dog

ခွေးများ၏ ဟောင့်သံများ

(12) the friend of my brothers.

ကျွန်တော်အစ်ကိုများ၏ မိတ်ဆွေများ

III. Make the following plural:

အများကိန်း လုပ်ပေးပါ။

Example : the cat's eye

Answer : the cats' eyes

(1) the boy's house လူကလေး၏ အိမ်	(6) the woman's song မိန်းမ၏ သီချင်း
(2) the girl's friend မိန်းကလေး၏ သူငယ်ချင်း	(7) the child's game ကလေး၏ ကစားပွဲ
(3) the dog's bark ခွေး၏ ဟောငံသံ	(8) the baby's smile ကလေးငယ် အပြုံး
(4) the man's shout လူ၏ အော်သံ	(9) the bird's wing ငှက်၏ တောင်ပံ
(5) the lady's song အမျိုးသမီး၏ သီချင်း	(10) the donkey's tail မြည်း၏ အမြီး

IV. Make the following singular:

ဖော်ပြပါပုဒ်များကို 'တစ်ခုကိန်း' ပြုလုပ်ပေးပါ။

Example : the kings' palaces

Answer : the king's palace

(1) the birds' wing ငှက်၏ အတောင်ပံများ	(6) the dogs' barks ခွေးများ၏ ဟောငံသံများ
(2) the children's games ကလေးများ၏ ကစားပွဲ	(7) the girls' friend မိန်းကလေးများ၏ မိတ်ဆွေ
(3) the babies' smiles ကလေးငယ်များ၏ အပြုံး	(8) the ladies' songs အမျိုးသမီးများ၏ သီချင်းများ
(4) the men's shout လူကြီးများ၏ အော်သံများ	(9) the donkeys' tails မြည်းများ၏ အမြီးများ
(5) the boys' house လူကလေးများ၏ အိမ်	(10) the women's songs မိန်းမများ၏ သီချင်းများ

IV. Write out the following, putting in the possessive case:

အောက်ပါစာကြောင်းများကို 'ပိုင်ဆိုင်ခြင်းပြု' ဖြစ်အောင် ပြုလုပ် ရေးသားပါ။

Example : My (brother) cat is in the garden.

Answer : My brother's cat is in the garden.

- (1) The man went to the (chemist)'s shop.

လူကြီးသည် ဓေးစပ်ရောင်းသူဆိုင်ဆီသို့ သွားခဲ့သည်။

- (2) The name of Mrs. (Smith) dog was micky.
မစ္စဒ်စမစ်၏ ခွေးအမည်သည် မစ်ကီဖြစ်သည်။
- (3) Have you seen (Henry) new bicycle.
ဟင်နရီ၏ စက်ဘီးအသစ်ကို သင်မြင်ပြီးပြီလား။
- (5) We heard the (men) shouts in the distance.
ကျွန်တော်တို့သည် အဝေးဆီးမှ လူကြီးများ၏ အော်ဟစ်သံများကို ကြားခဲ့ကြသည်။
- (5) My (sister)friend is coming to tea.
ကျွန်တော့်နမ၏ မိတ်ဆွေသည် လက်ဖက်ရည်သောက်ရန် လာနေသည်။
- (6) Let us join in the (children) games.
ကလေးများ၏ ကစားပွဲများမှာ ကျွန်တော်တို့ ပါဝင်ကြပါစို့။
- (7) That is a (women) bicycle.
ထိုဟာသည် မိန်းမတစ်ယောက်၏ စက်ဘီးဖြစ်သည်။
- (8) That building is the (women) Institute.
ထိုအဆောက်အအုံသည် အမျိုးသမီးများ တည်ထောင်ထားသော အသင်းအဖွဲ့အဆောက်အအုံဖြစ်သည်။
- (9) Ellen is a (lady) servant.
အဲလင်သည် အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ အစောင့်ဖြစ်သည်။
- (10) Mary sings in the (ladies) choir.
အမျိုးသမီးများ၏ ဂီတအသင်းမှာ မေရီ သီချင်းဆိုသည်။

VI. As you saw, insted of "the house of the boy", we can use the shorter possessive form "the boy's house".
Make the following shorter in the same way:

- "the house of the boy" သုံးမည့်အစား "the boy's house"
ဟု အသုံးပြုနိုင်ပြီး ပိုမိုတိုတိုသော ပိုင်ဆိုင်ခြင်းပြုနိကို ပြုလုပ်ပေးပါ။
- (1) the dog belonging to Henry
ဟင်နရီ၏ ခွေး
- (2) the book possessed by william
ဝီလီယံ၏ စာအုပ်
- (3) the words used by the man
လူကြီးအသုံးပြုသော စကားလုံးများ

- (4) the words used by the men
လူကြီးများအသုံးပြုသော စကားလုံးများ
- (5) the house belonging to the lady
အမျိုးသမီး၏ အိမ်
- (6) the house belonging to the ladies
အမျိုးသမီးများ၏ အိမ်
- (7) the names of the girls
မိန်းကလေးများ၏ နာမည်
- (8) the names of the children
ကလေးများ၏ အမည်များ
- (9) the names of the child
ကလေးများ၏ အမည်များ
- (10) the name of Henry
ဟင်နရီ၏အမည်
- (11) the wing that the bird has
ငှက်၏တောင်ပံ
- (12) the wings that the birds have
ငှက်များ၏ တောင်ပံများ

VII. Write down the possessive case of all the words in the picture on p.26 (i.e. 'dog', 'babies', 'men', etc.). Put each word in a sentence.

'ခွေး'၊ 'ကလေးများ'၊ 'လူကြီးများ' တို့သည် စာမျက်နှာ ၂၆ မှာ ရှိသော ပုံကားချပ်ထဲမှ စကားလုံးများအားလုံးကို ပိုင်ဆိုင်ခြင်းပြပုဒ်အဖြစ် ရေးချပါ။ ထိုစကားအသီးသီးကို 'ဝါကျ'တစ်ခုစီမှာ အသုံးပြုပေးပါ။

Example : Birds

Answer : birds'. Look at all those birds nets.

LESSON SIX

သင်ခန်းစာ [၆]

ADJECTIVE OF QUALITY

[ဂုဏ်ပြု] နာမ်ဝိသေသနာများ

There are some words that go with nouns and tell us something about them. These words are called **adjective**. Here are some examples:

'နာမ်ပုဒ်များ' နှင့် ယှဉ်တွဲ၍ နာမ်ပုဒ်များ၏ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ခုကို ဖော်ပြသော 'နာမ်ပုဒ်များ'ကို အထူးပြုသော စကားလုံးများ ရှိကြသည်။ ထို စကားလုံးများကို 'နာမ်ဝိသေသနာများ' ဟု ခေါ်ကြသည်။

- a fat man = ဝသောလူတစ်ယောက်
- an old book = ဟောင်းနွမ်းသော စာအုပ်တစ်အုပ်
- a heavy box = လေးလံသော သေတ္တာတစ်လုံး
- a good egg = ကောင်းမွန်သော ဥတစ်လုံး
- a thin man = ပိန်သောလူတစ်ယောက်
- a new book = သစ်သော စာအုပ်တစ်အုပ်
- a light box = ပေါ့သောသေတ္တာတစ်လုံး
- a bad egg = မကောင်းသော ဥတစ်လုံး

a live rabbit

a dead rabbit

a live rabbit = အသက်ရှင်နေသော ယုန်တစ်ကောင်

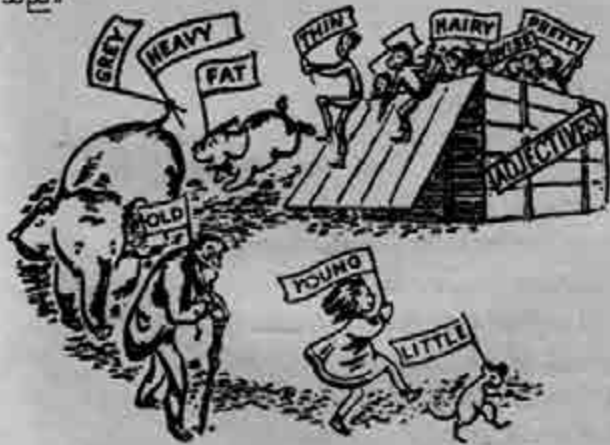
a dead rabbit = သေသော ယုန်တစ်ကောင်

The words man, box, egg, rabbit are nouns.

လူ၊ စာအုပ်၊ သေတ္တာ၊ ဥ၊ ယုန် ဟူသော စကားလုံးများသည် 'နာမ်ပုဒ်' များ ဖြစ်ကြသည်။

The words fat, thin, old, new, heavy, light, good, bad, live, dead all tell us something about these nouns. They tell us what sort of man, what sort of book, what sort of egg, etc. They are adjective.

ဝသော၊ သေးငယ်သော၊ အိုသော၊ သစ်သော၊ လေးလံသော၊ ဖေါ့သော၊ ကောင်းသော၊ ဆိုးသော၊ အသက်ရှင်သော၊ သေသော ဆိုသည့် စကားလုံးများ သည် 'နာမ်ပုဒ်များ'၏ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာကို ပြောပြကြသည်။ အတယ်သို့ သော လူအမျိုးအစား၊ စာအုပ်အမျိုးအစား၊ ဥအမျိုးအစား စသည်တို့ကို ပြောပြကြသည်။ ထိုသို့ ပြောပြသည့်ပုဒ်များသည် နာမ်ဝသောနာမ်များ ဖြစ်ကြ သည်။

You will notice that in English the adjective almost always goes before the noun, e.g.

အင်္ဂလိပ်ဘာသာတွင် နာမဝိသေသနသည် နာမ်၏ရှေ့မှ အစဉ်သဖြင့် ရှိနေကြသည်ကို မှတ်သားရပေလိမ့်မည်။ ဥပမာ-

a red flower = နီသောပန်းတစ်ပွင့်

a big dog = ကြီးသော ခွေးတစ်ကောင်

a long journey = ရှည်သော ခရီးတစ်ခု

In a later lesson you will see some that don't. (Adjectives that described a nouns (i.e. that tell us "what sort") are called adjectives of Quality. အင်္ဂလိပ်)

ဖော်ပြပြီးခဲ့သော ပုံစံနည်းမျိုးမဟုတ်သော 'နာမဝိသေသနများ' ကို ရှေ့လာမည့် သင်ခန်းစာတစ်ခုတွင် တွေ့မြင်ရပေလိမ့်မည်။

နာမ်ပုဒ်တစ်ခုသည် မည်ကဲ့သို့ အမျိုးအစားဖြစ်သည်ကို အထူးပြုသော 'နာမဝိသေသနများ' ကို (adjective of Quality = ဂုဏ်ပြုနာမဝိသေသန) ဟု ခေါ်ကြသည်။

EXERCISES

စေ့ ကျင့် ခန်း များ :

I. Put suitable adjective in front of each of the following nouns.

၁။ ဖော်ပြသော နာမ်ပုဒ်များ၏ ရှေ့၌ သင့်လျော်ညီညွတ်သော နာမဝိသေသနများကို တည့်ပါ။

Example : car

Answer : a red car

house, day, dinner, book, boy, tree, lion, train, river, headache, flower, dog.

II. Pick out the adjective in the following sentences:

၂။ ဖော်ပြထားသော ဝါကျများထဲမှ နာမဝိသေသနများ ကို ထုတ်နုတ်ပြပါ။

Example : Look at that old black car.

Answer : old, black

(1) They live in a big, red house.

(2) John is a clever boy.

- (3) This plant has small, yellow flowers.
- (4) Mr. Green is a kind man.
- (5) The camel is a very useful animal.
- (6) In English we have warm weather in summer and cold weather in winter.
- (7) Mary has a new, green frock.
- (8) Lions are strong, fierce animals.
- (9) Cairo is a large, busy city.
- (10) These small apples have a sweet taste.

III. Put adjectives in the following blank spaces:

၃။ တွက်လပ်နေရာများတွင် နာမဝိသေသနများကို ဖြည့်စွက်ထည့်ပေးပါ။

- (1) The man bought a big car.
- (2) The teacher gave us a easy lesson.
- (3) Henry has broken his sharp knife.
- (4) An elephant is a big animal, a mouse is a small one.
- (5) Do you like sweet apples?
- (6) In my country we have hot weather in summer and cold weather in winter.
- (7) Have you seen a black cat? We have lost it.
- (8) Mr. Brown is not a tall man.
- (9) The chemist had a lot of medicine bottles on his shelves.
- (10) Waterloo is a busy station.

IV. Underline (or write down) the adjective in the following short story, giving the noun with which each adjective goes.

၄။ နာမဝိသေသနများနှင့် တွဲဖက်နာမ်များပါရှိသော ဝတ္ထုတိုထဲမှ နာမဝိသေသနများကို မှည့်သားပေးပါ။ သို့မဟုတ် ရေးသားပြပါ။

The Woodman And The Fairy

သစ်ခုတ်သမားနှင့် နတ်သမီး

One day a poor woodman was cutting a big piece of wood near a wide river. Suddenly his old axe slipped

from his hand and fell into the deep water. He sat on the bank and was feeling a very sad man because he had lost his only axe, when all at once a lovely, bright fairy appeared and asked the woodman what was the matter.

တစ်နေ့မှာ ဆင်းရဲသော သစ်ခုတ်သမားတစ်ယောက်သည် ကျယ်သော မြစ်တစ်စင်း၏ အနီးအနားတွင် ကြီးသော သစ်တုံးတစ်တုံးကို ဖြတ်နေသည်။ ရက်တရက် သူ၏ ဟောင်းအိုနေသော ပုဆိန်သည် လက်ထဲမှချော်၍ နက်ရှိုင်းသော ရေထဲဆီသို့ ကျခဲ့သည်။ သူသည် တစ်ခုတည်းသာရှိသော ပုဆိန်ကို ဆုံးရှုံးခဲ့ရမှုကြောင့် မြစ်ကမ်းနဖူးတွင် ထိုင်ချပြီး ဝမ်းနည်းကြေကွဲစွာဖြင့် ခံစားနေရသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ပျက်နေသည်နှင့် တစ်ချိန်တည်းမှာ တောက်ပံ လင်းလက်နေပြီး ချစ်စင်နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းသောနတ်သမီးကလေးသည် ပေါ်ထွက်လာကာ သစ်ခုတ်သမားကို ဘာများဖြစ်နေသလဲဟု မေးသည်။

"I have lost my axe" he said, "It fell into the deep water."

"ကျွန်တော်၏ပုဆိန် ဆုံးရှုံးသွားပါပြီ။ ဒီပုဆိန်ဟာ ရေနက်ထဲသို့ ကျသွားပါတယ်" လို့ သူကပြောသည်။

The fairy showed him a gold axe and said, "Is this yours?"

နတ်သမီးကလေးက ရွှေပုဆိန်ကို ပြ၍ သစ်ခုတ်သမားအား "ဒီဟာ သင့်ရဲ့ပုဆိန်လား" လို့ မေးသည်။

"No" said the woodcutter.

"မဟုတ်ပါဘူး" လို့ သစ်ခုတ်သမားက ပြန်ပြောသည်။

The fairy then showed him a silver axe and said again in her clear voice, "Is this yours?"

နတ်သမီးသည် ရွှေပုဆိန်ကို သူ့အားပြပြီး ကြည်လင်ချိုသာသော အသံဖြင့် "ဒီဟာ သင့်ရဲ့ပုဆိန်လား" ဟု တစ်ဖန်ပြောသည်။

"No", again answered the woodcutter.

"ဟုတ်ပါ" ဟု သစ်ခုတ်သမားက ပြန်ပြောသည်။

Then she showed him a common, iron axe with an old, wooden handle.

ထို့နောက် ခုတ်သမီးသည် သူ့သုံးနေကျ ဟောင်းနွမ်းသော သစ်သားလက်ကိုင်ရိုးနှင့် သံပုဆိန်ကို ပြသည်။

"Yes, that's mine", said the happy woodcutter.

"ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒီဟာ ကျွန်တော့်ပုဆိန်ပါ" ဟု ရွှင်လန်းသော သစ်ခုတ်သမားက ပြောသည်။

"I know it well enough", said the fairy. "I only wanted to see if you would tell me the turth; and now I will give you the gold axe and the silver axe because you are an honest man."

ကျွန်ုပ်ဟာ ဒီအကြောင်းကိုသိရှိပါပြီ။ သင်က ကျွန်ုပ်အား အမှန်ကို ပြောလိမ့်မည်လားလို့ သိလိုစိတ်သာ ရှိခဲ့သည်။ သင်ဟာ ရိုးသားတဲ့ လူတစ်ယောက် ဖြစ်သောကြောင့် ယခု သင့်ကို ရွှေပုဆိန်နှင့် ဓဋ္ဌပုဆိန်ကိုပါ ပေးလိုက်ပါသည်ဟု ခုတ်သမီးက ပြောသည်။

LESSON SEVEN

သင်ခန်းစာ | ၇ |

ADJECTIVES OF QUANTITY

အရေအတွက်ပြ နာမဝိသေသနများ

There are several other kinds of adjectives besides adjectives of quality. There are, for example, adjectives that tell you 'how many', e.g.

'ဝှက်ရည်ပြ နာမဝိသေသနများ' အပြင် အခြားနာမဝိသေသန အမျိုးအစားများစွာ ရှိကြသေးသည်။ ဥပမာအားဖြင့် 'ဘယ်လောက်များသလဲ' ဟု ပြောပြသော 'နာမဝိသေသနများ' ဖြစ်ကြသည်။

နမူနာ - I have two eyes.

ကျွန်တော့်မှာ မျက်စိနှစ်လုံးရှိသည်။

- There are twenty books on the desk.

စာရေးနံပေါ်တွင် စာအုပ် ၂၀ ရှိကြသည်။

There are called adjectives of quantity.

ဤအရာများကို 'အရေအတွက်ပြ နာမဝိသေသနများ' ဟု ခေါ်ကြသည်။

Here is a little song that illustrates adjectives of quantity.

အရေအတွက်ပြ နာမဝိသေသနများကို ရုပ်ပုံနှင့် သရုပ်ဖော်ပြသော သီချင်းကလေးတစ်ပုဒ် ရှိသည်။

Ten Green Bottles

ပုလင်းစိမ်း ၁၀ လုံး

There were ten green bottles standing on the wall.
Ten green bottles standing on the wall,
And if one green bottle should accidentally fall,

There'd be nine green bottles standing on the wall.

နံရံပေါ်မှာ ရှိနေသော ပုလင်းစိမ်း ၁၀ လုံး ရှိကြသည်။

ပုလင်းစိမ်း ၁၀ လုံးသည် နံရံပေါ်တွင် ရှိနေကြသည်။

ပုလင်းစိမ်းတစ်လုံးသည် မတော်တဆ လဲကျသွားလျှင် နံရံပေါ်မှာ ပုလင်းစိမ်း ၉ လုံး ရှိနေလိမ့်မည်။

After this first verse you continue:

ပထမလင်္ကာကို ရွတ်ဆိုပြီးနောက် ဆက်ဆိုကြပါ။

There were nine green bottles standing on the wall,

Nine green bottles standing on the wall,

And if one green bottle should accidentally fall,

There'd be eight green bottles standing on the wall.

နံရံပေါ်မှာတည်ရှိနေသော ပုလင်းစိမ်း ၉ လုံး ရှိကြသည်။

ပုလင်းစိမ်း ၉ လုံးသည် နံရံပေါ်တွင် ရှိနေကြသည်။

ပုလင်းစိမ်း ၁ လုံးသည် မတော်တဆ လဲကျသွားလျှင် နံရံပေါ်မှာရှိနေသော ပုလင်းစိမ်း ၈ လုံးသာ ရှိနေလိမ့်မည်။

Then, 'there were eight' and so on, until you come to:- 'There was one green bottle' and the last will be 'There'd be on green bottles standing on the wall.' And the word no here is also an adjective of quantity.

ထို့နောက် ပုလင်းစိမ်း ၈ လုံးမှစ၍ ၁ လုံးအထိ ရောက်ရှိအောင် ရွတ်ဆိုပြီးနောက် 'နံရံပေါ်တွင်ရှိနေသော ပုလင်းစိမ်း မရှိတော့' ဆိုသည်မှာ နောက်ဆုံး နာမ်ကြောင်း ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဤတွင် Noဟူသည့် စကားလုံးသည် အရေအတွက် ပြု နာမဝိသေသနပုဒ်ပင် ဖြစ်သည်။

Much and many are also adjectives of quantity. They tell us the quantity but not so definitely as do the numbers one, two, three etc.

Much, many ကိုသည်လည်း အရေအတွက်ပြ နာမဝိသေသန များ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် အရေအတွက် ပမာဏကို ပြောပြသည်။ သို့သော်လည်း ၁၊ ၂၊ ၃ စသည့် အရေအတွက် တိန်းဂဏန်းများကဲ့သို့ တိကျသေချာ ခြင်းမျိုး မရှိပါ။

Much is used with singular nouns: many with plural nouns and we almost always use them with not, e.g.

- Much** ကို တစ်ခုခုအဖြစ်နှင့် အသုံးပြုရသည်။
- Many** ကို အများအပြားအဖြစ်နှင့် အသုံးပြုရသည်။
- ထို့အပြင် **not** ဟူသည့် ပုဒ်နှင့်တွဲလျက် အမြဲသဖြင့် အသုံးပြုများသည်။

ဥပမာ -

C N

- I have not many friends in Cairo.
- ကိုင်းရှိုမြို့မှာ ကျွန်တော်မိတ်ဆွေ များများမရှိပါ။
- We hadn't much rain this morning.
- ကျွန်တော်တို့မှာ မိုးများစွာရွာသွန်းသည်ကို ဤနံနက်ခင်းတွင်မတွေ့ရ။
- There are not many apples in that tree.
- သစ်ပင်ပေါ်မှာ ပန်းသီးများစွာ မရှိ။
- I didn't eat much breakfast this morning.
- ကျွန်တော်သည် ဤနံနက်စာကို များများ မစားပါ။

(adjective of quantity show 'how much' or 'how many'.)

အရေအတွက်ပြ နာမဝိသေသနသည် how much ဘယ်လောက် များသလဲ သို့မဟုတ် how many အရေအတွက်များများ ဆိုသည့် အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ညွှန်းပြသည်။

EXERCISES

လေ့ကျင့်ခန်းများ

Put on adjective of quantity in each of the blank spaces:

အရေအတွက်ပြ နာမဝိသေသနပုဒ်တစ်ခုစီကို ကွက်လပ်နေရာထဲတွင် ထည့်သွင်းပါ။

(1) There were   bottles on the wall.

- (2) In the last ^{verse} of the song there were one bottles on the wall.
- (3) There are not many pictures in that book.
- (4) I have two eyes and one nose.
- (5) We hadn't much time to do our work.
- (6) Fred didn't spend many money on his holiday.
- (7) There are twelve shillings in one pound.
- (8) You haven't done very many work.
- (9) There are not many watches that keep perfect time.

* much & many ကို too, so, as ... as ဝေဟနတို့ဖြင့်

ဟု သိရမည်။ ။ ဝိကျမ်းတွင်လည်း အဘိုးကြီး ဝိသုဒ္ဓိ

Too much knowledge maketh fools

I have my breakfast as much as I can.

	ဒါ ဒါ့	ဒါများ
ဒါ	this	these
ဒါဝါ	that	those

LESSON EIGHT

သင်ခန်းစာ [၈]

DEMONSTRATIVE AND INTERROGATIVE ADJECTIVES

သရုပ်ပြကုမဝါသယနှင့် အမေးပုစ္ဆာကုမဝါသယများ

There are also adjectives that 'point out' nouns, e.g. နာမ်ပုဒ်များကို ဖော်ညွှန်းပြသော နာမဝါသယကုမဝါသယများ ရှိကြသေးသည်။

I like this car.

ကျွန်တော် ဒီကားကိုကြိုက်တယ်။

I don't like ^{that} this car.

ကျွန်တော် ထိုကားကိုမကြိုက်ဘူး။

this and these are generally used for things that are near.

This နှင့် These ကို အနီးအနားမှာရှိသော အရာဝတ္ထုများအတွက် အသုံးပြုသည်။

that and those are generally used for things are further away.

That နှင့် Those ကို အဝေးမှာရှိသော အရာဝတ္ထုများအတွက် အသုံးပြုသည်။

This and **that** go with singular nouns.

This နှင့် That ကို တစ်ခုတည်းကုမဝါသယနှင့် တွဲသုံးသည်။

These နှင့် Those ကို အများကိန်းကုမဝါသယနှင့် တွဲသုံးရသည်။

This car is old. [singular]

ဤကားသည် ဟောင်းအိုသည်။ [တစ်ခုကိန်း]

That car is old. [singular]

ထိုကားသည် ဟောင်းအိုသည်။ [တစ်ခုကိန်း]

These cars are new. [plural]

ဤကားသည် အသစ်ဖြစ်သည်။ [အများကိန်း]

Those cars are new. [plural]

ထိုကားများသည် အသစ်ဖြစ်ကြသည်။ [အများကိန်း]

This, that, these, those are called Demonstrative adjectives.

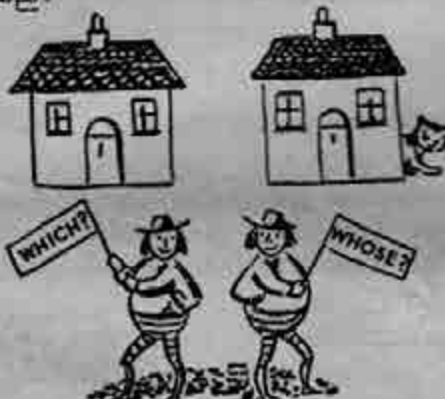
ဤဟာ၊ ထိုဟာ၊ ဤဟာများကို ညွှန်ပြရာမဝိသေသန များဟု ခေါ်ကြသည်။

There is one other kind of adjective that we must mention before we finish this lesson.

အခြားသော နာမဝိသေသနအမျိုးအစားတစ်မျိုး ကျွန်ုပ်တို့နေသေးသည်။

These are the Interrogative adjectives. They are used with nouns to ask questions, e.g.

ဤနာမဝိသေသနများမှာ အမေးနာမဝိသေသနများ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုနာမဝိသေသနများကို အမေးပုစ္ဆာများမေးမြန်းရန် နာမ်ပုဒ်များနှင့်အတူတွဲလျက် အသုံးပြုကြသည်။

What book are you reading now?

ယခု တာဝန်အုပ်ကို သင်ဖတ်နေသလား။

What price are eggs today?

ဒီနေ့ ဥများ ဘယ်ဈေးရှိသလဲ။

Which boy can answer this question?

ဒီ အမေးပုစ္ဆာကို ဘယ်လူကလေး ဖြေဆိုနိုင်ပါသလဲ။

Which house do you live in?

သင် ဘယ်အိမ်မှာနေသလဲ။

Whose house is that?

ထိုအိမ်ဟာ ဘယ်သူ့အိမ်လဲ။

Whose cat is this?

ဒီကြောင်ဟာ ဘယ်သူ့ကြောင်လဲ။

EXERCISES

ဧ လှ ကျင့် ခန်း များ :

I. Put a demonstrative adjective in each of the blank spaces:

၁။ လွတ်လပ်နေရာများတွင် ညွှန်ပြနားမဝိသေသနတစ်လုံးစီ ထည့်ပေးပါ။

Example: girl, over there is beautiful.

Answer: That girl over there is beautiful.

- (1) I like these flower.
- (2) I like these flowers.
- (3) These stars are the plough.
- (4) That star is called the North star.
- (5) Have you read this book which I am reading?
- (6) Do you like these shoes that I am wearing.

- (7) Will you give me this pen for this silver pencil?
- (8) That boys on the back seat are not working as hard as that boys on the front seat.
- (9) I bought this apples from that shop in the High School.
- (10) These exercise that we are doing on this page are more difficult than this exercises that we did on page two.

II. Make the following phrases plural:

တော်ပြပါ စကားစုများကို အများကိန်း ပြုလုပ်ပေးပါ။

Example: That picture

Answer: Those pictures

- (1) this door
- (2) that house
- (3) that house
- (4) this red apple
- (5) this new bicycle
- (6) that open window
- (7) that clever boy
- (8) that large, fierce animal
- (9) this new, clean book
- (10) that small, yellow orange

III. Make the following phrases singular:

တော်ပြပါ စကားစုများကို အနည်းကိန်း ပြုလုပ်ပေးပါ။

- (1) those boys
- (2) these boys
- (3) those blue flowers
- (4) those black hens
- (5) these big dogs
- (6) these stupid boys
- (7) those large, fierce animals
- (8) those old, dirty books
- (9) these fine, new bicycle
- (10) these bright, red flowers.

IV. Put an interrogative adjective in each of the blank spaces:

၄။ ကွက်လပ်များတွင် အမေးပုဒ္ဓါများ နာမဝိသေသနတစ်ခုစီ ဖြည့်စွက်ပေးပါ။

Example: Hand am I holding it in?

Answer: which hand am I holding it in?

- (1) ..... bicycle is that?

- (2) ..... questions have you answered?
 (3) ..... time is it now?
 (4) ..... lesson do you like best?
 (5) ..... colour were the bottles on the wall?

V. Pick out the adjectives in the following and say what kind of adjective each one is:

၅။ နာမဝိသေသနများကို ထုတ်နုတ်၍ မည်သည့်နာမဝိသေသနအမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြပါ။

Example : Whose car is that red peugeot?

Answer : whose - interrogative adjective

red - adjective of quality

that - demonstrative adjective

- (1) There were four apples and two oranges on the plate.
 (2) This book is a good one.
 (3) A clever boy can soon do these exercises.
 (4) There are no many students in the class today.
 (5) I saw four birds in the tall tree.
 (6) We haven't much time to do this long exercise.
 (7) I wish my father would buy me that big, new bicycle.
 (8) Which bicycle do you want?
 (9) What price is that bicycle?
 (10) Those four boys are brothers.
 (11) Nine green bottles were standing on this old wall.
 (12) When that song finished, there were no green bottles on the wall.
 (13) Whose pencil is on the desk?
 (14) What time are you going to the football match?
 (15) I think this new watch is a good one.

She showed him a gold axe. (What did she do?)

သူမသည် ရွှေပုဆိန်တစ်လက်ကို သူ့အား ပြသခဲ့သည်။ (သူမ ဘာကို ပြုလုပ်ခဲ့သလဲ)

"That' mine", said the happy woodcutter. (What did he do?)

ထိုဟာ ကျွန်တော်ပုဆိန်ဖြစ်သည်ဟု ပျော်ရွှင်သော သစ်ခုတ်သမားက ပြောသည်။ (သူ ဘာကိုပြုလုပ်ခဲ့သလဲ)

The girls go to school every day. (What do they do?)

မိန်းကလေးများသည် နေ့တိုင်း ကျောင်းသို့သွားကြသည်။ (သူတို့ဘာကို ပြုလုပ်ကြသလဲ)

The man opens the box.

လူကြီးသည် သေတ္တာကို ဖွင့်သည်။

The bird sings.

ငှက်သည် တေးဆိုသည်။

The boys fight.

လူကလေးများသည် ထိုးကြိတ်ကြသည်။

Sometimes the verb is in two parts, e.g.

တစ်ခါတရံတွင် 'ကြိယာ' သည် အစိတ်အပိုင်း နှစ်မျိုးနှစ်စား ရှိသည်။

ဥပမာ-

The poor woodman was cutting a piece of wood. (What was he doing?)

ဆင်းရဲသော သစ်ခုတ်သမားသည် သစ်တုံးတစ်တုံးကို ဖြတ်တောက်နေသည်။ (သူ ဘာကိုပြုလုပ်နေပါသလဲ)

I have lost my axe. (What had he done?)

ကျွန်တော်၏ ပုဆိန်ပျောက်ဆုံးသွားပြီ။ (သူ ဘာကိုပြုလုပ်ပြီးခဲ့ပြီလဲ)

I will give you the gold axe and the silver axe. (what will she do?)

ကျွန်ုပ်သည် ရွှေပုဆိန်နှင့် ငွေပုဆိန်ကိုသင့်အားပေးပါမည်။ (သူမ ဘာကို ပြုလုပ်ပါသလဲ)

(One or two verbs don't express an action. They just say people or things are something.)

('ကြိယာ' တစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုတို့သည် ဟန်ဝန်အပြုအမူတစ်ခုကို

LESSON NINE

သင်ခန်းစာ [၉]

VERBS

ကြိယာများ

Verbs are the most important words in the language in fact you can't make a sentence without one...

ကြိယာများသည် အရေးအကြီးဆုံးသော ဘာသာစကားလုံးများ ဖြစ်ကြသည်။ ကြိယာစကားလုံးတစ်လုံးမျှ မပါရှိဘဲ 'ဝါကျ' စာကြောင်းတစ်ခုကို ဖန်တီးတည်ဆောက်၍ မရပါ။

Verbs are used to say what people do; they express an action. e.g.

ကြိယာများကို လူများ မည်ကဲ့သို့ပြုမူလုပ်ရှားနေသည်ကို အသုံးပြုရသည်။ ကြိယာများသည် အပြုအမူ ဟန်ပန်အမူအရာတစ်ခုကို သရုပ်ဖော် ပြသကြသည်။ ဥပမာ-

The woodcutter sat on the bank.
(What did he do?)

သစ်ခုတ်သမားသည် ကမ်းဖုဖူးမှာ ထိုင်ခဲ့သည်။
(သူ ဘာကိုလုပ်ခဲ့သလဲ)

ဖော်ထုတ်မပြုပေ။ ထိုကြိယာများက လူ သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုပစ္စည်းများ တို့သည် တစ်ခုတစ်ခုဖြစ်ကြကြောင်းကို ပြောပြရုံမျှပင် ဖြစ်သည်။)

The chief of these is the verb to be (am, is, are, was, were). These verbs usually have an adjective after them.

ဤကြိယာများ၏ အဓိကကြိယာသည် verb to be ကြိယာ ဖြစ်သည်။ (am = ရှိ/ဖြစ်သည်၊ is = ရှိ/ဖြစ်သည်၊ are = ရှိကြ/ဖြစ်ကြသည်၊ was = ရှိခဲ့/ဖြစ်ခဲ့သည်၊ were = ရှိခဲ့ကြ/ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။) ထိုကြိယာများ၏ နောက်တွင် အစဉ်အလာအတိုင်း 'နာမဝိသေသန' တစ်ခု ရှိရမည်။

The woodman was (verb) very sad (adjective).

သစ်ခုတ်သမားသည် အလွန်ဝမ်းနည်း(နာမဝိသေသန)ခဲ့သည်။(ကြိယာ)

The fairy asked the woodman why he was (verb) unhappy (adjective).

သစ်ခုတ်သမားအား အဘယ်ကြောင့်ကြောင့် စိတ်အားငယ်(နာမဝိသေသန)သလဲဟု မေးသည်။ (ကြိယာ)

The fairy said, "You are (verb) honest (adjective)."

သင်သည် (နာမဝိသေသန) ရိုးသားသည် (ကြိယာ)ဟု နတ်သမီးက ပြောသည်။

EXERCISES

လေ့ကျင့်ခန်းများ

1. Pick out the verbs expressing an action in the following sentences:

ဝါကျများတွင် အပြုအမူ ပြုလုပ်ဖော်ပြသည့် ကြိယာများကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြပါ။

Example: The train stopped at the station.

Answer: stopped.

- (1) The boy runs.
- (2) The girls dance.
- (3) The teacher gives us a lesson.
- (4) Birds sing.
- (5) The man smokes a pipe.
- (6) Fish swim in the sea.

- (7) The camel carries a load.
- (8) The train went quickly.
- (9) A car come to our door.
- (10) The sun shines.
- (11) I write a letter.
- (13) We learn grammar.
- (14) I received a letter this morning.
- (15) Henry wrote the letter.
- (16) The bell rings.
- (17) Richard climbs a tree.
- (18) George shuts the door.
- (19) I see the teacher.
- (20) The pupils open their books.

II. pick out the verbs in two parts in the following sentences:

ဝါကျများတွင် အစိတ်အပိုင်းနှစ်ခုရှိသော ကြိယာများကို ထုတ်နုတ်ဖော် ပြပါ။

Example: *Is he writing a letter?*

Answer: *Is ..... writing.*

- (1) The boy running.
- (2) The girls are dancing.
- (3) The teacher is giving us a lesson.
- (4) The teacher will give us a lesson.
- (6) The boy will run a race tomorrow.
- (7) The camel can carry a big load.
- (8) The train has gone.
- (9) The sun is shining.
- (10) I will write a letter.
- (11) I can write English.
- (12) I have written the letter.
- (13) They are speaking English.
- (14) They will speak English.
- (15) They have spoken English.
- (16) Richard is climbing a tree.

- (17) George has shut the door.
- (18) I have seen the teacher.
- (19) I will see the teacher.
- (20) The pupils have opened their books.
- (21) What is he doing?
- (22) What time will they arrive?

III. Pick out the verbs that say what people or things are in the following sentences:

ဝါကျများတွင် လူနှင့် အရာဝတ္ထုပစ္စည်းများသည် ဘာပြစ်နေကြသည်ကို ပြောသော 'ကြိယာများ' ကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြပါ။

Example: *The man was very old.*

Answer : *was*

- (1) George is tired.
- (2) Mary is very happy.
- (3) Those men are cold.
- (4) My cat is very pretty.
- (5) Those flowers are red.
- (6) I am tired.
- (7) Mary was unhappy.
- (8) The boys were hungry.
- (9) The teacher is kind.
- (10) The woodman was honest.

IV. Put parts of the verb to be into the blank space:

'verb to be' ကြိယာ၏ အစိတ်အပိုင်းများကို ကွက်လပ်နေရာတွင် ထည့်ပါ။

- (1) The woodman was very unhappy.
- (2) The fairy said, "You are honest."
- (3) I am glad that you are here.
- (4) My dog is very clever.
- (5) The girls are pretty.

V. Complete these sentences with verbs from the box.

Use each verb once only.

ကွက်လပ်နေရာများတွင် ခေတ်ပြောင်းသော verbs များကို တစ်ကြိမ်သာ အသုံးပြု၍ ထည့်စားပါ။

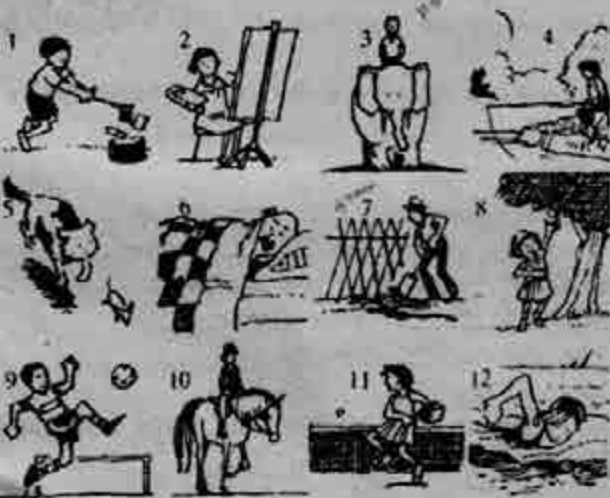
goes gave wrote jumps opened
painted bought cooks go washed

- (1) The boy washed the door.
- (2) The dog jumps over the gate every morning.
- (3) Tom writes a good dinner every evening.
- (4) The woman washed the dirty clothes.
- (5) The aeroplane flies from Hong Kong to London.
- (6) I bought these apples at the shop.
- (7) We go to school every day.
- (8) The chemist wrote the man a bottle of medicine.
- (9) The teacher gave the words on the blackboard.
- (10) I painted a picture on the paper.

VI. Make questions and give the answers for the pictures below. Underline all the verbs in your answers. We have done number 1 for you as an example.

Question : What is the boy doing?

Answer : He is chopping wood.

chasing

writing the answers

VII. Put a word form the box into the blank spaces to make two-word verbs.

was am are has were have is

- (1) The woodcutter was cutting a piece of wood.
- (2) I am doing my work.
- (3) The woodcutter is lost his axe.
- (4) The dog is ~~he~~ jumped over the gate.
- (5) Tom's father was cooking a good dinner.
- (6) The woman is ~~has~~ washed the dirty clothes.
- (7) I am done my work.
- (8) The fairy said, 'I am giving you the gold axe and the silver axe.'
- (9) We are drawing pictures on the paper.
- (10) The boys are playing in the playground.

VIII. Pick out the nouns, the adjectives and the verbs in the following story. Write them in 3 columns like this:

Nouns	Adjectives	verbs
gentleman street	old	was walking

We have filled in the words for the sentence.

Poor Old Gentleman!

ဆင်းရဲသော လူကြီးလူကောင်း အဘိုးအို

An old gentleman was walking slowly along a street one day when he saw a little boy who was trying to reach a door bell which was too high for him. He was a kind-hearted old man, so he stopped and said, "I will ring the bell for you", and then he pulled the ball so hard that it could be heard all over the house.

တစ်နေ့မှာ လူကြီးလူကောင်းအဘိုးအိုတစ်ယောက်သည် လမ်းတစ်လျှောက် ဖြေညင်းစွာ လျှောက်လာနေသည်။ လူကလေးတစ်ယောက်သည် အလွန်မြင့်မားသော တံခါးခေါင်းလောင်းကို လက်လှမ်းမီရန် ကြိုးစားနေသည်ကို သူမြင်သည်။ သူသည် စိတ်နှလုံးကောင်းသော အဘိုးအိုတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်

“မင်းအတွက် ငါက ခေါင်းလောင်းကို တီးပေးပါ့မယ်” ဟု ရုပ်၍ ပြောသည်။ ထို့နောက် အဘိုးအိုသည် တစ်အိမ်လုံးကြားနိုင်လောက်အောင် ခေါင်းလောင်းကို ဆွဲလိုက်လေသည်။

The little boy looked up at him and said, “Now we will run away. Come on”, and before the old gentleman knew what was happening, the naughty boy had run round the corner of the street, leaving the man to explain to the angry owner of the house why he had rung the bell.

“အခု ကျွန်တော်တို့ အဝေးဆီကိုပြေးကြစို့...လာ” ဟု လူငယ်က သူ့ကို မော့ကြည့်ပြီး ပြောသည်။ လူကြီးလူကောင်း အဘိုးအိုသည် ဘာဖြစ်နေသည်ကို မသိလိုက်မီ စိတ်ဆိုးဒေါသထွက်နေသော အိမ်ရှင်အား သူ ခေါင်းလောင်းကို ဘာကြောင့်တီးကြောင်း ရှင်းပြရန် အဘိုးအိုကို တာဝန်ပေးခဲ့ကာ ဆိုးသွမ်းသော လူကလေးသည် လမ်းထောင့်ကို လှည့်ပတ်ပြီး ပြေးသွားခဲ့လေသည်။

LESSON TEN

သင်ခန်းစာ [၁၀]

SENTENCES AND PHRASES

ဝါကျများနှင့် စကားစုများ

Sentences (ဝါကျများ)

When we want to express our thoughts we use a group of words. A group of words that makes complete sense is a sentence, e.g.

စိတ်ကူးစိတ်သန်းများကို ရည်ညွှန်းဖော်ပြလိုသောအခါတွင် စကားလုံးတစ်စုကို အသုံးပြုကြသည်။ အဓိပ္ပာယ် ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ဖန်တီးထားသော စကားလုံးတစ်စုသည် ဝါကျတစ်ခုဖြစ်သည်။

(1) Tommy has a dog.	←	Statement
တော်မီမှာ ခွေးတစ်ကောင်ရှိသည်။		ဖော်ပြချက်
(2) Where are you going?	←	Question
သင် ဘယ်ကိုသွားမလဲ		အမေးပုစ္ဆာ
(3) Open the door.	←	Command
တံခါးကို ပွင့်ပါ။		အမိန့်ပေးခြင်း

The first sentence tells us something; it tells us that Tommy has a dog. It make a statement.

ပထမဝါကျသည် ကျွန်ုပ်တို့အား တစ်ခုတစ်ခု ပြောပြသည်။ ထိုဝါကျက တော်မီမှာ ခွေးတစ်ကောင်ရှိသည်ဟု ပြောပြသည်။ ထို ဖော်ပြချက်တစ်ခု ကို ဖန်တီးပြုလုပ်ပေးသည်။

The second sentence doesn't tell us anything; it asks something; it asks where someone is going. It is a question. The answer to this question will be a statement.

ဒုတိယဝါကျသည် တစ်စုံတစ်ခုမျှ မပြောပြ။ ထိုဝါကျသည် တစ်စုံတစ်ခုကို မေးသည်။ တစ်စုံတစ်ယောက်ကို ဘယ်လိုသွားပါသလဲဟု မေးသည်။ ထိုဝါကျသည် အမေးပုစ္ဆာဝါကျတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဤအမေးကို ဖြေဆိုပေးခြင်းသည် ဖော်ပြပါ ရည်ညွှန်းချက်တစ်ခု ဖြစ်လိမ့်မည်။

The third sentence is neither a statement nor a question. It doesn't give us some information (as a statement does), nor does it ask for information. (as a question does). It orders someone to do something. It is a **command**.

တတိယဝါကျသည် ဖော်ပြပါ ရည်ညွှန်းချက်တစ်ခုလည်း မဟုတ်။ အမေးပုစ္ဆာတစ်ခုလည်း မဟုတ်။ ထိုဝါကျသည် ဖော်ပြပါ ရည်ညွှန်းချက်ကဲ့သို့ ဖြေဆိုမှုကိုလည်းကောင်း၊ အမေးပုစ္ဆာပြုလုပ်သကဲ့သို့ မေးမြန်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မပေးပါ။ ထိုဝါကျသည် တစ်စုံတစ်ဦးကို တစ်ခုခုပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရန် အမိန့်ပေးသည်။ ဤဝါကျသည် အမိန့်ပေးဝါကျတစ်ခု ဖြစ်သည်။

So, you see, a sentence can do one of three things.

ထို့ကြောင့် ဝါကျတစ်ခုသည် အကြောင်းအရာ သုံးခုအနက် တစ်ခုကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။

- (1) Make a statement to tell us something.
ကျွန်ုပ်တို့အား တစ်စုံတစ်ခုကိုပြောပြရန် အဓိကဖော်ပြချက်တစ်ခုကို ပြုလုပ်ပါ။
- (2) Ask a question.
အမေးတစ်ခုကို မေးပါ။
- (3) Give a command.
အမိန့်တစ်ခုကို ပေးပါ။

Statement can be turned into question, or question can be turned into statement, by changing the order of the words.*Let us see one or two example:

statement = 'ခကန်ဖော်ညွှန်းပြချက်' ကို အမေးဖြစ်အောင် စကားလုံးများ၏ အစီအစဉ်ကို ပြောင်းလဲပေးခြင်းဖြင့် ပြောင်းလုပ်နိုင်သည်။ သို့မဟုတ် 'အမေးပုစ္ဆာကို ဖော်ပြရည်ညွှန်းချက်ဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဥပမာပုံစံတစ်ခုခုကို လေ့လာကြည့်ရန်။

statement = ကောက်ဖော်ပြချက်	question = အမေးပုစ္ဆာ
That is Mary's lamb. ထိုဟာသည် မေရီ၏ သိုးကလေးဖြစ်သည်။	Is that Mary's lamb? ထိုဟာသည် မေရီ၏ သိုးကလေးလား
John can speak French. ဂျွန်သည် ပြင်သစ်စကား ပြောနိုင်သည်။	Can John speak French? ဂျွန်သည် ပြင်သစ်စကားကို ပြောနိုင်သလား။
You have had your lesson. သင်သည် သင်၏ သင်ခန်းစာကို ပြုလုပ်ပြီးပြီ။	Have you had your lesson? သင်သည် သင်၏ သင်ခန်းစာကို ပြုလုပ်ပြီးပြီလား။
The boy will do the work. အလုပ်ကို လူကလေးလုပ်မည်။	Will the boy do the work? အလုပ်ကို လူကလေးလုပ်မည်လား။

* *There are other ways but they will be explained later.*

မှတ်ချက်။ တခြားသော နည်းလမ်းများ ရှိပါသေးသည်။ ၎င်းတို့ကို နောက်မှ ရှင်းလင်းပြပါမည်။

Phrases (စကားစုများ)

You may have a group of words that makes sense but not complete sense, for example.

အဓိပ္ပာယ်ရှိသော စကားပုဒ်တစ်ခုကို ရရှိနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း အနက် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်စုံမှုကို ရရှိနိုင်မှာမဟုတ်ပေ။

ဥပမာ-

- 1 Into the house. အိမ်ထဲမှာ
- 2 at nine o'clock. ၉ နာရီအချိန်မှာ
- 3 for two shillings. နှစ်သျှိုလင်

Groups of the words like these are called Phrases.

ထိုသို့သော စကားစုများကို ပဒစယများဟု ခေါ်ကြသည်။

A sentence has a verb in it, a phrase hasn't. You can turn phrases into sentences by adding other words to it, but one of the words that you add must be a verb. Let

us make those phrases that you having a verb to them.

'ဝါကျ'တစ်ခုထဲမှာ ကြိယာတစ်ခုပါသည်။ ပဒစယ(စကားစု)တစ်ခုမှာ ကြိယာမပါရှိ။ အခြားစကားလုံးများကို ပေါင်းစပ်ပေးခြင်းဖြင့် ပဒစယ(စကားစု) တစ်ခုကို 'ဝါကျ'တစ်ခုအဖြစ်ဆိုသို့ ပြောင်းလဲပေးနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပေါင်းပေးလိုက်သော စကားလုံးများထဲမှ တစ်လုံးသည် ကြိယာတစ်လုံး ဖြစ်ရပါမည်။ သိရှိခဲ့ပြီးသော ပဒစယ(စကားစု)ကို ကြိယာတစ်ခု ပါဝင်စေပြီး တစ်ခုတစ်ခုသောပုဒ်ကို ပေါင်းစပ်ပေးခြင်းဖြင့် 'ဝါကျ'များ ဖြစ်အောင် ဖန်တီးပြုလုပ်သည်။

1 John went into the house.

ဂျွန်သည် အိမ်ထဲသို့ ဝင်သွားသည်။

2 I left home at nine o'clock.

ကျွန်တော်သည် အိမ်မှ ၉ နာရီအချိန်မှာ ထွက်ခဲ့သည်။

3 George bought the book for two shillings.

ဂျော့သည် စာအုပ်ကို နှစ်သျှိုလင်နှင့် ဝယ်ခဲ့သည်။

EXERCISES

စလ့ကျင့်ခန်းများ

I. Which of the following are sentences and which are phrases?

၁။ ဖော်ပြထားသည်တို့ကို မည်သည့်အရာသည် 'ဝါကျ'များ၊ မည်သည့်အရာသည် ပဒစယ(စကားစု)များ ဖြစ်ကြသည်ကို ဖော်ပြပါ။

Sentences	Phrases
(1) I saw the boy.	(2) at the chemist's.
(3) in the garden.	(4) open the door.
(5) across the garden.	(6) at our school.
(7) an honest man.	(8) near the school.
(9) on my desk.	(10) come here.
(11) from my father.	(12) sit down.
(13) through the window.	(14) where are my book?
(15) did you see Margaret?	

II. Turn the following phrases into sentences:

၂။ စကားစုများကို ဝါကျများဖြစ်အောင် ပြောင်းပါ။

Example : *beside the river.*

Answer : *Let's walk beside the river. (or any other addition that contains a verb)*

(1) a few years ago.		(10) through the window.
လွန်ခဲ့သော နှစ်အနည်းက။		ပြတင်းပေါက်ကို ဖြတ်လျက်။
(2) every summer.		(11) in his pocket.
နေ့တိုင်း။		သူ၏ အိတ်ထဲမှာ
(3) in the garden.		
ဥယျာဉ်ထဲမှာ		
(4) after six o'clock.		
၆ နာရီထိုးပြီးနောက်။		
(5) on page sixteen.		
စာမျက်နှာ ၁၆ တွင်။		
(6) by Friday night.		(12) along the high street.
သောကြာနေ့ညမှာ။		အဝေးပြေးလမ်းမပေါ်မှာ။
(7) with a hummer.		(13) with you and me.
တူတစ်ခုနှင့်။		သင်နဲ့ကျွန်ုပ် အတူတကွ။
(8) into the sea.		(14) with George and Richard.
ပင်လယ်ထဲမှာ။		ရစ်ချတ်နှင့် ဂျော့ အတူတကွ။
(9) near the railway station.		(15) on the blackboard.
မီးရထားဘူတာရုံအနီးမှာ။		သင်ပုန်းပေါ်မှာ။

III. Here is a little story. Pick out (a) the statements, (b) questions, (c) the commands in it.

၃။ ဝတ္ထုကလေးတစ်ပုဒ်ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုထဲက (က)အမိကတော်ပြောချက်များ (ခ)အမေးပုစ္ဆာများ၊ (ဂ)အမိန့်များ ကို ကောက်နုတ်တော်ပြပါ။

The Duke And The Farmer

ဗြိတိန်နှင့် ထယ်သမား

The Duke of Wellington owned a large estate in Berkshire. Berkshire is a very beautiful part of England. Next to his estate was a farm surrounded by fields. The Duke wanted to buy this farm and add it to estate. He said to his agent,

"Go and see Farmer Jackson. Try to buy his farm for me."
Someone weeks later the agent came to see the Duke.

ဝယ်လင်တန်မြို့စားသည် ဘတ်ရှိုင်းယားအရပ်ဒေသမှ ဥယျာဉ်ခြံကြီး တစ်ခြံကို ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည်။ ဘတ်ရှိုင်းယားသည် အင်္ဂလန်ပြည်မှ အလွန်သာယာ လှပသော နေရာဒေသတစ်ခုဖြစ်သည်။ သူ၏ဥယျာဉ်ခြံဘေးတွင် လယ်ကွက်များ ဖြင့် ဝိုင်းပတ်ရံထားသော လယ်မြေတစ်ကွက်ရှိသည်။ မြို့စားသည် ဤလယ်မြေ ကို ဝယ်ယူ၍ သူ့ဥယျာဉ်ခြံနှင့် ပေါင်းစပ်ထားချင်သည်။ "လယ်သမားကျက်ဆင် ကို သွားတွေ့ပါ။ သူ့လယ်မြေကို ငါ့အတွက် ဝယ်ယူပေးဖို့ကြိုးစားပါ" ဟု သူ၏ ကိုယ်စားလှယ်ကို ပြောပြသည်။ နောက်သီတင်းပတ်မျှ ကြာလွန်သောအခါ သူ၏ ကိုယ်စားလှယ်သည် မြို့စားကိုတွေ့ရန် ရောက်ရှိလာသည်။

၅ "I have bought the farm for you" he said.

မြို့စားကြီးအတွက် ကျွန်တော် လယ်မြေကိုဝယ်ပြီးပါပြီ" ဟု သူ့ ကိုယ် စားလှယ်က ပြောသည်။

၆ "How much did you pay?" asked the Duke.

"ဘယ်လောက် မင်းပေးခဲ့ရသလဲ" ဟု မြို့စားကြီးက မေးသည်။

"I got it for £ 3000" said the agent, "and it was a great bargain. (The farm is worth £ 4000.)"

"ကျွန်တော် ပေါင် ၃၀၀၀ ပေးဝယ်ခဲ့ပါတယ်။ ဈေးအများကြီးသက်သာ ပါတယ်။ လယ်မြေကတော့ ပေါင် ၄၀၀၀ ခန့် တန်ပါတယ်" ဟု ကိုယ်စားလှယ် က ပြောသည်။

"Then why could you get it for £ 3000?" asked the Duke.

"ဘာကြောင့် ပေါင် ၃၀၀၀ နှင့် မင်း ဒီမြေကိုရနိုင်သလဲ" ဟု မြို့စားကြီးက မေးသည်။

"(Because Farmer Jackson is in difficulties and needed money immediately)" said the agent.

"လယ်သမားကျက်ဆင်ဟာ အခက်အခဲကြုံတွေ့ပြီး ငွေလည်းလိုအပ်နေ တာကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်" ဟု ကိုယ်စားလှယ်က ပြန်ပြောသည်။

"Go at once to Farmer Jackson" said the Duke, "and give him the other £ 1000. I don't want any bargain that was gained because a man is in difficulties.

“လယ်သမားကျက်ဆင်ဆီကို အခုချက်ချင်းသွားပြီး သူ့ကို နောက်ထပ် ပေါင် ၁၀၀၀ ပေးပါ။ လူတစ်ယောက် အခက်တွေ့နေလို့ အချောင်ရတာမျိုးကို ကျွန်ုပ် မလိုချင်ဘူး” ဟု မြို့စားကြီးက ပြောလေသည်။

IV. Turn the following questions into statements. No.1 is done to show you how to do it.

၄။ အမေးပုစ္ဆာများကို ဖော်ပြညွှန်ပြချက်များအဖြစ်သို့ ပြောင်းပေးပါ။ အမှတ် (၁)သည် မည်ကဲ့သို့ပြုလုပ်ရမည်ကို ပြသပြီးဖြစ်ပါသည်။

(1) Question: Is Farmer Jackson the owner of the land?
အမေးပုစ္ဆာ - လယ်သမားကျက်ဆင်သည် မြေပိုင်ရှင်ဖြစ်ပါသလား။
Statement: Farmer Jackson is the owner of the land.
ဖော်ပြချက် - လယ်သမားကျက်ဆင်သည် မြေရှင်ဖြစ်သည်။

- (2) Was the price of the farm £ 3000?
- (3) Will Farmer Jackson sell the farm?
- (4) Were there fields round the farm?
- (5) Had the Duke a large estate in Berkshire?
- (6) Is Berkshire a beautiful country?
- (7) Is Berkshire in England?
- (8) Was the Duke an honest man?
- (9) Was the value of the farm £ 4000?
- (10) Was farmer Jackson in difficulties?

V. Turn the following statements into questions. No.1 is done for you.

၅။ ဖော်ပြချက်များကို အမေးပုစ္ဆာများအဖြစ်သို့ ပြောင်းပါ။ အမှတ်(၁)သည် မည်ကဲ့သို့ပြုလုပ်ရမည်ကို ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။

(1) Question: Is the farm worth £ 4000?
အမေးပုစ္ဆာ - လယ်မြေသည် ပေါင် ၄၀၀၀ တန်ဖိုးရှိပါသလား။
Statement: The farm is worth £ 4000.
ဖော်ပြချက် - လယ်မြေသည် ပေါင် ၄၀၀၀ တန်ဖိုးရှိသည်။

- (2) The Duke had a large estate in Berkshire.
- (3) Berkshire is a beautiful country.
- (4) Berkshire is in England.

- (5) The value of the farm was £ 4000.
- (6) The farm Jackson was in difficulties.
- (7) The Duke was an honest man.
- (8) Farmer Jackson will sell the farm?
- (9) There were fields around the farm.
- (10) The farmer was paid £ 3000.

VI. Make commands using these words (use them in any order you like and add as many more words as you wish).

၆။ ဤစကားလုံးများကိုအသုံးပြု၍ အမိန့်ပေးဝါကျလုပ်ပါ။ (အလိုရှိသော စာလုံးများကို ပေါင်း၍ နှစ်သက်သော အစီအစဉ်အတိုင်း ထိုစကားလုံးများ အသုံးပြုပါ။)

Example : Farm for me, buy.

Answer : Buy the farm for me.

- (1) Door, John, open.
- (2) Mary, book, to me, quickly bring.
- (3) At, home, exercise, do, carefully.
- (4) Tomorrow, home-work, here, bring.
- (5) Talking, stop, now, and, work, begin.
- (6) On page 25, all the question, do.
- (7) Your name, top of paper, write.
- (8) For me, at post-office, post, letters.
- (9) Your exercises book, to school, bring, tomorrow.
- (10) Richard, ball, kick, into the goal.

VII. Write out three statements, three questions and three commands of your own, not taken from this lesson.

၇။ ဖော်ပြပါ သင်ခန်းစာများထဲမှ ထုတ်နုတ်မယူဘဲ သင့်ကိုယ်ပိုင် စကားလုံးများဖြင့် ဖော်ပြချက် (၃)ခု၊ အမေးပုစ္ဆာ (၃)ခု၊ အမိန့် (၃)ခု တို့ကို ရေးသားပါ။

LESSON ELEVEN

သင်ခန်းစာ [၁၁]

PARTS OF A SENTENCE

ဝါကျတစ်ခု၏ အစိတ်အပိုင်းများ

Here are six sentences:

ဒီမှာ ဝါကျခြောက်ခု ရှိသည်။

(Sub.)	A	B (predicate)
① The Duke of wellington	ဝယ်လင်တန်မြို့စားသည်	owned a large estate. ဥယျာဉ်ဖြူကြီးတစ်မြို့ကို ပိုင်ခဲ့သည်။
	② I	can do these exercises.
	ကျွန်တော်သည်	ဤလေ့ကျင့်ခန်းများကို လုပ်နိုင်သည်။
③ The poor woodman	ဆင်းရဲသော သစ်ခုတ်သမားသည်	lost his axe. သူ၏ပုဆိန် ပျောက်ဆုံးခဲ့သည်။
	④ This book	belongs to me.
	ဤစာအုပ်ကို	ကျွန်တော်ပိုင်ဆိုင်သည်။
	⑤ The boy	laughed.
	လူကလေးသည်	ရယ်မောခဲ့သည်။
⑥ The little boy, with a smile	in his face	ran down the street.
	ဖြူးသောမျက်နှာနှင့်	
	ငယ်သောလူငယ်ကလေးသည်	လမ်းသို့ ပြေးဆင်းသွားသည်။
	⑦ The workman	is unhappy.
	အလုပ်သမားသည်	မပျော်ရွှင်ပေ။

You will notice that each sentence is divided into two parts by a line and the parts are marked A and B.

ဝါကျတို့ကို မျဉ်းတစ်ကြောင်းဖြင့် နှစ်ပိုင်းခွဲခြားလျက် ထိုနှစ်ပိုင်းကို A နှင့် B ဟု အမှတ်အသားရေးထိုးထားသည်ကို မှတ်သားထားရမည်။

The Subject (ကတ္တား)

Part A (The Duke of wellington, I, The poor woodman. This book, The little boy with a smile on his face. The workman) contains the person or thing we are talking about in the sentence. We call this the **subject** of the sentence.

အပိုင်း A တွင် (The Duke of ..... The workman) ဟု သည့်ပုဒ်တို့သည် ဝါကျတစ်ခုတွင် ပြောဆိုနေကြသော လူ သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထု ပစ္စည်းများအဖြစ် ပါဝင်ပတ်သက်နေကြသည်။ ထိုအရာကို 'ဝါကျ' တစ်ခု၏ 'ကတ္တား' ဟု ခေါ်ကြသည်။

The word or group of words that we speak about in a sentence is called the subject.

'ဝါကျတစ်ခု' ထဲတွင် ပြောဆိုရာအကြောင်းအရာနှင့် သက်ဆိုင်သည့် စကား (သို့မဟုတ်) စကားအစု ကို 'ကတ္တား' ဟု ခေါ်သည်။

The predicate (ဝါစက(အနက်ကိုဟောသော ကြိယာ))

Part B (.....owned a large estate, ... can do these exercises, ...lost his axe, ...belongs to me, ...laughed, ...ran down the street ..... is unhappy) is what we say about the subject. We called that part of the sentence the **predicate**. The subject 'is' of 'does' something. The predicate tells us what the subject 'is' or 'does'. The predicate can be one word, or it can be several words.

အပိုင်း B မှာ (.....owned a large ..... is unhappy) ဟု သည့် ပုဒ်တို့သည် 'ကတ္တား' နှင့် သက်ဆိုင်ပတ်သက်ပြီး ပြောဆိုလိုသော အကြောင်းအရာဖြစ်သည်။ ထို 'ဝါကျ' အစိတ်အပိုင်းကို **predicate** ဝါစက (အနက်ကိုဟောသော ကြိယာ) ဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။ ကတ္တားသည် တစ်စုံတစ်ခု ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် ပြုလုပ်သည်။ predicate 'ဝါစက' သည် 'ကတ္တား' ဟု သည်မှာ ဘာဖြစ်သည် သို့မဟုတ် ဘာကိုပြုလုပ်သည်ကို ပြောကြသည်။

* ပုံစံပါ စာအုပ် အပိုင်းမှာ အပိုင်းမှန်မှန် ကျင့်သုံးပါ။ အကျိုးကို ရရှိစေရန်အတွက်

'ဝါစက'သည် စကားတစ်လုံးတည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့မဟုတ် စကားလုံးကြောက်
မြားစွာလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

The Predicate of a sentence is the word of group of words that tells us something about the subject.

'ဝါကျ'တစ်ခုတွင် ပါဝင်သော 'ဝါစက'သည် 'ကတ္တား'နှင့် ပတ်သက်
၍ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းအရာကို ပြောပြသည်။ ထိုသို့ ပြောပြမှု
သည် စကားလုံးတစ်လုံး (သို့မဟုတ်)စကားစု ဖြစ်သည်။

You will notice perhaps that there is generally a noun
or a pronoun* in the subject (**The Duke of wellington, I, woodman, book, boy**). There is always a verb in the predi-
cate (**owned, can do, lost, has, ran**). In fact, an easy way
to find the subject of a sentence is, first of all to pick out the
verb and ask it, 'Who?' or 'What?'. For wxample:

ကတ္တားပုဒ်များမှာ အများအားဖြင့် 'နာမ်'သို့မဟုတ် 'နာမ်စား'ဖြစ်သည်
ဟု မှတ်သားသင့်သည်။ (own, can, do, ...) စသည့် 'ဝါစက'များမှာ
အစဉ်အမြဲ verb ကြိယာ တစ်လုံးတည်း ဖြစ်သည်။ 'ဝါကျ'တစ်ခုတွင်ရှိသော
'ကတ္တား'ပုဒ်ကို ရှာဖွေရန် လွယ်ကူသော နည်းလမ်းမှာ ပထမဦးဆုံး 'ဝါစက'
ပုဒ်ကို ကောက်နုတ်ယူ၍ 'Who' ဘယ်သူလဲ သို့မဟုတ် 'What' ဘာလဲ ဟု
မေးရန် ဖြစ်သည်။ ဥပမာ-

The little boy ran down the street.

ငယ်ရွယ်သော လူကလေးသည် လမ်းသို့ ပြေးဆင်းသွားသည်။

The verb is ran. "Who ran?" Answer: "The little boy."
then "The little boy" is the subject of the sentence.

ကြိယာသည် ran 'ပြေး' ဖြစ်သည်။ "ဘယ်သူပြေးသလဲ....." ဟု မေး။
အဖြေ - "ငယ်ရွယ်သောလူကလေး" ဖြစ်သည်။ 'The little boy' (ငယ်ရွယ်
သောလူကလေး)သည် 'ဝါကျ'၏ 'ကတ္တား' ဖြစ်သည်။

Or take the sentence.

This book belongs to me.

The verb is belongs. "What belongs?" Answer: "The
book." then "The book" is the subject of the sentence.

ထို့အပြင် "This book belong to me" (ဤစာအုပ်ကို ကျွန်တော်
ပိုင်ဆိုင်သည်)ဟူသော ဝါကျကို ကြည့်ပါ။ ကြိယာသည် belongs ဖြစ်သည်။

"ဘာကိုပိုင်ဆိုင်ပါသလဲ" မေး "စာအုပ်ကို" ဖြစ်သည်။ 'The book' (စာအုပ်) သည် 'ဝါကျ'၏ကတ္တားဖြစ်တော့သည်။

EXERCISES

၁ လှ ကျင့် ခ န် ၊ မျှ ၊

I. Pickout the subject of each of following sentences:

၁။ ကတ္တားပုဒ်များကို ဝါကျများထဲမှ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြပါ။

- (1) Birds fly. (Ask : What?)
- (2) Fish swim. (Ask : What)
- (3) The pupils reads a book. (Ask : Who?)
- (4) The cat caught a mouse. (Ask : What?)
- (5) Henry opened the door. (Ask : Who?)
- (6) Margaret goes to school. (Who?)
- (7) The man went into the chemist's shop. (Who?)
- (8) The chemist took the cork out a bottle. (Who?)
- (9) The cork was in the bottle. (What?)
- (10) The poor workman was cutting wood. (Who?)
- (11) His axe was in to the water. (Who?)
- (12) The fairy showed him a silver axe. (Who?)
- (13) I will give you the gold axe and the silver one. (Who?)
- (14) An old gentlemen was walking along street. (Who?)
- (15) The boy had left some dry wood near the fire. (Who?)
- (16) The wood caught fire. (What?)
- (17) On the table was a pile of books. (What?)
- (18) After a little practice, I can do this exercises. (Who?)
- (19) Owing to the care of the doctor, the man got better. (Who?)
- (20) In my pocket are two shillings and three pennies. (What?)

II. Put predicates to these subjects.

၂။ ကတ္တားများအတွက် ဝါကျများကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြပါ။

- (1) The fairy .....
- (2) The woodcutter .....
- (3) He .....
- (4) My dog .....

- (5) The horses .....
- (6) The rain .....
- (7) The chemist .....
- (8) Flowers .....
- (9) A big red-faced man .....
- (10) The blackboard .....

III. Put subjects to these predicates.

၃။ ဝါစကများအတွက် ကတ္တားပုဒ်များကို ထည့်သွင်းပါ။

- (1) ..... is in the garden.
- (2) ..... has lost his knife.
- (3) ..... sing.
- (4) ..... opened the door.
- (5) ..... wanted to buy a farm.
- (6) ..... went into the shop.
- (7) ..... sat at the back of the class.
- (8) ..... is making flowers grow.
- (9) ..... will feed the hens.
- (10) ..... went slowly out of the station.
- (11) ..... answered all the questions.
- (12) ..... sells, butter, sugar and tea.
- (13) ..... paid a visit to Beirut.
- (14) ..... laid an egg.
- (15) ..... have lost all their leaves.

LESSON TWELVE

သင်ခန်းစာ [၁၂]

THE OBJECT OF A SENTENCE

ဝါကျတစ်ခု၏ ကံပုဒ်

If I said to you, "The dog killed", "He killed yesterday", or "This shopkeeper sells"

အကယ်၍သာ ကျွန်တော်က သင့်ကို "ခွေးသည် သတ်ခဲ့သည်"၊ "သူသည် မနေ့က သတ်ခဲ့သည်" သို့မဟုတ် "ဤဆိုင်ရှင်သည် ရောင်းသည်" ဟု ပြောခဲ့လျှင်-

You would look at me, rather puzzled, and say, "Go on. Finished the sentence. Tell us what the shopkeeper sells and what the dog killed. Those verbs sell and kill don't make sense by themselves. You must put something after them to make sense."

အနည်းငယ် စိတ်ရှုပ်ထွေးစွာဖြင့် ဆက်လက်ပြောပါဦး။ "ဝါကျကို အဆုံး သတ်ပါဦး။ ဆိုင်ရှင်က ဘာကိုရောင်းလို့၊ ခွေးကရော ဘာကိုသတ်သည်ဆိုတာကို ကြိယာများသက်သက်ချည်းဖြင့် အနက်အဓိပ္ပာယ်မပေးဘဲ၊ မပြည့်စုံ။ အဓိပ္ပာယ် ပြည့်စုံအောင် ၎င်းတို့၏ နောက်မှ တစ်စုံတစ်ခုကို ပြည့်စွက်ထည့်ပေးရပေသည်။"

So I do what you tell me, and say;

၆ "This shopkeeper sells bicycles."

၁ "The dog killed a rat."

၂ "He killed it yesterday."

ထို့ကြောင့် သင်က ကျွန်တော်အား ပြောသည်ကို ကျွန်တော်ပြုလုပ်၍ ကြိယာနောက်မှ တစ်စုံတစ်ခုကို ထည့်ပြီး-

"ဆိုင်ရှင်သည် စက်ဘီးများကို ရောင်းသည်"

"မွေးသည် ကြွက်တစ်ကောင်ကို သတ်သည်"

"သူသည် ထိုဟာကို မနေ့ကသတ်ခဲ့သည်" ဟု ပြောရမည်။

"Oh yes", you say at once, "that makes sense." The word **bicycle** is the object of the verb **sells**; the word **the rat** and it are **object** of the verb **killed** verbs that have an object (some verbs don't) are called **Transitive** verbs. 'Transitive' come from a Latin word that means 'going over'. The action of **killing** 'goes over' from the **dog** to the **rat**. The action of **selling** 'goes over' from the shopkeeper to the bicycles. So we can say:-

"ဟုတ်ကို ဒီလိုဆိုတော့ အနက်အဓိပ္ပာယ် ပေါ်လာပါပြီ" ဟု ချက်ချင်း သင်ပြောသည်။

'Bicycle' စက်ဘီးဟူသော စကားလုံးသည် 'sells' ရောင်းသည်ဟု သော ကြိယာ' ၏ 'object' ဖြစ်သည်။ 'The rat' နှင့် 'It' ထိုဟာ စကားလုံးများသည် 'killed' သတ်သည်ဟူသော ကြိယာ' ၏ 'object' ပုဒ်များ ဖြစ်ကြသည်။ Object = ကံပုဒ် တစ်ပုဒ်သာ ရှိသော 'verb' ကြိယာ များကို (verb = ကြိယာများမှာ ကံပုဒ်မရှိ) 'Transitive verb' ကံပုဒ် ကြိယာ ဟု ခေါ်သည်။ Transitive စကားလုံးသည် လက်တင်ဘာသာစကား

မှ ဆင်းသက်လာသည်။ 'ကျော်လွန်သွား၊ ကူးပြောင်းသွားခြင်း'ဟု အနက် အဓိပ္ပာယ်ရရှိသည်။ 'သတ်ခြင်း'ဆိုသည့် အမှုအရာ သတ်ဖြတ်ဟန်ပန်သည် ခွေးမှ ကြွက်ဘက်ဆီသို့ ကူးပြောင်းသွားသည်။ 'ရောင်းခြင်း' ဟူသော အပြုအမူ ရောင်းဟန်သည် ဆိုင်ရှင်မှ စက်ဘီးဆီသို့ ပြောင်းကူးသွားသည်။

The object of a sentence is a noun (or) pronoun which tells us the person of thing to whom the action of the verb happened.

'ဝါကျ'တစ်ခု၏ ကံပုဒ်သည် 'ကြိယာ'၏ အပြုအမူ ဖြုလုပ်ရာဖြစ် သော လူ(သို့မဟုတ်)အရာဝတ္ထုပစ္စည်းကို ပြောပြသော noun = နာမ် (သို့မဟုတ်) pronoun = နာမ်စား တစ်ပုဒ်ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုနိုင် သည်။

You will remember that we found the subject of the verb by putting the question word who? (or) what? before it. We can find the object by putting the question word what? (or) whom? after the verb.

ကြိယာ၏ ရှေ့မှာ အမေးပုစ္ဆာစကားဖြင့် ထားသော who = ဘယ်သူလဲ၊ what = ဘာလဲဟူသည့် ကြိယာ၏ ကတ္တားပုဒ်များကို ကွေ့ခုံရကြောင်း မှတ် သားမိပါလိမ့်မည်။ what = ဘာ (သို့မဟုတ်) whom = ဘယ်သူ့ကိုဟူသော စကားလုံးကို ကြိယာ၏ နောက်မှ အမေးပုစ္ဆာစကားလုံးအဖြစ် တည်ထားခြင်း ဖြင့် object = ကံပုဒ်ကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။

For example: "The shopkeeper sells bicycles." The verb is sells. Put question word 'what' after it ..... 'sell what?' Answer : 'bicycles.' Then 'bicycle' is the object.

ဥပမာ - ဆိုင်ရှင်သည် စက်ဘီးကိုရောင်းသည်။ ကြိယာပုဒ်သည် sells ဖြစ်သည်။ ထိုကြိယာ၏ နောက်မှ 'what = ဘာကိုရောင်းပါသလဲ' ဟူသော အမေးပုစ္ဆာစကားလုံးကို ထားသည်။ 'ဘာကို ရောင်းပါသလဲ'ဟုမေး။ အဖြေမှာ 'စက်ဘီးကိုရောင်းခြင်း' ဖြစ်သည်။ စက်ဘီးသည် objectသည် ကံပုဒ်ဖြစ်သည်။

Here are two more sentences.

သို့ပြင် ဝါကျနှစ်ခုရှိသေးသည်။

(1) The rat bit the dog.

ကြွက်သည် ခွေးကို ကိုက်ခဲ့သည်။

(2) The dog killed the rat.

ခွေးသည် ကြွက်ကို သတ်ခဲ့သည်။

In sentence (1) the action of biting goes from the rat to the dog. In sentence (2) the action of killing goes from the dog to the rat. Both sentences have objects; the verbs bit and killed are Transitive verbs.

(၁) ဝါကျတွင် ကိုက်ခြင်းဟူသော အပြုအမူသည် ကြွက်ထံမှ ခွေးဆီသို့ ကူးပြောင်းသွားသည်။ (၂) ဝါကျတွင် သတ်ခြင်းဟူသော အပြုအမူသည် ခွေးထံမှ ကြွက်ဆီသို့ ကူးပြောင်းသွားသည်။

ဝါကျနှစ်ခုစလုံးမှာ ကံပုဒ်များရှိကြသည်။ bit = ကိုက်ခဲ့သည်။ killed = သတ်ခဲ့သည်။ ထိုကြိယာများသည် Transitives = ကံလိုကြိယာ များ ဖြစ်ကြသည်။

Verbs the take objects are called Transitive verbs.

object = ကံပုဒ်များကိုယူသော ကြိယာများကို Transitives verbs = ကံလိုကြိယာများဟု ခေါ်သည်။

But there are some verbs that don't have objects, because sometimes the action doesn't 'pass over' from one person to another person or thing.

သို့ရာတွင် ကံပုဒ်မလိုသော ကြိယာ အချို့ ရှိသေးသည်။ တစ်ရံတစ်ခါ မှာ အပြုအမူများသည် လူတစ်ဦးမှ လူတစ်ဦး၊ သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုတစ်ခုဆီ မှ အခြားအရာဝတ္ထုတစ်ခုဆီသို့ ကျော်လွန်ကူးပြောင်းခြင်း မရှိပေ။

Consider these sentences for example:

ဥပမာ - ဤဝါကျများကို စိစစ်ကြည့်ရှုပါ။

The dog growled.

ခွေးဟောင်းသည်။

The rat died.

ကြွက်သေသည်။

The action of growling starts and ends with the dog. It doesn't 'go over' to anything else. The action of dying begins and ends with the rat.

'ဟောင်းခြင်း' အပြုအမူသည် ခွေးနှင့်အတူစတင်ပြီး ခွေးမှာပင် ဆုံးသည်။

တခြား တစ်စုံတစ်ခုထံသို့ ကူးစက်ပြောင်းလဲသွားခြင်းမရှိချေ။ သေခြင်းအပြုအမူ သေဆုံးဟန်ပန်သည် ကြွက်နှင့်အတူစတင်ပြီး ကြွက်ဆီမှာ ဆုံးသည်။

If you say, "growled what?", "died what?" you can't get a sensible answer. These verbs haven't any object. They are Intransitive verbs.

"ဘာဟောင်သလဲ"၊ "ဘာကိုသေသလဲ" ဟု ပြောလျှင် အနက်အဓိပ္ပာယ် ပါရှိသောအခြေ မရရှိနိုင်။ ကြိယာများမှာ တစ်စုံတစ်ရာ ကံပုဒ် မရှိကြ။ ၎င်းကံပုဒ်မရှိသော ကြိယာသည် (Intransitive verbs = ကံ မလိုသော ကြိယာ) ဖြစ်သည်။

Verbs that don't take objects are called Intransitive verbs.

ကံပုဒ်များကိုမယူသော ကြိယာများကို (ကံမလိုသော ကြိယာ) ဟု ခေါ်သည်။

EXERCISES

စေ့ကျင့်ခန်းများ

I. Pick out the objects in the following sentences:

၁။ ဝါကျများတွင် (object) ကံပုဒ်များကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြပါ။

- (1) Cows eat grass.
- (2) Richard cut his finger.
- (3) The teacher taught his class.
- (4) John read a book.

- (5) Margaret sang a song.
- (6) The pupils read their books.
- (7) The policeman caught the thief.
- (8) Mr. Brown bought a motor-car.
- (9) The train left the station.
- (10) The grocer sells tea.
- (11) We play football.
- (12) George ate an apple.
- (13) My mother cooked the dinner.
- (14) The servant opened the door.
- (15) The men have finished their work.
- (16) Richard had kicked a goal.
- (17) Henry is writing a letter.
- (18) Who rang the bell?
- (19) Have you seen my new bicycles.
(The verb is have seen.)
- (20) Can you open this box?

II. Pick out the subjects and the objects of the verbs in the following sentences. Remember the plan:

၂။ ဝါကျများတွင် verb (ကြိယာ)၏ ကတ္တားပုဒ်များနှင့် ကံပုဒ်များကို ထုတ်နုတ်ပြပါ။ အစီအစဉ်ကို သတိရပါ။

Who (ဘယ်သူလဲ) What (ဘာလဲ) ← What (ဘာကိုလဲ)

Answer(အဖြေ) = subject(ကတ္တား) Answer(အဖြေ) = object(ကံ)

Subject	Verb	Object
The medicine	cured	my headache

- (1) The medicine cured my headache.
- (2) The woodman lost his old axe.
- (3) The old gentleman saw a little boy.
- (4) The boy couldn't read his book.
- (5) Henry wrote a letter.
- (6) That man has written a book.
- (7) The girls sing songs.
- (8) Henry has bought a football.
- (9) The woodman was cutting a piece of wood.

- (10) The Duke of wellington bought a farm.
- (11) The agent paid £ 3000.
- (12) The Duke sent another £ 1000.
- (13) The Duke had a beautiful estate.
- (14) The farmer grows wheat and oats.
- (15) Henry ate an apple and an orange.
- (16) The teacher marked all our exercises.
- (17) At the farm I saw some cows, sheep and horses.
- (18) In the next house lived an old man and his wife.
- (19) The poor woodcutter was a beautiful fairy.
- (20) In her hand she held a gold axe.

III. Pick out the verbs in the following sentences. Put the Transitive verbs in one column and the Intransitive verbs in another column.

- ၃၄ ဝါကျများမှ ကြိယာများကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြပါ။ 'ကံလိုကြိယာ'ကို ကော်လံဇယား(၁)တွင် ထည့်သွင်းပြီး Intransitive verb (ကံမလို ကြိယာ) ကို ဇယားကွက် (၂)မှာ ထည့်သွင်းပါ။

Transitive	Intransitive
hurt	cried

- (1) The little girl hurt her foot.
- (2) She cried bitterly.
- (3) The sun is shining.
- (4) The boys saw football match.
- (5) Richard slept until nine o'clock.
- (6) Cotton grows in Egypt.
- (7) The children fed the animals.
- (8) The train started.
- (9) Birds fly.
- (10) George is working hard.
- (11) We lived in London.
- (12) The water is boiling.
- (13) Clouds are passing across the sky.
- (14) The boys like their lessons.

- (15) The butcher sells meat.
- (16) The farmer's wife went to diary.
- (17) Coal burns easily.
- (18) The children are sitting still in their desks.
- (19) The flowers are red.
- (20) I will go to Istanbul next week.

IV. Here is a short story called:
The Joke

၄။ ဟာသဝတ္ထုတို တစ်ပုဒ်

Sir William Thompson was very deaf but he did not like people to know this. One evening (he *had invited* several frineds) to dinner, and while (they *were sitting*) at the table, (one of the frinends *told* a funny story. Everyone *laughed*) and Sir William, who had laughed as loud as anyone, said, "That was a very funny joke, but I know a funnier one. Would like to hear it? They all said they would, so (Sir William *began* his story.) When (it *ended*;) everyone laughed louder than ever and (Sir William *smiled*) happily. But (he *didn't know* the reason) for their laughter. He *had told* the very same story) that his friend had just told.

ဆာဝီလျံသွန်မဆင်သည် အလွန်နားထိုင်းခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် သူနားလေးခြင်းကို လူအများသိရန် မလိုလားခဲ့ပေ။ တစ်ညနေမှာ သူမိတ်ဆွေများကို ညစာစားပွဲဆီသို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ပြီး သူတို့သည် စားပွဲမှာ ထိုင်နေကြစဉ် ထိုမိတ်ဆွေများထဲမှ တစ်ယောက်သောသူသည် ရယ်ရွှင်ဖွယ်ကောင်းသောဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ပြောပြသည်။ လူအားလုံး ရယ်မောကြရလေသည်။ အခြားလူများ ကျယ်လောင်ပြင်းထန်စွာ ရယ်မောကြသကဲ့သို့ ဆာဝီလျံကလည်း ရယ်မောလျက် "ဒါဟာ အလွန်ကို ရယ်စရာကောင်းတဲ့ ဟာသဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ပါပဲ။ အင်း ဒါပေမဲ့ ဒီဝတ္ထုတိုကလေးထက် ရယ်စရာကောင်းတဲ့ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ကျွန်ုပ်သိထားတယ်။ ခင်ဗျားတို့ နားထောင်ချင်ကြသလား" ဟု မေးသည်။ သူတို့အားလုံးကလည်း နားထောင်ကြပါမည်ဟု ပြောဆိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဆာဝီလျံသည် ပုံဝတ္ထုတိုတောင်၍ပြောသည်။ ပုံဝတ္ထုပြီးဆုံးသွားသည့်အခါ လူတိုင်းသည် ယခင်ကထက်

ပိုမို၍ကျယ်လောင်စွာ ရယ်မောသည့်အကြောင်းရင်းကို မသိခဲ့ကြပေ။ သူသည် မကြာမီက သူ့မိတ်ဆွေပြောပြခဲ့ဖူးသော ပုံဝတ္ထုကိုပင် ထပ်မံ၍ ပြောဆိုနေမိခြင်း ဖြစ်သည်။

Then of the verbs in that story are printed in italic. Draw four columns like this in your exercises book.

ဖော်ပြပါ ဝတ္ထုထဲတွင် ကြိယာများကို စာလုံးစောင်းများနှင့် ပုံနှိပ်ပြထားသည်။ လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်ထဲမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဇယားကွက် ၄ ကွက်ဆွဲ၍ ဖြည့်ပါ။

1	2	3	4
Subject	verb	object	kind of verb
he	invited	several friends	T

Write each of the verbs in italic in column 2; write the subjects of each verb in column one; the object, if there is one, in column 3; and in column 4 out T if the verb is Transitive or I if it is Intransitive.

ဇယားကွက် ၂ တွင် လက်ရေးစောင်းထဲရှိ verb (ကြိယာ) အသီးသီးကို ရေးပါ။ ဇယားကွက်(၁)မှာ verb (ကြိယာပုဒ်)များ၏ subject (ကတ္တား) များကို ရေးပါ။ ဇယားကွက်(၃)တွင် object (ကံပုဒ်) ရှိခဲ့လျှင် ရေးပါ။ ဇယားကွက်(၄)မှာ Transitive verb (ကံလိုကြိယာ)ဖြစ်လျှင် T သို့မဟုတ် Intransitive (ကံမလိုကြိယာ)ဖြစ်လျှင် I ကို ထည့်ပါ။

LESSON THIRTEEN

သင်ခန်းစာ | ၁၃ |

PRONOUNS

နာမ်စာလုံး

Look at this story:

John Brown said that John Brown was hungry. Mary Brown said that Mary Brown was hungry. When Mrs. Brown heard that John and Mary were hungry, Mrs. Brown gave John and Mary a piece of cake each. John and Mary thanked Mrs. Brown for the piece of cake and John and Mary ate the piece of cake. Then John said, "John thanks Mrs. Brown. John isn't hungry now", and Mary said, "Mary thanks Mrs. Brown. Mary isn't hungry now." Mrs. Brown said, "Did John and Mary enjoy the cake?" and John and Mary said together. "John and Mary enjoyed the cake very much."

ဤဝတ္ထုကိုကြည့်ပါ-

ပျန်ဘာရောင်းသည် ပျန်ဘာရောင်း ဆာလောင်ခဲ့သည်ဟု ပြောသည်။ မေရီ
 ဘာရောင်းသည် မေရီဘာရောင်း ဆာလောင်ခဲ့သည်ဟု ပြောသည်။ မစ္စတာရောင်း
 သည် ပျန်နှင့်မေရီတို့ ဆာလောင်ကြသည်ဟု ကြားခဲ့သောအခါ မစ္စတာရောင်း
 သည် ပျန်နှင့် မေရီတို့အား ကိတ်မုန့်တစ်တုံးစီပေးသည်။ ပျန်နှင့်မေရီသည် ကိတ်
 မုန့်ကို ရရှိသည့်အတွက် မစ္စတာရောင်းအား ကျေးဇူးတင်ပြီး ပျန်နှင့် မေရီတို့သည်
 ကိတ်မုန့်တုံးကို စားခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ ပျန်က "ပျန်သည် မစ္စစ်ဘာရောင်းကို
 ကျေးဇူးတင်ပြီး ပျန်သည် ယခုအခါ မဆာလောင်တော့ဘူး"ဟု ပြောသည်။
 မေရီက "မေရီသည် မစ္စတာရောင်းကို ကျေးဇူးတင်ပြီး မေရီ အခုမဆာလောင်
 တော့ဘူး"ဟု ပြောသည်။ "ပျန်နှင့် မေရီသည် ကိတ်မုန့်အရသာကို တွေ့ကြရဲ့
 လား" ဟု မစ္စစ်ဘာရောင်းက မေးသည်။ ပျန်နှင့် မေရီတို့က ကိတ်မုန့်ကို စားရ
 တာဟာ အလွန်ကောင်းမွန်ပါတယ်" ဟု သူတို့နှစ်ဦးက ဖြေကြလေသည်။

It sounds funny, doesn't it?; and I'm sure you can see why. It's because we keep repeating the nouns 'John' and 'Mary' and 'Mrs. Brown and 'the piece of cake.'" Now let's try again, and this time, instead of always using these nouns, we will put other words that stand for them. We'll mark all the words that we put in the place of the nouns.

ထိုအသံများသည် ရယ်ရွှင်ဖွယ် မဟုတ်ပါကလား။ ဘာကြောင့်လဲ ဆို
 သည်ကို သိနိုင်ပေလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်ယုံကြည်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် 'ပျန်'
 'မေရီ' 'မစ္စစ်ဘာရောင်း' 'ကိတ်မုန့်တုံး' ဆိုသည့် နာမ်များကို အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ
 အသုံးပြုခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ယခုတစ်ဖန် ကျွန်တော်တို့ စမ်းသပ်ကြိုးစား
 ကြည့်ပါရန်။

Nouns (နာမ်ပုဒ်)များကို အမြဲတစေ အသုံးပြုနေမည့်အစား ၎င်းနာမ်ပုဒ်
 များအတွက် သဘောတူညီတည်ရှိသော အခြားစကားလုံးတို့ကို သုံးကြမည်။
 နာမ်ပုဒ်များ၏ နေရာတွင် ထားရှိသောစကားလုံးများကို မှတ်သားကြရသည်။

John Brown said that *he* was hungry. Mary Brown said that *she* was hungry, too. When Mrs. Brown heard *them*, *she* gave *them* a piece of cake each. *they* thanked *her* for it and they ate *it*. Then John said, "(I) Thank *you* I'm not hungry now", and Mary said, "(I) Thank

you, I'm not hungry now." Mrs.Brown said, "Did you enjoy it? and *they* said together", We enjoyed *it* very much.

ဂျွန်ဘရောင်းသည် သူ့ဆာလောင်ကြောင်း ပြောသည်။ မေရီကလည်း သူလည်းဆာလောင်သည်ဟု ပြောသည်။ မစ္စစ်ဘရောင်းသည် သူတို့ဆာလောင်ကြောင်း ကြားသိရသောအခါ သူမသည် သူမသည် သူတို့အား ကိတ်မုန့်တုံး တစ်ခုစီကို ပေးသည်။ သူတို့သည် ထိုဟာအတွက် သူမအား ကျေးဇူးတင်ကြပြီးနောက် သူတို့သည် ထိုကိတ်မုန့်ကို စားကြသည်။ "ကျွန်တော် ယခု မစားတော့ပါ။ သင့်ကို ကျေးဇူးတင်ပါသည်" ဟု ဂျွန်က ပြောသည်။ မေရီကလည်း "ကျွန်မ ယခုမစားတော့ပါ။ သင့်အား ကျွန်ုပ်ကျေးဇူးတင်ပါသည်" ဟု ပြောသည်။ "သင့်တို့ ကိတ်မုန့်ကို စားသောက်ကောင်းကြပါရဲ့လား" ဟု မစ္စစ်ဘရောင်းက မေး၍ "ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုကိတ်မုန့်ကို စားသောက်ရသည်မှာ အလွန်ကောင်းမွန်ပါသည်" ဟု သူတို့က တစ်ပြိုင်တည်း ပြောခဲ့ကြသည်။

That sounds better, doesn't it? Those words that we put in place of the nouns (the words I, you, he, she, we, they, them, her, him, it,) made all the difference.

ဤသည်များသည် သာ၍ကောင်းမွန်သည့် မဟုတ်ဘူးလား။ နာမ်ပုဒ်များ၏ နေရာတွင် အစားထိုးအသုံးပြုသော (I, you, he, she, we, they, them, her, him, it,) ဟူသော စကားလုံးများမှာ မတူကြဘဲ တစ်မူထူးခြား ကွဲပြားကြသည်။

Words that stand instead of nouns are called pronouns.

'နာမ်ပုဒ်များ' အစား အသုံးပြုတည်ရှိသော စကားလုံးများသည် Pronoun (နာမ်စားများ) ဖြစ်သည်။

"I stand instead of you."

EXERCISES

စာလုံးရှာဖွေခန်းစာများ

I. Find out the pronouns in the following.

၁။ ဝါကျများတွင် pronouns (နာမ်စားများ)ကို ရှာကြည့်ပေးပါ။

- (1) John is a boy. He is in the class.
- (2) Mary is a girl. She is at home.
- (3) They are brother and sister.
- (4) We know them very well.
- (5) They stayed with us last year.
- (6) John is a clever boy. I like him.
- (7) Mary is a pretty girl. She is twelve years old.
- (8) They have a dog. It is called Jock.
- (9) They have asked me to visit them next year.
- (10) They live in Milan. It is a big city.
- (11) Do you like these flowers? They are out of the garden.
- (12) I read that book. It is very interesting.
- (13) Show me how to do this exercises.
- (14) Don't you know how to do it?
- (15) I don't understand how to do it.

II. Write out these sentences again using pronouns instead of the words 'in italics': (You will need to change the verb also in 18, 19 and 20.)

၂။ စာလုံးစောင်းများနှင့် ရေးထားသော 'နာမ်များ' အစား 'နာမ်စားများ'ကို အသုံးပြုပြီး 'ဝါကျများ'ကို တစ်ဖန်ပြန်လည်၍ ရေးသားပြပါ။ (အမှတ် ၁၈၊ ၁၉ နှင့် ၂၀ တွင် 'ကြိယာ'ကိုပါ ပြောင်းလဲပေးရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။)

- (1) *John* is a boy.
- (2) *Margaret* is a girl.
- (3) *John* and *Margaret* met the teacher.
- (4) *Teacher* gave *John* a lesson.
- (5) Margaret is a nice girl. My *wife* and I like *Margaret*.
- (6) Here is my dog. *My dog* is called Kim.

- (7) The teacher said, "Give the *teacher* your book."
- (8) The teacher said to John and Margaret, "Have *John and Margaret* done this exercises?"
- (9) The lesson is easy. *The teacher* explained *the lesson*.
- (10) The teacher spoke to John and Margaret. *The teacher* asked *John and Margaret* to come and see *the teacher*.
- (11) Tom saw Mary. *Mary* spoke to *Tom*.
- (12) Mary saw Tom. *Mary* spoke to *Tom*.
- (13) Tom and Mary saw Mrs. Robinson. *Tom and Mary* spoke to Mrs. Robinson.
- (14) Mrs. Robinson saw Tom and Mary. *Mrs. Robinson* spoke to *Tom and Mary*.
- (15) Mr. Smith met Frederick and Lilian. *Mr. Smith* shook hands with *Frederick and Lilian*.
- (16) Lilian and Frederick met Mr. Smith. *Lilian and Frederick* shook hands with Mr. Smith.
- (17) Lilian and Frederick said to Mr. Smith. "Are you pleased to see *Lilian and Frederick*?"
- (18) "My name is Henry. What is your name?"
"My name is George and *George* is very pleased to meet *Henry*."
- (19) "My name is Alice. What is your name?" My name is Margaret and *Margaret* is very pleased to meet *Alice*.
- (20) "My name is Lilian. What are your names?" "Our names are Jane and Elizabeth and *Jane and Elizabeth* are very pleased to meet *Lilian*. Is *Lilian* pleased to meet *Jane and Elizabeth*?"

III. What pronouns could you use for Henry, Lilian, George and Elizabeth, the house, London, Frederick, the dog, horses, the cat, houses? (For some of the you can use two pronouns. Give both if you can.)

၃။ ဟင်နရီ၊ လီလီယန်၊ ဧဂျာနှင့် အယ်လီဇဘက်၊ အိမ်၊ လန်ဒန်၊ ဖရက်ဒရစ်၊ မွေး၊ မြင်းများ၊ ကြောင်၊ အိမ်များအတွက် မည်ကဲ့သို့သော 'pronoun' မှာမိစားကို အသုံးပြုနိုင်ပါသလဲ။ ထိုအတိုင်း အချို့ကို သင်သည် 'pro-

noun = နာမ်စား 'နှစ်စုကို သုံးစွဲနိုင်သည်။ တတ်ကျွမ်းလျှင် နှစ်မျိုးစလုံးကို သုံးပါ။

IV. Here is another story. Write it out again and make it sound better by putting pronouns instead of nouns where you think necessary.

၄။ သည်မှာ အခြားတစ်ဦးပင်။ ဤတို့ကို တစ်ဖန်ရေးသားပြီး လိုအပ်သည်ထင်ရသောနေရာတွင် 'nouns = နာမ်စား' အစား 'pronouns = နာမ်စားများ' ကို ထည့်သွင်း၍ ပြုပြင်ပေးပါ။

Sir Isaac Newton's Egg နယူတန်၏ ဥစားကြောင်း

One of the greatest Englishmen who ever lived was Sir Isaac Newton. No man of that time, or of almost any other time had a greater or wiser mind than Newton had, but Newton was very absent minded about small matters when Newton was thinking about his work. One morning Newton got up very early because Newton was working on a very difficult problem. Newton was thinking about the problem so deeply that Newton would not leave the problem to go to breakfast. But his housekeeper thought Newton needed food so the housekeeper sent Mary, a servant, to his study with a pan of water and egg. The housekeeper told the servant to boil the egg and stay with Newton until Newton ate the egg. But Newton wanted to be alone, and Newton said, "Mary can leave the egg with Newton will boil the egg." The servant put the egg on the table by the side of Newton's watch and the servant said, "Sir Isaac Newton must boil the egg for four minutes and then the egg will be ready", then the servant left the room. The servant was afraid, however, that Newton might forget to boil the egg, so Mary returned about an hour later and found Newton standing by the fireplace. Newton had put the watch in the saucepan and was boiling the watch. New-

ton was holding the egg in his hand, quite unaware of the mistake that Newton was making.

အသက်ထင်ရှားရှိခဲ့ဖူးသော ကျော်ကြားသည့် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများအနက် ဆာအက်ဆက်နယူတန်သည်လည်း တစ်ဦးပါဝင်သည်။ ထိုခေတ်အခါက (သို့မဟုတ်) အခြားခေတ်များမှာလိုပင် နယူတန်ထက် ကြီးကျယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပညာရှိဟူ၍ မပေါ်ထွန်းခဲ့ဖူးချေ။ သို့ရာတွင် နယူတန်သည် သူ့ အလုပ်အကြောင်းအရာကို စဉ်းစားတွေးတောနေသောအခါမှာ နယူတန်သည် အသေးအမွှားကိစ္စအလုပ်ကလေးများကိုပင် အလွန်မေ့တတ်သည်။ နံနက်ခင်းတစ်ခုတွင် နယူတန်သည် အလွန်ခက်ခဲနက်နဲသော ပြဿနာတစ်ခုကို ဖြေရှင်းနေဆဲဖြစ်သောကြောင့် နယူတန်သည် စောလွန်းစွာ အိပ်ယာမှန်းထခဲ့သည်။ နယူတန်သည် ပြဿနာကို လေးနက်တည်ငြိမ်စွာ တွေးတောနေသောကြောင့် နံနက်စာစားသောက်ရန် သွားဖို့အချိန်မှာပင် ထိုပြဿနာ မပြီးပြတ်သေးပေ။ သို့သော်လည်း သူ့၏ အိမ်ထောင်သိမ်း မိန်းမသည် နယူတန်စားသောက်ဖို့ရန် အစားအစာလိုအပ်နေပြီဟု တွေးတောစဉ်းစားမိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ထောင်သိမ်းမိန်းမသည် မေရီအမည်ရှိသော အစေခံမိန်းမ တစ်ယောက်အား ရေ ဒယ်အိုးတစ်လုံးနှင့် ဥတစ်လုံးကို သူ့ရှိရာအခန်းဆီသို့ အပို့လွှတ်လိုက်သည်။ အိမ်ထောင်သိမ်း မိန်းမသည် ဥကိုပြုတ်ရန် အစေခံအားပြော၍ နယူတန် ဥကို စားသောက်ပြီးစီးသွားသည့်တိုင်အောင် နယူတန်နှင့်အတူရှိနေရန် ပြောသည်။ အစေခံသည် နယူတန်၏ နာရီအနားတွင်ရှိသော စားပွဲပေါ်တွင် ဥကိုထား၍ "ဆာအက်ဆက်နယူတန်၊ ဥကို လေးဖီနစ်ခန့် ပြုတ်ရမည်၊ ပြုတ်ပြီးရင် ဥသည် အသင့်ဖြစ်လိမ့်မည်" ဟု အစေခံက ပြောသည်။ ထိုနောက် အစေခံသည် အခန်းထဲမှ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း အစေခံသည် နယူတန် ဥကိုပြုတ်ရန် မေ့နေလိမ့်မည်ဟု စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်မိသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်နာရီခန့်မျှ ကြာမြင့်ပြီးနောက် မေရီသည် တစ်ဖန်ပြန်လာသောအခါ မီးဖိုနားမှာရုပ်နေသော နယူတန်ကို တွေ့ရသည်။ နယူတန်သည် သူလုပ်သောအမှားကို လုံးဝမသိဘဲ သူ့လက်ထဲမှာ ဥကိုဆုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။

LESSON FOURTEEN

သင်ခန်းစာ [၁၄]

GENDER OF NOUNS AND PRONOUNS

နာမ် - နာမ်စားများ၏ လိင်

You noticed, I expect, in the two little stories about Sir Issac Newton and John and Mary Brown that when we used pronouns instead of nouns, we sometimes used **he, him** and at other times **she, her**. I'm sure you know when to use **he, him** and when to use **she, her**. The pronouns **he** and **him** are used, of course, when they stand for nouns like **man** or **boy**, that is for **males**. The pronouns **she, her** are used when they stand for nouns like **woman** or **girl** that is for **females**.

'နာမ်ပုဒ်များ၏အစား 'နာမ်စားပုဒ်များကို အသုံးပြုကြသောအခါ တစ်ခါ တစ်ရံမှာ **he, him** နှင့် တခြားအမျိုးအနွယ်များတွင် **she, her** တို့ကိုလည်း အသုံးပြုထားသော ဆာအိဇက်နယူတန်၊ ဂျွန်နှင့် မေရီဘရောင်းတို့အကြောင်း ဝတ္ထုကလေးနှစ်ပုဒ်ကို မှတ်သားသတိထားပြီး ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ဘယ်အခါတွင် **he, him** ကို သုံးရကြောင်း၊ **she, her** ကိုလည်း ဘယ်အခါတွင် အသုံးပြုရကြောင်း သိရှိနားလည်ပြီး ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ **he** နှင့် **him** ဟူသော **pronouns** (နာမ်စားများ)ကို ယောက်ျားဖြစ်သော **man** (သို့မဟုတ်) **boy** ကဲ့သို့သော **noun** (နာမ်ပုဒ်များ)တွင် အသုံးပြုကြသည်။ **she, her pronouns** နာမ်စားတို့သည် **woman** နှင့် **girl** ကဲ့သို့သော **noun** နာမ်ပုဒ်များအတွက် အသုံးပြုရပေသည်။

In grammar we say that the forms **he** and **she** (or **him** and **her**) show a difference of **gender**.

သဒ္ဒါနည်းစနစ်အနေဖြင့် he နှင့် she (သို့မဟုတ် him နှင့် her ဟု
သော) ပုံစံများသည် gender လိင်ချင်းမတူဟု ဆိုလိုသည်။

Words that stand for males are masculine gender.

ယောက်ျားများအတွက် တည်ရှိသော စကားလုံးများသည် masculine
gender (ပုလ္လိင်) ဖြစ်သည်။

So the nouns man, boy, son, king, prince, etc., and
the pronouns he, him are masculine gender.

ထို့ကြောင့် man, boy, son, king, prince စသည်တို့သည်
nouns (နာမ်ပုဒ်များ) နှင့် he, him ဟူသော pronouns (နာမ်စားများ) သည်
masculine (ပုလ္လိင်) ဖြစ်ကြသည်။

Words that stand for females are feminine gender.

မိန်းမများအတွက် အသုံးပြုရန် တည်ရှိသော စကားလုံးများသည်
feminine gender (ဣတ္ထိလိင်) ဖြစ်သည်။ woman, girl, daugh-
ter, queen, princess အစရှိသော noun နာမ်ပုဒ်များနှင့် she, her
ဟူသည့် pronoun (နာမ်စားများ) သည် feminine gender (ဣတ္ထိလိင်)
ဖြစ်သည်။

Words that stand for things are neuter gender. (Neu-
ter means neither masculine nor feminine)

So that nouns book, house, river, tree, city, etc., and
the pronoun it are neuter gender.

အရာဝတ္ထုပစ္စည်းများအတွက် ရှိသော စကားများသည် neuter gen-
der (နပုလ္လိင်) ဖြစ်သည်။

Sometimes the words for animals are neuter gender,
e.g.

တစ်ခါတရံတွင် တိရစ္ဆာန်များအတွက် အသုံးပြုထားသော စကားလုံးများ
သည် neuter gender (နပုလ္လိင်) ဖြစ်သည်။

Where is the cat? It is on the mat.

ကြောင် ဘယ်မှာလဲ။ ထိုကြောင်သည် များပေါ်တွင်ရှိသည်။

Where is the dog? It is in the garden.

ခွေး ဘယ်မှာလဲ။ ခွေးသည် ပန်းခြံထဲတွင်ရှိသည်။

But sometimes (especially when they are our own) we think of them as masculine or feminine, e.g.

သို့ရာတွင် တစ်ခါတစ်ရံမှာ (အထူးသဖြင့် ၎င်းတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့က ပိုင်ဆိုင်သောအခါ) masculine gender (ပုလ္လိင်) သို့မဟုတ် feminine gender (ဣတ္ထိလိင်)ဟူ၍ မှတ်သားထားသင့်သည်။ ဥပမာ-

My cat is called Sally. She is a very pretty cat.

ကျွန်တော်၏ကြောင်ကို ဆာလီလို့ခေါ်သည်။ သူမသည် အလွန်လှပသောကြောင်တစ်ကောင်ဖြစ်သည်။

The lady told her dog Rover to lie down, and he lay down at once.

အမျိုးသမီးသည် သူမ၏ခွေးရိုဗာကို ဝပ်ဆင်းရန်ပြောပြီး သူသည် တစ်ခါတည်း ချက်ချင်းဝပ်ဆင်းသည်။

The pronouns I, me, you, we, us can be either masculine or feminine. The pronouns they and them may be masculine, feminine or neuter, e.g.

pronouns (နာမ်စားများ)ဖြစ်သော I, me, you, we, us တို့သည် masculine gender (ပုလ္လိင်)သော်လည်းကောင်း၊ feminine gender (ဣတ္ထိလိင်)သော်လည်းကောင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ pronouns (နာမ်စား) them, they တို့သည် masculine gender (ပုလ္လိင်)၊ feminine gender (ဣတ္ထိလိင်) သို့မဟုတ် neuter gender (နပုလ္လိင်) ဖြစ်နိုင်ကြသည်။ ဥပမာ-

The boys have just come home. Ask them if they want their dinner (masculine.)

လူကလေးများသည် အိမ်သို့ရောက်လာကြပြီး သူတို့၏ညစာကို အလိုရှိပါလားလို့ သူတို့ကိုမေးပါ။ (ပုလ္လိင်)

The girls have been to the cinema. Ask them if they enjoyed the picture. feminine

မိန်းကလေးများသည် ရုပ်ရှင်ကို ကြည့်စုပြီးပြီ။ သူတို့သည် ရုပ်ရှင်ကားကို ကြိုက်နှစ်သက်ပါသလားလို့ သူတို့ကိုမေးပါ။ (ဣတ္ထိလိင်)

The apple-trees are covered with blossom. They ought to have plenty of apples on them in the autumn. neuter

ပန်းသီးပင်များကို အပွင့်များဖြင့် ဖုံးအုပ်လွှားထားသည်။ ၎င်းသစ်ပင်များသည် နွေဦးရာသီတွင် သစ်သီးများများ သီးသင့်ပေသည်။ (နပုလ္လိင်)

EXERCISES

စေ့ကျင့်ခန်းများ

- I. What is the gender of words that stands for **males**?
၁။ ယောက်ျားများအတွက် အသုံးပြုသောစကားလုံးများ၏ 'လိင်'ကို မည်သို့ ခေါ်ပါသလဲ။ (masculine)
- II. What is the gender of words that stands for **females**?
၂။ မိန်းမများအတွက် အသုံးပြုသောစကားလုံးများ၏ 'လိင်'ကို မည်သို့ ခေါ်ပါသလဲ။ (feminine)
- III. What is the gender of words that stands for **things or animals**? (neuter)
၃။ အရာဝတ္ထုပစ္စည်းများအတွက် အသုံးပြုသော စကားလုံးများ၏ 'လိင်'ကို မည်ကဲ့သို့ ခေါ်ပါသလဲ။
- IV. Write down four nouns in the masculine gender and four in the feminine gender.

၄။ 'ပုလ္လိင်' နာမ်ပုဒ်လေးလုံးနှင့် ကုတ္တိလိင် နာမ်ပုဒ်လေးလုံးကို ရေးပြပါ။

V. Write down two **pronouns** in the **feminine** gender and two in the **masculine** gender.

၅။ 'ကုတ္တိလိင်' နာမ်စားနှစ်လုံးနှင့် ပုလ္လိင် နာမ်စားနှစ်လုံးကို ရေးပြပါ။

VI. Write down ten words in the **neuter** gender.

၆။ 'နပုလ္လိင်' စကားလုံးဆယ်လုံးကို ရေးပြပါ။

VII. Which **pronouns** can be **masculine, feminine** and **neuter**? (they)

၇။ မည်ကဲ့သို့ နာမ်စားသည် ပုလ္လိင်၊ ကုတ္တိလိင်၊ နပုလ္လိင် ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။

VIII. Which pronouns is only neuter gender? (it)

IX. Give the **feminine** of the following **nouns** and **pronouns**:

he, him, boy, prince, husband, father, son, brother, man, policeman, man-servant, actor, master, lion, gentleman, Mr., nephew, uncle, duke, hero, tiger, cock.

Example : Grandfather (masculine)

Answer : Grandmother (feminine)

၉။ နာမ်စားများနှင့် နာမ်စားများ၏ ကုတ္တိလိင်ကို ပေးပါ။

X. Give the **masculine** of the following **nouns** and **pronouns**:

her, she, queen, wife, daughter, woman, girl, sister, heroine, policewoman, actress, mistress, lady, niece, duchess, aunt, lioness, maid-servant, princess, mother, hen, tigress, Mrs.

၁၀။ ဖော်ပြပါ နာမ်များနှင့် နာမ်စားများ၏ ပုလ္လိင်ကို ပေးပါ။

XI. Rewrite the following changing the nouns in 'italics' from masculine to feminine:

၁၁။ အောက်ပါ စကားလုံးအစောင်း နာမ်ပုဒ်များကို ပုဂ္ဂိုလ်မှ ကုဏ္ဍိလိင်အဖြစ် သို့ ဖြောင်းပြန် ပြန်လည်ရေးသားပါ။

- (1) The *father* and son walked down the road.
- (2) I saw a *lion* and a *tiger* at the Zoo.
- (3) My *uncle* and *nephew* are coming to dinner.
- (4) The *King* of Ruritania and the Crown *prince* are coming to England.
- (5) The *man-servant* brought in the master's dinner.
- (6) *Mr. Jones* met the *Duke*.
- (7) My brother met that *gentleman* in Bagdad.
- (8) That *actor* played the part of the *hero* in the play.
- (9) Here is a *man* who knows your husband.
- (10) This *cock* is the *father* of the chickens.

LESSON FIFTEEN

သင်ခန်းစာ [၁၅]

PRONOUNS, NUMBER, PERSON

နာမ်စားများ ကိန်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်

You have just seen how useful the pronouns are. Instead of having to repeat nouns we use pronouns. All the pronouns you have had (except *it*) are used instead of nouns that mean persons. **Pronouns that stand persons are called personal pronouns.**

နာမ်စားသည် မည်မျှ အသုံးဝင်ထိရောက်ကြောင်းကို သိမြင်တွေ့ရပြီး ဖြစ်သည်။ နာမ်ပုဒ်ကို ထပ်ခါ ထပ်ခါ တလဲလဲ ပြောဆိုမည့်အစား နာမ်စားများကို အသုံးပြုကြသည်။ (It မှတစ်ပါး) နာမ်စားအားလုံးကို ရည်ညွှန်းသော နာမ်များ၏အစား အသုံးပြုရသည်။ လူအတွက် တည်ရှိနေသော နာမ်စားများကို **Personal pronouns (ပုဂ္ဂလနာမ်စား)** ဟု ခေါ်သည်။

The pronouns *I, me, she, him, her* are used when they refer to only **one** person. So they are **singular number.**

I, me, she, him, her နာမ်စားများသည် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့် သက်ဆိုင်သောအခါ အသုံးပြုသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် **singular number (တစ်ဦးတည်း၊ တစ်ခုတည်း)** ဖြစ်ကြသည်။

The pronouns *we, us, they, them*, and when they refer to more than one person. They are **plural number.**

You is both singular and plural. *e.g.

we, us, they, them နာမ်စားများသည် လူအများနှင့် သက်ဆိုင်သော အခါ အသုံးပြုသည်။ ၎င်းသည် **plural number (အများကိန်း)** ဖြစ်ကြသည်။

you သည် singular (အနည်းကိန်း)လည်းဖြစ်ပြီး plural (အများကိန်း)လည်း ဖြစ်သည်။

You are good boy. (one boy, singular)

သင်သည် ကောင်းမွန်သော လူကလေးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ (လူကလေးတစ်ယောက် - တစ်ခုကိန်း)

You are good boys. (more than one boy, plural)

သင်တို့သည်ကောင်းမွန်သောလူကလေးများဖြစ်ကြသည်။ (တစ်ယောက်ထက်ပိုမိုသော လူကလေးများ - အများကိန်း)

* At one time we used **thou** or **thee** for the singular of **you**, but these forms are used now only in poetry or in prayers.

* you အနည်းကိန်းများအတွက် **thou**, **thee** ကို သုံးခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း ဤပုံစံများကို ယခုအခါတွင် ကဗျာနှင့် ဆုတောင်းစာများတွင်သာ အသုံးပြုကြသည်။

It is an **impersonal pronoun** because it is used for a **thing** and not for a person. The plural of **it** is **they** or **them**.

It ကို လူအတွက်အသုံးမပြုဘဲ အရာဝတ္ထုပစ္စည်းများအတွက်သာ အသုံးပြုသောကြောင့် လူနှင့်မဆိုင်သော 'နာမ်စား'တစ်ခု ဖြစ်သည်။ It အများကိန်းသည် **they** သို့မဟုတ် **them** ဖြစ်သည်။

There is also another use for **it**, namely as the '**im-personal subject**' in such sentence as.

ဝါကျများမှာ လူနှင့်ဆိုင်သော ကတ္တားအမည်ဖြင့်လည်း it ကို အသုံးပြုသည်။

It is raining.

မိုးရွာနေသည်။

It was a fine day yesterday.

မနေ့က လှပသော နေ့တစ်နေ့ဖြစ်ခဲ့သည်။

It's a long way to Tipperary.

ထိုဟာသည် Tipperary ဆီသို့သွားသည် ရှည်လျားသော လမ်းတစ်လမ်းဖြစ်သည်။

The Three Persons

ယောက် ပုဂ္ဂိုလ် ၃ ဖွဲ့

You have met the word 'persons' of course, meaning 'people'. But in grammar, **person** ['first person', 'second person', 'third person'] has another meaning. It simply means this:

person (လူ)ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသော စကားလုံးကို တွေ့မြင်ပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း 'သူဒါ' နည်းစနစ်အရ person ဟုသောပုဒ်သည် **first person** (အမှယောက် - ပထမပုဂ္ဂိုလ်)၊ **second person** (တုမှယောက် - ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်)၊ **third person** (နာမယောက် - တတိယပုဂ္ဂိုလ်)ဟူ၍ အခြားသော အနက်အဓိပ္ပာယ်များကိုလည်း ပြောဆိုညွှန်ပြသေးသည်။ ရိုးရိုးအနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ-

The 1st person is the person speaking, e.g.

1st person (အမှယောက် - ပထမပုဂ္ဂိုလ်)ဟူသည် စကား စတင်ပြောသောသူ ဖြစ်သည်။

I am the teacher. listen to me.

ကျွန်ုပ်သည် ဆရာဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ် စကားကို နားထောင်ပါ။

The 2nd person is the person speaking to, e.g.

2nd person (တုမှယောက် - ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်)ဟူသည် စကားပြော

သည်ကို နားထောင်ရသောသူ ဖြစ်သည်။ ဥပမာ-

You are a pupil.

သင်သည် တပည့်တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

The 3rd person is the person spoken about, e.g.

3rd person (နာမယောက် - တတိယပုဂ္ဂိုလ်)ဟူသည် စကားပြောရမည့်သူ ဖြစ်သည်။ ဥပမာ-

Richard is looking through the window. The teacher is pointing at him. There are pupils; he teaches them Richard's mother thinks he is in the class-room-but she is wrong!

ရစ်ချတ်သည် ပြတင်းပေါက်မှ လျှောက်ကြည့်နေသည်။ ဆရာသည် သူ့အား ညွှန်ပြနေသည်။ သူတို့သည် တပည့်များ ဖြစ်ကြသည်။ သူသည် သူတို့ကို သင်ပြနေသည်။ ရစ်ချတ်မိခင်သည် စာသင်ခန်းထဲမှာ သူရှိသည်ဟုထင်သည်။ သို့သော်လည်း သူမသည် မှားသွားလေသည်။

EXERCISES

၁ ထု ကျင့် ခန်း များ :

- Pick out the pronouns in the sentences and say whether each one is singular or plural.

ဝါကျများမှ နာမ်စားများကို ထုတ်နုတ်ပြပြီး ၎င်းတို့ကို အနည်းကိန်း၊ အများကိန်း ခွဲခြားဖော်ပြပါ။

Example : They are big houses.

Answer : They = plural

- He is playing football.
- She is watching him.
- They don't see the teacher.
- He sees them.

singular
singular
plural
singular

- (5) You are all working hard. *Singular*
 (6) I think you are the boy I saw playing football. *Singular*
 (7) We have a lesson every day. *plural*
 (8) Tell us what you told her. *plural*
 (9) It is snowing today. *Singular*
 (10) If you don't understand this lesson, ask me about it. *P. 3*

II. What is meant by (a) the 'first person', (b) the 'second person', (c) the 'third person'?

(က) first person (အမှယောဂ - ပထမပုဂ္ဂိုလ်)၊ (ခ) second person (တတိယပုဂ္ဂိုလ် - ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်)၊ (ဂ) the third person (နာမယောဂ - တတိယပုဂ္ဂိုလ်)တို့သည် ဘာကိုရည်ရွယ်ဆိုလိုပါသလဲ။

III. Pick out the pronouns in the following sentences and say what person each one is:

ဝါကျများမှ နာမ်စားများကို ထုတ်နုတ်၍ မည်ကဲ့သို့သော person (ယောဂ - ပုဂ္ဂိုလ်) ဖြစ်သည်ကို ပြောပြပါ။

Example: I love her.

Answer: I = 1st person, her = 3rd person

- (1) You must do the work.
- (2) He is not working very hard.
- (3) We came to the class every day and the teacher teaches us.
- (4) They can do it, if they try.
- (5) I asked him to come and see me.
- (6) She told me to bring the book to her.
- (7) You can sit next to them.
- (8) She doesn't like me and I don't like her.
- (9) We don't like them and they don't like us.
- (10) You don't like them and they doesn't like you.

IV. Change the pronouns in the sentences from singular to plural (in some cases you will have to change the verb):

ဝါကျများတွင်ပါရှိသော နာမ်စားများကို အနည်းကိန်းမှ အများကိန်း

အဖြစ်ပြောင်းလဲပေးပါ။ (အချို့အရာများတွင် ကြိယာကိုလည်းပြောင်းပေးရမည်။)

- (1) I came to school every day.
- (2) He is hungry.
- (3) She can sing very well.
- (4) The teacher gives me an English lesson.
- (5) The teacher asked him a question.
- (6) I asked her to sing "Ten green bottles."
- (7) He told me a story.
- (8) You are working hard.
- (9) I am English: what is he?
- (10) He doesn't see me.

LESSON SIXTEEN

သင်ခန်းစာ [၁၆]

PRONOUNS, CASE

နာမ်စားများ၊ ကာရက (ကိစ္စ ဖြစ်ရာ)

You will remember that in lesson 11 and 12 we talked about subject and object.

For example:

'ကတ္တား'နှင့် 'ကံပုဒ်'များအကြောင်းအရာကို ပြောဆိုပြခဲ့သော သင်ခန်းစာ ၁၁၊ ၁၂ တို့ကို မှတ်မိပါပေလိမ့်မည်။ ဥပမာ-

subject (ကတ္တား)	verb (ကြိယာ)	object (ကံ)
① The boy လူကလေးသည်	kicked ကန်ခဲ့သည်	the football ဘောလုံးကို
② The cat ကြောင်သည်	caught ဖမ်းခဲ့သည်	a mouse ကြွက်တစ်ကောင်ကို

If a word is in the subject, we say it is in the nominative case.
ကတ္တားနေရာတွင် စကားလုံးတစ်ခုရှိနေလျှင် ၎င်းစကားလုံးသည် nominative case (ကတ္တကာရက) ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုရသည်။

If a word is in the object, we say it is in the objective case.

'ကံပုဒ်'နေရာတွင် စကားလုံးတစ်ခုရှိနေလျှင် ၎င်းစကားလုံးသည် objective case (ကမ္မကာရက) ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုရပေသည်။

In English (but not in all language), nouns always have the same form whether they are in the subject or the object, e.g.

အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှာ (သို့ရာတွင် အားလုံးသော ဘာသာစကား၌မဟုတ်) နာမ်ပုဒ်များမှာ အမြဲတမ်း ပုံတူ 'ကတ္တား' နှင့် 'ကံပုဒ်' များ ရှိကြသည်။

subject (ကတ္တား)	verb (ကြိယာ)	object (ကံ)
၁) The boy လူကလေးသည်	hit ရိုက်ခိုသည်	the dog ခွေးကို
၂) The dog ခွေးသည်	bit ကိုက်ခိုသည်	the boy လူကလေးကို

As you see, the words boy and dog can be subject or object without any change of form. As subject or as object they are b-o-y and d-o-g. But pronouns are different. With most of them there is one form for the subject (the nominative case) and another form for the object (the objective case). I in the subject becomes me when it goes in the object. He becomes him, and so on. Here are examples:-

This is sometimes called the accusative case.

• တစ်ခါတရံမှာ ဤပုဒ်ကို accusative case ဟု ခေါ်သည်။

လူကလေး ခွေးဟူသော စကားလုံးများသည် ပုံစံတူပြောင်းလဲမှုမရှိဘဲ ကတ္တားလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ကံပုဒ်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ b-o-y ဖြစ်သကဲ့သို့ 'ကတ္တား' လည်း d-o-g 'ကံပုဒ်' လည်း d-o-g ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း နာမ်စားများကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ ခြားနားကြွပြားကြသည်။ များစွာသော စကားလုံးများသည် 'ကတ္တား' အတွက် ကတ္တားကရက (nominative case) ပုံစံများနှင့် 'ကံပုဒ်' အတွက် objective case (ကမ္မကရက) တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ ကမ္မကရက ပုဒ်နေရာသို့ ဆိုက်ရောက်သောအခါ ကတ္တားပုံစံ I သည် ကံပုဒ်နေရာသို့ ရောက်သောအခါ 'me' ဖြစ်လာသည်။ He သည် ကံပုဒ်နေရာသို့ ရောက်သည့်အခါ him ဖြစ်လာသည်တို့ကို မှတ်သားထားပါ။ ဥပမာပုံစံများ ရှိသေးသည်။

subject (ကတ္တား)	verb (ကြိယာ)	object (ကံ)
၁) I ကျွန်တော်သည်	know သိသည်	the boy လူကလေးကို
၂) The boy လူကလေးသည်	knows သိသည်	me ကျွန်တော်ကို

Handwritten notes:
The boy
hit the dog

He	knows	the teacher
သူသည်	သိသည်	ဆရာကို
We	know	the teacher
ကျွန်တော်တို့သည်	သိသည်	ဆရာကို
She	knows	us
သူမသည်	သိသည်	ကျွန်တော်တို့ကို
They	know	the teacher
သူတို့သည်	သိသည်	ဆရာကို
The teacher	know	them
ဆရာသည်	သိသည်	သူတို့ကို

You and it are the same whether they are nominative or objective. e.g.

you (သင်)နှင့် it (ထိုဆရာ)တို့သည် ကတ္တုကာရက (nominative) သို့မဟုတ် ကမ္မကာရက (objective) ကံပုဒ်ဖြစ်စေ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။
ဥပမာ-

subject (ကတ္တု)	verb (ကြိယာ)	object (ကံ)
You	hit	it
သင်သည်	ရိုက်ခွဲသည်	ထိုဟာကို
It	bit	you
ထိုဟာသည်	ကိုက်ခွဲသည်	သင့်ကို

You have now learned about the number and the case of personal and impersonal pronouns and we can gather it all together like this, I think this will help you to remember it.

number (ကိန်းသင်္ချာ)အကြောင်း ပုဂ္ဂလလူနှင့်သက်ဆိုင်သော pronoun (နာမ်စား)၊ လူနှင့်မသက်ဆိုင်သော pronouns (နာမ်စားများ)၏ case (ကာရက-ကိစ္စ၊ ဖြစ်ရပ်)အကြောင်းများတို့ကို သိရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ကို တစ်စုတစ်ပေါင်းတည်း ထားနိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့ တစ်စုတစ်ပေါင်းထားခြင်းသည် မှတ်သားလေ့ကျင့်ရာတွင် အထောက်အကူရရှိလိမ့်မည်။

EXERCISES

၈ လှ ကျင့် ခ န်၊ ဗျာ :

	Singular = တစ်ဦးတည်း		plural = အများတည်း	
	nominative ကတ္တကာရက	objective ကဗျကာရက	nominative ကတ္တကာရက	objective ကဗျကာရက
1 st person ပထမပုဂ္ဂိုလ်	I ကျွန်ုပ်သည်	me ကျွန်ုပ်ကို	we ကျွန်ုပ်တို့သည်	us ကျွန်ုပ်တို့ကို
2 nd person ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်	you သင်သည်	you သင့်ကို	you သင်တို့သည်	you သင်တို့ကို
3 rd person တတိယပုဂ္ဂိုလ်	he, she, it သူသည် သူမသည် ထိုဟူသည်	him, her, it သူ့ကို သူမကို ထိုဟူကို	they သူတို့သည်	them သူတို့ကို

- I. (1) What is the case of a noun or pronoun that is the subject of a verb? (*nominative*)
- (2) What is the case of a noun or pronoun that is the object of verb? (*objective*)
- (၁) ကြိယာတစ်ခု၏ ကတ္တားဖြစ်သော နာမ်ပုဒ်(သို့မဟုတ်) နာမ်စားပုဒ်၏ 'ကာရက'(ဖြစ်ရပ်)သည် မည်သို့သော 'ကာရက' ဖြစ်ရပ်ဖြစ်ပါသလဲ။
- (၂) ကြိယာတစ်ခု၏ 'ကံ'ဖြစ်သော နာမ်ပုဒ်(သို့မဟုတ်) နာမ်စားပုဒ်၏ ကာရက (case) သည် မည်သို့သော case (ကာရက) ဖြစ်ပါသလဲ။
- II. Pick out the pronouns in the following and say whether each one is in the nominative or in the objective case:
- ၂။ နာမ်စားများကို ထုတ်နုတ်ပြု၍ နာမ်စားအသီးသီးသည် nomination case (ကတ္တကာရက) ကတ္တားဟုတ်ပါသလား။ ဒါမှမဟုတ် ကဗျကာရက objective case ကံပုဒ် ဟုတ်ပါသလား။

Subject	Verb	Object
I	taught	you

him

- (1) I taught him at school.
- (2) He help us with this exercise.
- (3) She will see them tomorrow.
- (4) You broke that window, I saw you.
- (5) It will cost a lot of money to mend it.
- (6) I asked her to come and see me.
- (7) We couldn't do the exercise until the teacher told us how to do it.
- (8) They played us at football and we beat them.
- (9) He scored a goal and we all cheered him.
- (10) She did the exercise well, and when I had marked it I praised her.

III. Divide these sentences into **subject, verb, object** like this:

subject = ကတ္တား   verb = ကြိယာ   object = ကံ

and then under line each pronoun on your paper.

- ၃။ ဝါကျများကို ကတ္တား၊ ကြိယာ၊ ကံအဖြစ် ခွဲခြားပြသပါ။ ထို့နောက် စာရွက်ပေါ်မှာ နာမ်စားအသီးသီးတို့အောက်မှ မျဉ်းသားပြပါ။

- (1) I taught you.
- (2) He saw me.
- (3) She knows us.
- (4) We know her.
- (5) They praised him.
- (6) He thanked them.
- (7) She hit the ball.
- (8) He threw it.
- (9) It broke a window.
- (10) They blamed him.

LESSON SEVENTEEN

သင်ခန်းစာ [၁၇]

ADVERBS

ကြိယာဝိသေသများ

We saw that adjective went with noun. Other words go with verbs.

'နာမ်ဝိသေသများ' သည် နာမ်စားများနှင့် အတူတကွ ပူးတွဲသွားသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အခြားစကားလုံးများသည် ကြိယာများနှင့် အတူတကွ ပူးတွဲသွားသည်။

The words that go with verbs are called Adverbs. Some tell how an action is done, e.g.

ကြိယာများနှင့် အတူတကွတွဲသွားသော စကားလုံးများကို ကြိယာဝိသေသများဟု ခေါ်သည်။ အချို့သောပုဒ်များ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မှု မည်သို့ ရှိသည်ကို ပြောသည်။ ဥပမာ-

The old gentleman walked (verb) slowly (adverb) along a street.

အိုသော လူကြီးလူကောင်းသည် လမ်းတစ်လျှောက် နှေးကွေးစွာ (ကြိယာဝိသေသန) လမ်းလျှောက်ခဲ့သည်။ (ကြိယာ)။

The little boy ran (verb) quickly (adverb)

ငယ်ရွယ်သောလူကလေးသည် လျင်မြန်စွာ (ကြိယာဝိသေသန) ပြေးခဲ့သည်။ (ကြိယာ)။

The woodcutter sat (verb) sorrowfully (adverb) by the side of the river.

သစ်ခုတ်သမားသည် ကြေကွဲဝမ်းနည်းစွာ (ကြိယာဝိသေသန) ဖြင့် မြစ်ကမ်းနံဘေးမှာ ထိုင်ခဲ့သည်။ (ကြိယာ)။

These adverbs are called adverbs of Manner.

ဤ ကြိယာဝိသေသနများကို ဟန်ပန်အမူအရာဖြင့် ကြိယာဝိသေသနဟု ခေါ်သည်။

Notice(1) Adverb are often formed by adding '-ly' to an adjective, e.g.

မှတ်ချက်(၁) နာမဝိသေသနတစ်ခုသို့ '-ly' ကို ပေါင်းဆက်ထည့်ပေးခြင်းအားဖြင့် မကြာခင် ကြိယာဝိသေသနများ ပြုလုပ်ဖန်တီးရသည်။

ဝါကျများထဲမှ ကွက်လပ်နေရာများတွင် ကြိယာဝိသေသနများကိုထည့်ပြီး ကြိယာပုဒ်ကဖော်ပြသော အမူအရာ သို့မဟုတ် နေရာဒေသ သို့မဟုတ် အချိန်ကာလ အသီးသီးတို့ကို ဖော်ပြသော ကြိယာဝိသေသနများကို ဖော်ပြပါ။

The boy is a quick runner.(adjective)

လူကလေးသည် လျင်မြန်သော အပြေးသမားတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ (နာမဝိသေသန)

The boy runs quickly.(adverb)

လူကလေးသည် လျင်မြန်စွာပြေးသည်။ (ကြိယာဝိသေသန)

The old gentleman was a slow walker.(adjective)

အိုမင်းသော လူကြီးလူကောင်းသည် တဖြည်းဖြည်း လမ်းလျှောက်နေသော လူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ (နာမဝိသေသန)

The old gentleman walked slowly(adverb)

အိုမင်းသော လူကြီးလူကောင်းသည် နှေးကွေးစွာ လမ်းလျှောက်ခဲ့သည်။ (ကြိယာဝိသေသန)

The little boy's behaviour was bad.(adjective)

ငယ်ရွယ်သောလူကလေး၏ အပြုအမူသည် မယဉ်ကျေးပါ။ (နာမဝိသေသန)

The little boy behaved badly.(adverb)

ငယ်ရွယ်သောလူကလေးသည် မကောင်းစွာပြုမူခဲ့သည်။ (ကြိယာဝိသေသန)

The bird sang a merry song.(adjective)

ငှက်သည် မင်္ဂလာရှိသော သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို ဆိုခဲ့သည်။ (နာမဝိသေသန)

The bird sang merry.(adverb)

ငှက်သည် ဖျော်ရွှင်စွာသီချင်းဆိုခဲ့သည်။ (ကြိယာဝိသေသန)

• Note that when the adjective ends in 'y' the adverb changes the y to i.

နာမဝိသေသနသည် y နှင့်ဆုံးသောအခါ ကြိယာဝိသေသနသည် y ကို i သို့ ပြောင်းလဲရမည်။

But there are some adverb that are not formed like this. e.g.

သို့ရာတွင် ထိုကဲ့သို့မပြုလုပ်ရသော ကြိယာဝိသေသနအမျိုးလည်း ရှိသေးသည်။ ဥပမာ-

John is a hard worker.(adjective)

ဂျွန်သည် အလုပ်ကြိုးစားသော အလုပ်သမားတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ (နာမဝိသေသန)

John works hard.(adverb)

ဂျွန်သည် ကြိုးစားစွာ အလုပ်ကိုလုပ်သည်။ (ကြိယာဝိသေသန)

This is a fast train.(adjective)

ဤဟာသည် လျင်မြန်သော

မီးရထားတစ်စင်းဖြစ်သည်။ (နာမဝိသေသန)

It goes very fast.(adverb)

ထိုရထားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ သွားသည်။ (ကြိယာဝိသေသန)

The little girl's behaviour was good.(adjective)

ငယ်ရွယ်သောမိန်းကလေး၏ အပြုအမူသည် ကောင်းမွန်ခဲ့သည်။ (နာမဝိသေသန)

The little girl's behaviour well.(adverb)

ငယ်ရွယ်သောမိန်းကလေးသည် ကောင်းမွန်စွာ ပြုမူခဲ့သည်။ (ကြိယာဝိသေသန)

Notice(2)

Adverbs are generally out after the verb they go with; adjective are generally put before the noun they go with

မှတ်ချက်(၂) ကြိယာဝိသေသနများကို သက်ဆိုင်ရာကြိယာ၏ နောက်မှာ အများအားဖြင့် ထားရှိကြရသည်။ နာမဝိသေသနကို သက်ဆိုင်ရာနာမ်၏ရှေ့မှာ အများအားဖြင့် ထားရှိကြရသည်။

A few adverbs tell us not how but when an action was done, e.g.

ကြိယာဝိသေသန အနည်းငယ်သည် ဟန်ပန်ပြုမူခြင်းကို မဟုတ်ဘဲ အပြုအမူတစ်စုံတစ်ခု၏ ပြီးဆုံးခဲ့သော အချိန်ကာလကို ခြောက်ဆိုသည်။ ဥပမာ-

The wood-man lost his axe yesterday. (When did he lose it?)

သစ်ခုတ်သမားသည် မနေ့က သူ၏ ပုဆိန် ပျောက်ဆုံးခဲ့သည်။ (သူသည် ထိုဟာကို ဘယ်အခါက ပျောက်ဆုံးပါသလဲ။)

We must come to school tomorrow. (When must we come to school?)

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကောင်းသို့ မနက်ဖြန်လာရမည်။ (ကျွန်ုပ်တို့သည် ကောင်းသို့ ဘယ်အခါလာရမည်လဲ)

The adverbs are called adverb of time.

ဤ ကြိယာဝိသေသနများကို အချိန်ကာလပြ ကြိယာဝိသေသနများဟု ခေါ်သည်။

A few adverbs tell us where an action was done, e.g. အနည်းငယ်သော ကြိယာဝိသေသန များသည် ပြုမှုလုပ်ဆောင်မှုတစ်ခု၏ ပြီးဆုံးခဲ့သောနေရာကို ပြောဆိုသည်။ ဥပမာ-

I sit down there. (Where did I sit down?)

ဟိုမှာ ကျွန်တော်ထိုင်ခဲ့သည်။ (ကျွန်တော် ဘယ်မှာထိုင်ခဲ့သလဲ။)

These adverbs are called adverbs of place.

ဤကြိယာဝိသေသနများကို 'နေရာပြ ကြိယာဝိသေသန'များဟု ခေါ်သည်။

And adverbs goes with a verb to tell how, when or where an action take place.

ဤကြိယာဝိသေသနတစ်ခုသည် ပြုမှုဆောင်ရွက်မှု လုပ်ချိန်နှင့် ပြုမှုဆောင်ရွက်သောနေရာတို့ကို ကြိယာဝိသေသနနှင့် ဟွဲစက်နေသည်။

EXERCISES

၁ လှ ကျင့် ခန်း များ :

I. Find the adverbs in the following sentences:

၁။ ဝါကျများတွင် ကြိယာဝိသေသန များကို ရှာဖွေကြည့်ပါ။

Example : You'll do this exercises carefully, won't you?

Answer : Carefully.

- (1) The birds song sweetly.
- (2) The man speak slowly.
- (3) The children played happily.
- (4) The boy wrote his exercise badly.
- (5) The woodcutter looked sadly at the river.
- (6) When he saw his axe he smiled happily.
- (7) Every soldier fought bravely.
- (8) You must work hard if you want to do this exercise correctly.
- (9) Richard ate his breakfast fast and then ran quickly to school.
- (10) The school team played well and won their game easily.
- (11) Come here.
- (12) Why did you go there.
- (13) I did the work yesterday.
- (14) You didn't do it well; you must do it carefully now.
- (15) The boy shouted suddenly, "The car is here."
- (16) The door opened slowly and the King walked in.
- (17) George worked hard and did the exercise well today.
- (18) The child opened the door of the cage and the bird flew out.
- (19) He didn't know the bird would fly away.
- (20) You came here late today; you must come early tomorrow.

II. Make adverbs from the following adjectives:

၂။ နာမ်ဝိသေသနများကို ကြိယာဝိသေသန လုပ်ပေးပါ။

quick, slow, sorrowful, bright, quiet, clever, sudden,
bad, good, hard, fast.

III. Put adverbs into the blank spaces in the following sentences and say whether each adverbs shows how or where or when the action expressed by the verb was done:

၃။ ဝါကျများထဲမှ ကွက်လပ်နေရာများတွင် ကြိယာဝိသေသနများကို ထည့်ပြီး ကြိယာဝိသေသနဖော်ပြသော အမှုအရာ သို့မဟုတ် နေရာဒေသ သို့မဟုတ် အချိန်ကာလ အသီးသီးတို့ကို ဖော်ပြသော ကြိယာဝိသေသနများကို ဖော်ပြပါ။

well, quickly, carefully, brightly, tomorrow, ^{last} night,
hard, loudly, here, fast, slowly, carelessly.

- (1) The boy wrote quickly (manner).
- (2) you are working too .....
- (3) I will do the work .....
- (4) Open the door .....
- (5) Come ..... I want to speak to you.
- (6) I saw Jane ..... and I shall see her again.....
- (7) John drove the car.....along the wide road but ..... in the crowded streets.
- (8) It was a beautiful day, the sun was shining..... the birds were singing ..... and the children were playing in the field.
- (9) Mary is a good singer, I didn't know she sang so .....
- (10) Learning English is hard work, but I want to learn it and so I will work.....

IV. Here is another story.

Fire! Fire!

မီး မီး

Mr. Brown was busy written letters in his room when his servant , a very stupid boy, rushed hastily into his master's room and shouted loudly in an excited voice, "Fire, fire! The Kitchen is on Fire!"

မစ္စတာဘရောင်းသည် သူ၏ အစန်းထဲ၌ စာများကိုရေးရင်း အလုပ်စွပ်နေခဲ့သည်။ သူ၏ အလွန်မိုက်မဲသော အစေခံ လူမိုက်ကလေးသည် မိမိအစန်းအတွင်းထဲသို့ လျင်မြန်စွာ ပြေးဝင်လာပြီး "မီး...မီး...မီးဖိုချောင်ကို လောင်နေပြီ" ဟု တုန်လှုပ်ကြောက်ရွံ့သော အသံဖြင့် ကျယ်လောင်စွာ အော်ဟစ်ပြောဆိုလေသည်။

Mr. Brown got up quickly, and he and the boy ran as fast as they could to the kitchen.

မစ္စတာဘရောင်းသည် လျင်မြန်စွာထလိုက်ပြီး လူငယ်ကလေးနှင့် သူသည် မြန်နိုင်သမျှမြန်စွာ မီးဖိုချောင်သို့ ပြေးကြလေသည်။

"Look there" shouted the boy, pointing to the leaping flames. He had carelessly left some dry wood near the fire, and this was a light and blazing hard. Mr. Brown saw a big of boiling water on the top of the stove. "You silly fellow", he said. "why didn't you throw that on the burning wood? That would have put it out quickly."

"ဟိုမှာကြည့်စမ်း" မီးတောက်မီးလျှံများကို ညွှန်ပြပြီး သူငယ်ကလေးက အော်ဟစ်ပြောသည်။ သူသည် ထင်းခြောက်အချို့ကို မီးဖိုနားတွင် သတိကင်းမဲ့စွာ ထားပြန်ခဲ့၏။ တဟုန်းဟုန်းမီးစွဲတောက်နေသည်။ မစ္စတာဘရောင်းသည် မီးဖိုထိပ်ပေါ်တွင် ကျိုထားသော ရေခွေးအိုးကြီးကိုမြင်သည်။ "မင်းဟာ မိုက်မဲတဲ့ အကောင်ပဲ၊ မီးလောင်နေတဲ့ ထင်းပေါ်ကို ဘာဖြစ်လို့ ဒီရေခွေးအိုးနဲ့ ရေပလောင်းချသလဲ၊ ဟောဒီလိုရေလောင်းချလိုက်ရင် မီးဟာရုက်ရှင်း ငြိမ်းသွားမှာပေါ့" ဟု သူကပြောသည်။

"Oh, no", said the boy, slowly "that water would be useless; it's hot water.

"အို...မဟုတ်ဘူး၊ ဒီရေကို လောင်းချလို့ အသုံးမကျမှာမဟုတ်ပါဘူး၊ ဒီဟာ ရေခွေးတွေပဲ" ဟု သူငယ်ကလေးက ဖြေးညင်းစွာဖြင့် ပြန်ပြောသည်။

Draw four columns like this.

အောက်ပါ ဇယားကွက်မျိုး ရေးဆွဲပါ။

1	2	3	4
Nouns	Verbs	Adjective	Adverbs
၁	၂	၃	၄
နာမ်များ	ကြိယာများ	နာမ်ဝေသနများ	ကြိယာဝိသေသနများ
Mr.brown	was writing	big(his)	busily(M)

Into the first columns put all the nouns is the story; into the second one all the verbs; into the third one, the adjectives and into the fourth one all the adverbs. If the adverb tells how the action was done, put "M"(for "Manner") after it; if it tells where, put 'P' (for 'place')

ဇယား(၁)အကွက်တွင် ဝတ္ထုထဲမှ 'နာမ်ပုဒ်' များကို ထည့်ပါ။ အမှတ်(၂) ဇယားကွက်မှာ ကြိယာများကို ထည့်သွင်းပါ။ အမှတ်(၃)ဇယားကွက်တွင် 'နာမ်ဝေသန' များကို ထည့်ပါ။ အမှတ်(၄)ဇယားကွက်မှာ ကြိယာဝိသေသန များကို ထည့်ပါ။ ကြိယာဝိသေသနများသည် အပြုအမူဟန်အမူအရာကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်နေကြောင်းပြသခဲ့လျှင် Manner (အပြုအမူ) ပြုလုပ်သည့်အတွက် 'M' ကို ရေးထည့်သွင်းပါ။ အချိန်ကာလကိုပြောဆိုလျှင် Time (အချိန်)အတွက် 'T' ကို ရေးထည့်ပါ။ နေရာဒေသ (Place)အတွက် 'P' ကို ရေးသွင်းပေးပါ။

LESSON EIGHTEEN

သင်ခန်းစာ [၁၈]

PREPOSITIONS, ADVERB PHRASES ADJECTIVE PHRASES

ဝိဘတ်များ၊ ကြိယာဝိသေသန စကားစုများ၊
နာမ်ဝိသေသန စကားစုများ

Let's open the next box and see what comes out. Here they come. *to, by, at, in* some of the shortest words in the language, but sometimes the most difficult to use.

နောက် သေတ္တာကိုဖွင့်လိုက်သောအခါ ဘာတွေပေါ်ထွက်လာသည်ကို ကြည့်ပါ။ သေတ္တာထဲမှ *to, by, at, in* စသည်တို့ ထွက်ပေါ်လာသည်။ အင်္ဂလိပ် ဘာသာတွင် အတိုဆုံးစကားအချို့ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တစ်ခါတရံ သူတို့ကို အသုံးချတတ်ဖို့ အလွန်ခက်ခဲသည်။

You will generally find them used with a noun (or pronoun) to make a phrase. For example:

နာမ်၊ နာမ်စားပုဒ်တစ်ခုနှင့် ပူးတွဲလျက် phrase (ဝဒစယ) အဖြစ် အသုံးပြုထားသည်ကို အများအားဖြင့် တွေ့မြင်ရလိမ့်မည်။ ဥပမာ-

at my house = ကျွန်တော်၏ အိမ်၌
 in your school = သင်၏ ကျောင်း၌
 with you = သင်နှင့်အတူ

Here are some more examples:
 နောက်ထပ် ဥပမာများကိုကြည့်ပါ။

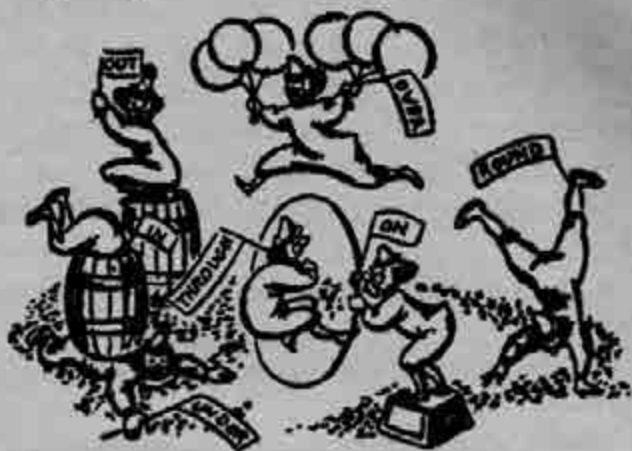
preposition (ဝိဘတ်)		noun (or pronoun) နာမ်(ဝါ)နာမ်စား
in	your	pocket
သင်၏ အိတ်ထဲမှာ		
over	the	wall
နံရံပေါ်မှာ		
through	the	window
ပြတင်းပေါက်တစ်လျှောက်		
to		him
သူ့သို့		
round	the	house
အိမ်ဝတ်လည်မှာ		
into	the	garden
ဥယျာဉ်ထဲမှာ		
towards	the	door
တံခါးဆီသို့		

You remember, of course, that a phrase is a group of words without a verb.

ဝဒယေဆိုသည့် အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ verb (ကြိယာ) မပါသော စကားလုံးများတို့၏ အစုအဝေးဖြစ်သည်။

These phrases often do the work of an adverb, i.e. They tell how, when or where an action was done.

စကားစုများသည် တစ်ခါတရံ ကြိယာဝိသေသနတစ်ခု၏ အလုပ်မျိုးကို လုပ်တတ်ကြသည်။ သို့မဟုတ် ကြိယာကို အထူးပြုပေးကြသည်။ ၎င်းစကားစုများသည် အပြုအမူဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုသည် မည်ကဲ့သို့ပြီးစီးသည်။ ဘယ်အချိန်

အခါ ပြီးဆုံးသည်။ ဘယ်လိုနေရာသေမှာ ပြီးဆုံးသွားသည်တို့ကို ညွှန်ပြသည်။

We call them adverb phrases, e.g.

ထိုစကားစုပုံများကို ကြိယာဝိသေသန စကားစု ဟု ခေါ်သည်။ ဥပမာ-
The soldiers fought **bravely**. (adverb of manner)

စစ်သားများသည် ရဲရင့်စွာတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ (အပြုအမူကြိယာဝိသေသန)
The soldiers fought **(with great bravely)**. (adverb phrase)

စစ်သားများသည် အလွန်ရဲရင့်စွာ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ (ကြိယာဝိသေသန စကားစု)

He came **yesterday**. (adverb of time)

သူသည် မနေ့ကလာခဲ့သည်။ (အချိန်ပြ ကြိယာဝိသေသန)

He came **at four o'clock**. (adverb of phrase)

သူသည် လေးနာရီမှာ လာခဲ့သည်။ (ကြိယာဝိသေသန စကားစု)

She sat **there**. (adverb of place)

သူမ ဟိုမှာ ထိုင်သည်။ (နေရာပြ ကြိယာဝိသေသန)

She sat **in the corner**. (adverb of place) (အဆင်အတွယ်)

သူမသည် ထောင့်မှာထိုင်သည်။ (ကြိယာဝိသေသန စကားစု)

At other times they do the work of an adjective, that is, they tell more about a noun. These phrases are called **Adjective Phrases**. Here are some examples:

Handwritten examples of Adjective Phrases:

- Very
- More
- Most
- More
- Very

တခြားတစ်ချိန်မှာ ထိုပုဒ်သည် နာမဝိသေသနတစ်ခု၏ အလုပ်ကို လုပ်
ကိုင်သည်။ ထိုပုဒ်သည် နာမ်အကြောင်းအရာကို ပိုမိုပြီး ပြောဆိုသည်ဟု ပြော
သည်။ ထိုစကားစုများကို နာမဝိသေသနစကားစုများ ဟု ခေါ်သည်။ ဥပမာ-

A dirty boy opened the door. (adjective)

ညစ်ပတ်ပေရေသော လူကလေးတစ်ယောက်သည် တံခါးကို ဖွင့်ခဲ့သည်။
(နာမဝိသေသန)

A boy with a dirty face opened the door. (adjective phrase)

ညစ်ပတ်ပေရေသောမျက်နှာနှင့် လူကလေးတစ်ယောက် တံခါးကိုဖွင့်ခဲ့
သည်။ (နာမဝိသေသန စကားစု)

I like a corner seat in the train. (adjective)

ကျွန်တော်သည် မီးရထားတွဲထဲမှ ထောင့်ထိုင်ခုံတစ်ခုကို ကြိုက်နှစ်သက်
သည်။ (နာမဝိသေသန)

I like a seat in the corner. (adjective phrase)

ကျွန်တော်သည် ထောင့်မှိုင်ခုံတစ်လုံးကို ကြိုက်သည်။ (နာမဝိသေသန
စကားစု)

Here are some further examples of Adjective phrases:

ထပ်မံ၍ နာမဝိသေသန စကားစုများကို ဖော်ပြပါမည်။

The children of the village go to this school.

ရွာ၏ကလေးများသည် ဤကျောင်းသို့ သွားကြသည်။

The picture on the wall shows Westminster Abbey.

နံရံပေါ်မှ အရပ်ကားသည် ဝက်(စ်)မင်စတာ ဂိုဏ်းချုပ်ဘုန်းတော်ကြီး
ကျောင်း ဖြစ်သည်။

The view through the open windows is very pretty.

ပွင့်နေသော ပြတင်းပေါက်မှ ဒိုးယိုပေါက်မြင်တွေ့ရသော မြင်ကွင်းသည်
အလွန်လှပသည်။

The boy with me is Richard.

လူကလေးရစ်ချတ်သည် ကျွန်တော်နှင့်အတူရှိသည်။

Sometimes the same phrase may be an adverb phrase or an adjective phrase. It all depends on the work it is doing. Look at these phrases:

တစ်ခါတရံမှာ စကားစုများသည် ကြိုယာဝိသေသန စကားစုများ သို့မဟုတ် နာမ်ဝိသေသန စကားစုများလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုစကားစုများသည် အထူးပြုပုံအပေါ် မှီတည်သည်။ ဤစကားစုများကို ကြည့်ပါ။

The view through the open window is very pretty. (This is an **adjective phrase** because it qualifies, i.e., tells more about the noun 'view'.)

ပွင့်နေသောပြတင်းပေါက်မှ ဒိုးယိုပေါက်မြင်ရသော မြင်ကွင်းသည် အလွန်လှပသည်။ [ဤစကားစုသည် adjective phrase (နာမ်ဝိသေသနစကားစု) တစ်ခုဖြစ်သည်။] ၎င်း view (မြင်ကွင်း)ဟူသော နာမ်ပုဒ်ကို အထူးပြုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

The bird flew through the open window.

ပွင့်နေသောပြတင်းပေါက်ကိုဖြတ်သန်း၍ ငှက်သည် ပျံသွားသည်။ (This is an **adverb phrase** because it qualifies, i.e., tells more about the verb 'flew'. It tells where it flew.)

(ဤစကားစုသည် နာမ်ဝိသေသန စကားစုတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် flew ဟူသော ကြိုယာကို အထူးပြုပေးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဘယ်နေရာဆီက ပျံသည် ညွှန်ပြသည်။)

The class in this room is learning English. (This is an **adjective phrase**. It qualifies the noun 'class'.)

အခန်းအတွင်းရှိ အတန်းသားများသည် အင်္ဂလိပ်စာကို သင်ကြားနေသည်။ [စကားစုသည် နာမ်ဝိသေသန စကားစုတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် class (အတန်း)ဟူသော နာမ်ပုဒ်ကို အထူးပြုသည်။]

They ring the bell at eleven o'clock to tell us that the lesson is finished. (Adverb phrase, qualifies the verb 'ring'.)

၁၁ နာရီမှာ သင်ခန်းစာပြီးကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့အားပြောရန် သူတို့သည် ခေါင်းလောင်းကိုတီးကြသည်။ ကြိုယာဝိသေသန စကားစု ring (တီးသည်) ဟူသောကြိုယာကို အထူးပြုပေးသည်။

The bell at eleven o'clock tells us that the lesson is finished. (adjective phrase, qualifies the noun 'bell'.)

၁၁ နာရီအချိန်က ခေါင်းလောင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့အား သင်ခန်းစာပြီးပြီဟု ပြောသည်။ [နာမ်ဝိသေသနစကားစု bell (ခေါင်းလောင်း)ဟူသော နာမ်ပုဒ်ကို အထူးပြုသည်။]

Handwritten signatures and scribbles at the bottom of the page.

There is just one more thing to notice; after a preposition the pronoun in the phrase is always in the objective case, e.g.

မှတ်သားရန် အချက်တစ်ခုမှာ 'စကားစု' တွင်ရှိသော ဝိဘတ်နောက် နာမ်စားသည် objective case (ကမ္မကာရက) အဖြစ်ဖြစ်နေသည်။ ဥပမာ-
He came with them. (never 'with they')

သူသည် သူတို့နှင့်အတူလာခဲ့သည်။ (with they ဟု ဘယ်တော့မှ မရေးရ၊ အသုံးမပြုရ။)

He will sit between you and me (never between you and I).

သူသည် ကျွန်တော့်နှင့် သင့်အကြားမှာ ထိုင်လိမ့်မည်။ (ဘယ်တော့မှ between you နှင့် I မရေးရ။)

This letter was written by him.

ဤစာကို သူရေးခဲ့သည်။

He bought the house from us.

သူသည် အိမ်ကို ကျွန်ုပ်ထံမှ ဝယ်ခဲ့သည်။

So we say that the preposition 'governs' the noun or pronoun (that it goes with.)

ထို့ကြောင့် ဝိဘတ်သည် သူနှင့်အတူ တွဲဖက်အသုံးပြုသော နာမ် (သို့မဟုတ်) နာမ်စားတို့ကို အုပ်ချုပ်သည်။ (ဝါ) ရှေ့မှနေသည်ဟု ပြောဆိုကြရသည်။

EXERCISES

လေ့ကျင့်ခန်းများ

I. Use the following prepositions in sentences.

၁။ ဖော်ပြပါ ဝါကျများထဲမှာ ဝိဘတ်များကို အသုံးပြုပါ။

on = အပေါ်မှာ	by = နောက်မှာ	From = မှ/က
with = နှင့်အတူ	behind = နောက်မှာ	into = အထဲမှာ
near = အနီးမှာ	over = အပေါ်မှာ	between = အကြား
to = ကို/သို့	of = ၏	in = အထဲမှာ
after = နောက်၌/ပြီးနောက်		under = အောက်
at = ၌/မှာ/တွင်/ဝယ်		through = ခိုးယိုပေါက်
down = အောက်သို့		along = တစ်လျှောက်
about = ပတ်သက်၍/စပ်လျဉ်း		before = ရှေ့က

II. Here is another short story. Pick out all the prepositions in it and say which noun or pronoun each governs.

၂။ တခြားပုံဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ် ပြပါမည်။ ထိုပုံဝတ္ထုတိုထဲမှ 'ဝိဘတ်' များကို ကောက်ယူ၍ ထိုဝိဘတ်အသီးသီးတို့သည် မည်သို့သော 'နာမ်' နာမ်စား များကို အုပ်ချုပ်ထားသည်၊ မည်သို့သော 'နာမ်' နာမ်စားများ၏ရှေ့က နေသည်ဟု ပြောပြပါ။

A life for a life

အသက်ဖိုးအတွက် အသက်

The English author, Richard Savage, was once living in London (in great poverty). In order to earn a little money he had written the story of his life, but not many copies of the book had been sold in the shops, and Savage was living from hand to mouth. As a result of his lack of food he became very ill, but after a time, owing to the skill of the doctor who had looked after him, he got well again. After a week or two the doctor sent a bill to Savage for his

visits) but poor Savage hadn't any money and couldn't pay it. The doctor waited for another month and sent the bill again. But still no money came. After several weeks he sent it to him again asking for his money. In the end he came to Savage's house and asked him for payment, saying to Savage, "You know you owe your life to me and I excepted some gratitude from you."

"I agree", said Savage, "that I owe my life to you, and to prove to you that I am not ungrateful for your work I will give my life to you." With these words he handed to him two volumes entitled, **The life of Richard Savage.**

တစ်ခါက လန်ဒန်မြို့တွင် အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာ ရစ်ချက်ဆာဗေ့ချ်သည် အလွန် ဆင်းရဲကျပ်တည်းစွာဖြင့် နေထိုင်ခဲ့လေသည်။ ငွေအနည်းငယ် ရရှိဖို့ရန် အတွက် သူသည် မိမိ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း သူ့စာအုပ်သည် စာအုပ်ဆိုင်များတွင် အနည်းငယ်မျှသာ ရောင်းရသဖြင့် ဆာဗေ့ချ်သည် ရှိ၊ ရှိ၊ ငဲ့ငဲ့ဘဝဖြင့်သာ နေရလေသည်။ သူသည် အာဟာရ ချို့တဲ့လာမှုကြောင့် မကျန်းမမာဖြစ်လာသည်။ အတော်ကြာမြင့်သောအချိန်ကျမှ သူ့အား ဆေးဝါးကုသပေးသော ဆရာဝန်အစွမ်းကြောင့် သူသည် တစ်ဖန်ကျန်းမာလာခဲ့သည်။ ဆရာဝန်သည် သူ့အား လာရောက်ဆေးဝါးကုသအတွက် ရက်သတ္တနှစ်ပတ်ခန့်ကြာလာသောအခါ ဆာဗေ့ချ်ထံသို့ ကျသင့်ငွေတောင်းခံလွှာစာရွက်ကို ပို့ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဆာဗေ့ချ်မှာ ငွေကြေးမရှိသေး၍ မပေးနိုင်ခဲ့ပေ။ နောက် တစ်လခန့်စောင့်ဆိုင်းခဲ့ပြီး ငွေတောင်းခံလွှာကို တစ်ဖန်ပြန်ပို့ခဲ့သည်။ ရက်ပေါင်းများစွာ ကြာမြင့်လာသောအခါ ဆရာဝန်သည် မိမိ၏ငွေပေးရန် သူထံသို့ တစ်ဖန် ငွေတောင်းခံလွှာကို ပို့ခဲ့ပြန်သည်။ "ခင်ဗျားသည် မိမိ၏အသက်အတွက် ကျွန်တော်အပေါ်တွင် ကြေးတင်ရှိတာကိုသိပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် သင့်ထံမှ ပြန်လည်၍ ကျေးဇူးတုံ့ပြန်မှုကို မျှော်လင့်ခဲ့ပါသည်။" ဟု နောက်ဆုံး ဆာဗေ့ချ်အား ပြော၍ ဆာဗေ့ချ်၏ အိမ်သို့လာသူအား ငွေပေးဖို့ တောင်းဆိုသည်။

"ကျွန်ုပ်လက်ခံပါသည်။ ကျွန်ုပ်အသက်အတွက် သင့်အားပေးဆပ်ရန် အကြွေးရှိပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ကျေးဇူးကိုသိတတ်ပါသည်။ သင့်အဖို့ လက်တွေ့သိရှိနိုင်ရန်အတွက် သင် ကျွန်တော်အား သင်၏ ဆေးဝါးကုသပေးခဲ့မှုအတွက် ကျွန်တော်၏အသက်ကို သင့်အားပေးဆပ်ပါမည်" ဟု ဆာဗေ့ချ်က

ပြောသည်။ 'The life for Richard Savage' (ရစ်ချက်ဆာဗေ့ချ်၏ဘဝ)ဟု
အမည်ပေးထားသော စာအုပ်အတွက် တွဲဖက် ဆရာဝန်အား ပေးအပ်လိုက်သော
သည်။

III. Put preposition in the blank spaces:

- (1) Savage lived in london in great poverty.
- (2) He wrote the story of his life.
- (3) He was short of money and lived from hand to mouth.
- (4) After a time, as a result of his lack of food, he became ill.
- (5) He got better, thanks to the doctor who looked him.
- (6) The doctor sent a bill to savage for his visits.
- (7) He wanted after several weeks and then sent the bill to him again.
- (8) (In) the end, he come to the house and asked for his money.
- (9) I expected gratitude from you, as you owe your life to me.
- (10) I am not ungrateful to you after what you did, so I will give my life to you.
- (11) Tears came from the man's eyes and ran down his cheeks.
- (12) A woodman was cutting a piece of wood with his axe beside a wide river.
- (13) The axe flew from his hand and fell into the deep water.
- (14) A servant rushed into the room and shouted with an excited voice, "The house is on fire!"
- (15) There was a big pot of water on the top of the stove.
- (16) One of the greatest Englishmen was very absent-minded about small matters.

- (17) He had put the watch into the saucepan and was holding the egg in his hand, quite unaware of his mistake.
- (18) An old gentleman was walking along a street when he saw a boy trying to reach a bell that was too high for him.
- (19) The sound of the bell was heard all over the house.
- (20) the old gentleman had to explain to the owner of the house why he had pulled the bell.

IV. (a) Copy out these sentences and underline all the house why he had pulled the bell.

- (b) Put brackets, ( ), round each adjective phrase and show by an arrow the noun or pronoun it qualifies.
- (c) Draw two lines under this noun or pronoun.
- (d) Round each adverb phrase draw a box, , and show by an arrow the verb it qualifies.
- (e) Draw three lines under this verb. here is an example:

- ၄။ (က) ဝါကျများကို ကူးရေးပြီး ဝိဘတ်စာလုံးများအောက်မှ မျဉ်းသားပေးပါ။
- (ခ) နာမဝိသေသနအသီးသီးတို့ကို လက်သည်းကွင်း ( ) ထဲသို့ သွင်းပြီး အထူးပြုသော နာမ် သို့မဟုတ် နာမဝိသေသနကို မြားပြပါ။
- (ဂ) နာမ် (သို့မဟုတ်) နာမ်စားအောက်မှ နှစ်ကြောင်းမျဉ်းပြပါ။
- (ဃ) ကြိယာဝိသေသန စကားစုများကို ဝိုင်းပြီး သေတ္တာတစ်လုံးပုံစံ ဆွဲပြပါ။ အထူးပြုသော ကြိယာပုဒ်ကို မြားဖြင့် ညွှန်ပြပါ။
- (င) ကြိယာစံ အောက်မှ မျဉ်းဆွဲသားပြပါ။ ဥပမာတစ်ခု ပြပါမည်။

The teacher (of the class) explained the lesson.
 အတန်းပြဆရာသည် သင်ခန်းစာကို ရှင်းလင်းပြခဲ့သည်။

The boys stood round the room.
 အတန်းပြဆရာသည် သင်ခန်းစာကို ရှင်းလင်းပြခဲ့သည်။

- (1) The driver of the car went fast.
- (2) He drove down the main road.

- (3) My mother cut the cake with a knife.
- (4) The cake was made by my sister.
- (5) It had been baked in a big oven. *cut ၇၇*
- (6) It was a cake with pink icing.
- (7) The boy in the next desk borrowed my pencil.
- (8) The son of the king is called the Crown Prince.
- (9) The cat jumped through the window.
- (10) The lesson finished at four o'clock.
- (11) She spoke English with a French accent. *၇၇*
- (12) We played football after the lesson.
- (13) The sailor with the wooden leg told us a story.
- (14) The girl with the long yellow hair is Alice Brown.
- (15) She lives in our street.
- (16) Alice sang a song at the concert. *၇၇*
- (17) The men in that country work very hard.
- (18) The cottage in the woods is very pretty.
- (19) The sound of the bell was heard all over the house.
- (20) After a week or two the doctor sent the bill for his visits.

Alice

Alice

Alice

Alice

LESSON NINETEEN

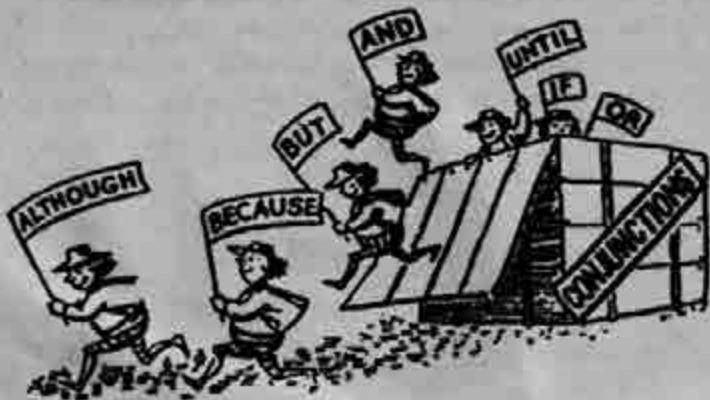
သင်ခန်းစာ [၁၉]

CONJUNCTION

သမ္ပန္နများ

There are now only two more boxes, **Conjunction** and **Interjection**.

သမ္ပန္နများနှင့် အာမေဇိုတ်သံများ ဟူ၍ သေတ္တာနှစ်လုံးသာရှိကြသည်။

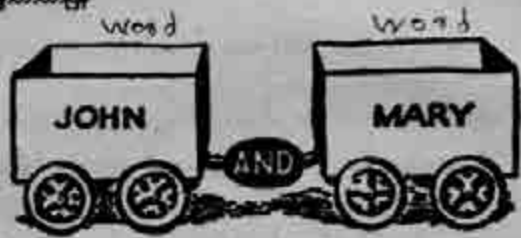

Conjunction are words that join together words, phrases of sentences. They are like the links that join together railway wagons. Here are some examples.

သမ္ပန္နများသည် စကားလုံးများ၊ စကားစုများ၊ ဝါကျများကို တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်းဆက်သွယ်သော စကားလုံးများဖြစ်သည်။ ထိုစကားများသည် မီးရထားတွဲများ အတူတကွ ဆက်စပ်ပေးထားသော ကွင်းများနှင့်တူသည်။ ဥပမာများ ကြည့်ပါ။

Mother may be (in the kitchen) or (in the garden)

သင်္ချာစာပေအတွက်

ပွန် နှင့် ဖေရီ

'and' join two words

'and' သည် စကားလုံးနှစ်လုံးကို ဆက်သွယ်သည်။

လမ်းတစ်လျှောက် နှင့် တောင်ကိုပတ်ပါ

'and' join two phrases

'and' သည် phrases (ပဒစလ) နှစ်ပုဒ်ကို ဆက်ပေးသည်။

ဧရက်သည် ညံ့ဖျင်းစွာ အလုပ်လုပ်သည်။ သို့သော်လည်း

သူသည် ကစားပွဲကို ကောင်းကောင်းကစားသည်။

'but' join two sentences

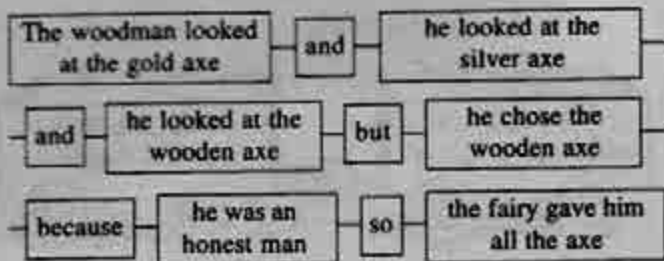
'but' သည် ဝါကျနှစ်ခုကို ဆက်သွယ်ပေးသည်။

The woodman looked at the gold axe but refused to take it.

သစ်ခုတ်သမားသည် ရွှေပုဆိန်ကိုကြည့်သည်။ သို့သော်လည်း ထိုပုဆိန်ကိုယူရန် ငြင်းသည်။

Will you have the gold axe or will you have the silver axe?

သင် ရွှေပုဆိန်ကိုယူမလား၊ သို့မဟုတ် ငွေပုဆိန်ကို ယူမလား။ conjunctions (သမ္ပန္နများ) နှင့်ဆက်သွယ်ထားသော မီးရထားတစ်စီးရှိသည်။ ထိုဟာသည် အလွန်ကောင်းမွန်သော ဝါကျတစ်ကြောင်းမဟုတ်ပါ။ ထိုဝါကျထဲမှာ သမ္ပန္နပုဒ်များပါရှိသည်။ သို့သော်လည်း ဝါကျသည် သမ္ပန္နများပြုလုပ်နိုင်တာကို ပြသပါသည်။

သစ်ခုတ်သမားသည် ရွှေပုဆိန်ကိုကြည့်ပြီး သူသည် ငွေပုဆိန်ကိုလည်း ကြည့်သည့်အပြင် သစ်သားပုဆိန်ကိုလည်း ကြည့်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း သစ်သားပုဆိန်ကို သူရွေးချယ်ယူခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူသည် ရိုးသားကြောင့်မတ်သော လူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နတ်သမီးသည် သူ့ကို ပုဆိန်အားလုံးကို ပေးသည်။

The woodman looked at the gold axe and he looked at the silver axe and he looked at the wooden axe but he chose the wooden axe because he was an honest man so the fairy gave him all the axe.

LESSON TWENTY

သင်ခန်းစာ [၂၀]

INTERJECTION

အာသိတ်များ

There are not many words in this box.

ဤသေတ္တာထဲတွင် စကားလုံးများမရှိပါ။

They are words (or sometimes phrases) that we use to express a sudden feeling, for example, surprise, pleasure, pain, etc.

ဥပမာအားဖြင့် အံ့အားသင့်ခြင်း၊ ပျော်ရွှင်ခြင်း၊ နားကျင်ခြင်း အစရှိသော ရုတ်တရက်စိတ်တွင် ခံစားထိတွေ့ ရိုက်ခတ်မှုတို့ကို ဖော်ပြရန် သုံးစွဲသောစကားလုံးများ (တစ်ခါတရံမှာ စကားစုများ ဖြစ်သည်။)

Here are some - **Hello! Hurrah! Oh! Good Heaven! Great Scott! How pretty!**

ဟဲလို! ဟေ့! ဒို! ဘုရားရေ! ဘုန်းကြီးပါစေ! ဘယ်လောက် လှ
လိုက်ပါသလဲ!

Note that they always have an exclamation mark (!) after them.

ထိုပုဒ်များ၏ နောက်တွင် အံ့သြခြင်း အမူအရာပြု (!) အမှတ်သင်္ကေတ
အဖြစ်ပါရှိရသည်။

EXERCISES

၁ လှ ကျင့် ခန်း များ

I. Join the following sentences by using the conjunctions *and*, *but*, *because*, *until* or *or*. You will sometimes find it better to leave out one or two words.

၁။ and, but, because, until, or ဟူသော သမ္ပန္နများကို အောက်ပါ
ဝါကျများတွင် အသုံးပြု၍ ဆက်သွယ်ပေးပါ။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် စကား
လုံးတစ်လုံးကို ချန်၍ထားစွဲဖို့ကောင်းသည်ကို တွေ့မြင်ရပေလိမ့်မည်။

- (1) Alice played the piano. Mary sang a song.
- (2) George knocked at the door. The servant opened it.
- (3) I have pencil. I have a pen.
- (4) Tom has a new bicycle. He can't ride it.
- (5) You must work hard. You won't learn grammar.
- (6) John walked. Mary came by car.
- (7) Richard kicked the ball hard. He didn't score.
- (8) Finish your exercises. You won't be allowed to play football.
- (9) Fred came to see us. He didn't stay long.
- (10) We can't play football. We have lost the ball.
- (11) I lost my book. Richard found it.
- (12) The fire happened. The servant had left some dry wood near the stove.
- (13) The doctor sent a bill to Savage. He hadn't any money. He couldn't pay it. (2 conjunctions)
- (14) Savage had written a book. Not many copies had

been sold. Savage was living in poverty. (2 conjunctions)

- (15) The boy shook his head. He said, "That water would be unless. It is hot water." (2 conjunctions)
- (16) Newton was a great men. He was very absentminded.
- (17) The housekeeper told the servant to stay with Newton. He had eaten the egg.
- (18) Newton was busy. He told the servant to leave the egg. He told her to go away. (2 conjunctions)
- (19) She thought he would forget the egg. She returned an hour later. She found Newton standing by the fireplace. (2 conjunctions)
- (20) Newton was very absent-minded. The housekeeper boiled an egg for him. She sent Mary with it. She thought he needed food. (3 conjunctions)

II. Here are six interjection or exclamations and six sentences. Put each exclamation in front of the sentences with which it makes the best sense. For example (1) goes with (8).

- ၂။ အာမေဇိုတ် ဖဲ ပုဒ် သို့မဟုတ် အံ့ဩတုန်လှုပ်ခြင်း အမူအရာပြ ဖဲ ပုဒ်နှင့် ဝါကျ ဖဲ ခုရှိသည်။ အနက်အဓိပ္ပာယ် အကောင်းမွန်ဆုံးရှုရှိအောင် ဝါကျ များရှေ့တွင် အာမေဇိုတ်များကို ထည့်ပေးပါ။
- ဥပမာ-(၁)နံပါတ်ပုဒ်သည် နံပါတ် (၈)နှင့် တွဲသုံးရသည်။

(1) Hurrah! ဟော့	(7) I haven't enough money to buy a car like that. ထိုကားတစ်စီးကိုဝယ်ရန် ကျွန်တော်မှာ ငွေမလုံလောက်ပါ။
(2) Oh! အို	(8) We've won the match. ကျွန်တော်တို့သည် ပြိုင်ပွဲကိုနိုင်ပြီးပြီ။
(3) Hello! ဟဲလို	(9) That hurt me. ထိုဟာသည် ကျွန်တော်ကိုနာကျင်စေသည်။

(4) Ah! ဟာ	(10) I didn't expect to meet. ကျွန်တော် ဒီနေရာမှာသင့်ကိုတွေ့ဖို့ မမျှော်လင့်ပါ။
(5) How interesting စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းလိုက်တာ	(11) This is the book I wanted. ဤစာအုပ်သည် ကျွန်တော်အလိုရှိသော စာအုပ်ဖြစ်သည်။
(6) Alas! အလိုလေး	(12) You have been to Italy. သုသည် အီတလီပြည်ကို ရောက်ဖူးပြီးပြီ။

၀၅-၆၇၀၃၈၇၈၃၅